

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
7'30 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTS. Trimestre

Any XXXII.- Núm. 8.152 - Dimarts, 9 de maig de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 1848

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaleles, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANSBANA

Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números:
529 A.
689 A.
789 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Penàlver, núm. 18

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

PROXIMA INAUGURACIÓ de la perfumeria ASTRA

La perfumeria a l'abast de tothom

Primera i única instal·lació a Barcelona dels productes

ASTRA

Tots els extractes, locions, essències, colònies, aigües de tocador, etc., podran obtenir-se a preus reduïts i fora de tota competència

La clientela pot efectuar la compra valent-se de flascons de la seva propietat

Font perfumadora ASTRA

De 4 a 6 de la tarda se perfumarà

GRATUITAMENT

el mocador dels clients que desitgin comprovar la bondat i durada de les essències

ASTRA

Dr. Montaña dels Hospitals de París. Pel·li i Venèri. Sant Pau, 25, principal, 2.

Notícies

El primer diumenge de maig, la diada excelsa dels Jocs Florals, transcorre enguany amb un temps tan primaveral, que a estones deixava d'esperar-ho per a esdevenir estiuenc. La festa de la Gaia Ciència resulta formosíssima i d'ella caldria destacar-ne alguns detalls interessants. Com a plasmació de la importància que assolim fins a indicar la situació verament real de la sobirana proclamada. Dificultats de tràmit impidiren celebrar el festival dels estudiants patriotes. En canvi, a la Barceloneta, clara

com mai, s'efectuà amb èxit el festival que l'Orfeó Llevant organitzà a benefici de la seva senyera. Són dignes d'esment, entre els actes dels Pomells de Joventut, el de Gràcia, on les barretines i les caputxetes florien a desdir, i el de Santa Eulàlia de Vilapiscina, amb motiu de les solemnitats del Roser. Les reunions filharmòniques estiuenes concorregudes, especialment el concert de l'Orquestra Simfònica al teatre Eldorado, i l'última funció de tarda del Liceu, en la qual el wagnerià cavaller del signe encisà els esperits. Hi hagué una reunió per a dotar la barriada de Collblanch d'escoles

L'HÈRNIA

La seva curació per l'aire comprimit. Magnífic tractat altament científic, traducció espanyola de la cèlebre obra de l'eminent especialista francès A. CLAVERIE, de París; 100 pàgines profundament il·lustrades, plenes de consells pràctics, d'utilitat immediata i a l'abast de tothom. Trameteu avui mateix el vostre nom i direcció ben clarament i llegible a l'Agència Cobrian, Lluís, 28, Barcelona, i rebreu aquest tractat completament de franc i amb absoluta reserva. El nostre especialista, serà a Barcelona, divendres, 12, i dimarts, 13 de maig, a l'Hotel d'Orient (Rambla de Caputxins, 22). A Igualada, diumenge, 12, i dimarts, 13 de maig, a l'Hotel Univers. A Martorell, dilluns, 15 de maig a la Fonda del Centre. A Sant Sadurn de Noya, dimarts, 16 de maig, a l'Hotel Xic Maxima. A Vilafranca del Penedès, dimecres, 17 de maig, a l'Hotel Rambla.

CONSTRUCCIÓ

de formigó armat
PUJAD A SJORBA
ARCS, 6, PRAL

Corredor

amb seu i comissió, per a la plaça i províncies, si es preu, es desitja que conegui a tots el negoci d'impremta. Detallar referències i condicions per escrit a P. A. LA VEU DE CATALUNYA.

Alcohols purs rectificats

de 90/97°, especial per Clínica, Laboratori, Farmàcies i Perfumeries. Aiguardents, Anissats de totes classes i especials per a herbes. Venda a l'engros i al detall. A. ANTICH. Ronda Sant Pau, 32.-Telèf. 810'A

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALER - MATARO. Qualitat superior

Nonell Germans

CANVI - VALORS - CUPONS. Rambla del Centre, 16

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.

— Dia 8 de maig de 1922.
Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.
Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 772,6, 772,1, 771,1.
Termòmetre sec: 19,8, 20,9, 19,2.
Termòmetre humit: 15,1, 14,8, 14,9.
Humitat (centèsimes de saturació): 58, 49, 60.
Direcció del vent: S., S., SO.
Velocitat del vent en metres per segon: 0,0, 4,0, 0,5.
Estat del cel: Serè.
Classes de núvols: C.S.
Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 21,5; mínima, 15,1; mínima prop del sol, 12,9.
Oscil·lació termomètrica: 6,4.
Temperatura mitja: 18,3.
Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0,0 mm.
Recorregut del vent en igual període, 45 km.
Observacions particulars: Boira i cal·litja.

El director: E. Alcobé.

Al Paral·lel, un home de 29 anys, Ojo Lluch Bermúdez, jornaler, va voler pujar a un tramvia en marxa, va caure i va ésser arrossegat un tros, rebent contusions a les cames. Van auxiliar-lo al dispensari de Santa Madrona.

Vaixelles PORCELLANA

Llorens, Rbla. Flor, 30.

JOIES VILANOVA Unió, 8

— Amb data 3 d'aquest mes, ha estat comunicada pel Ministeri de Foment, la R. O. declarant d'UTILITAT PÚBLICA el producte desinfectant LA LYSINE dels Laboratoris de La Lysine, Barcelona, carrer de Valencia, números 316 i 318.

A la Rambla, davant la caserna de la guàrdia civil, un automòbil que va fugir, va atropellar a Ramon Rosell, de 30 anys, empleat de l'Hospital Clínic, i li va causar contusions als braços. Va ésser assistit al dispensari del carrer de Barbària.

Per haver-se romput un neumàtic a l'auto 54, passant per la Rambla de Sant Josep, va topar amb el 224, sotrint l'un i l'altre desperfectes, sense cap desgràcia personal.

Primeres comunions

Llibreria Subirana. Portaferrissa, 14.

Al vespre del diumenge, al carrer de Vilanova, entrant al de Ribas, un tramvia de Sant Andreu agafa un home i el deixa mort. No va ésser identificat.

L'automòbil 6382, que passava pel carrer Fernando, va atropellar a Teresa Vilalta, de 80 anys, habitant Aglà, 6, i li va causar contusions a les cames i commoció cerebral. Va ésser curada al dispensari de l'Alcaldia.

L'auto i el seu amo que el menava, quedaren a disposició del jutjat.

Visiteu les bel·leses de Mallorca Grand Hotel

organitza viatges de 3, 5 i 7 dies a preu fix en 1.ª, tot comprès, des de Barcelona. Demaneu informes a l'Hotel. Auto garatge de lloguer, cotxes-orquesta, 100 habitacions, 20 amb bany. Pensió completa des de 11'50.

Al dispensari del carrer de Barbària va ser curada Vicenta Alcazar, de 63 anys, la qual, passant pel carrer de Cervelló, havia reliscat amb una pell de platà i s'havia fracturat la cama esquerra.

Primeres comunions

Llibreria Subirana. Portaferrissa, 14.

Un individu italià i sense domicili va trencar un vidre d'un quiosc de la Plaça del Palau. A tall de compensació, un mossò del quiosc va trencar el cap de l'italià, el qual va haver d'ésser curat al dispensari de la Barceloneta.

Se n'ha passat denúncia al Jutjat.

Davant de la caserna de les Drassanes, un carro va atropellar un ciclista de la Capitania general, el qual va resultar il·les, però no així la bicicleta, la qual va quedar inservible.

L'amo del carro ha estat denunciat.

Al carrer d'Aragó, un xicot de 7 anys, Josep Ferrer, va arregar-se a un camió que passava, i quan va voler saltar a terra, va quedar enganxat i va ésser arrossegat un tros, rebent ferides d'alguna importància a les mans.

Va ésser assistit al dispensari d'Hostafrancs.

Un particular ha denunciat que durant la tarda del diumenge hi havia pres d'una barraca del carrer de Parlament, que fa servir de magatzem, quatre capses de mitges que evalua en 60 pessetes.

Al carrer de Pelayo, l'automòbil 7643 va atropellar a Maria Salvà, de 17 anys, i li va causar contusions a la cama i braç esquerres.

Va ésser curada al dispensari del carrer de Sepúlveda.

Al carrer de Gallien, un home que es diu Rafel Cuadras, anava perseguït per una dona que es diu Pasqua, perquè sempre, la Pasqua segueix el Cuadras. I quan el va aconseguir li va clavar una tal llusada, en venjança de greuges anteriors, que si no hi intervé la guàrdia civil, el pobre Cuadras queda convertit en Diada dels Morts.

Va ésser auxiliat al dispensari d'Hostafrancs.

JABONES ROCAMORA

"EL LEÓN"

"LA PAJARITA"

PARA TODOS LOS USOS

Diumenge, a darrera hora de la tarda, al carrer de Salmirón, prop del de Bonavista, van topar els automòbils 71 de la matrícula de València i 7805 de Barcelona.

El primer va bolcar, resultant lesionades les persones que hi anaven, que són, Joan Royo, de 42 anys, contusions a l'esquena esquerra, i erosis a la cara; Manuela Royo, de 35 anys, contusions al cap; Rosa González Royo, 16 anys, contusions al cap.

Van ésser curats al dispensari de Gràcia, manifestant el metge que les lesions no oferien gravetat.

El dia de la solemnitat de Sant Josep, Patró de l'Església universal, (3 del corrent), foren dipositades al bloc monumental, base de la columna-record de l'any jubilar Josep del Temple Expiatori de la Sagrada Família, voluminosos paquets de llistes d'inscrits a la Peregrinació espiatorial del 8 de desembre rebuts amb posterioritat a aquesta data.

-Sangrà Pelayo, 11 Banyeres

El Gremi de carters i manxaners de Barcelona celebrarà la continuació de la reunió general ordinària el proper dijous, a les cinc de la tarda, al seu local social.

Una comissió de periodistes, composta dels senyors Pascual, Borràs de Palau, Simó, Bruno de Cantos i Masó, han visitat el governador per a fer-li remesa d'una instància que dirigeixen al ministre d'Instrucció pública sol·licitant na condecoració per a l'empresari del Gran Teatre del Liceu, don Joan

Mestres, per la seva brillant actuació, tant artística com benèfica per als interessos de la ciutat.

Els visitants foren presentats pel secretari del Govern civil senyor Luengo al senyor Martínez Anido, el qual va prometre cursar la instància, acollint-la amb viva complaença.

— RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. Es inofensiu. És l'ideal. Venda a les perfumeries.

Ahir a l'estació de França, es van reunir molts taxis, a fi de fer una demostració contra un dels impostos municipals, a dos quarts de deu van moure un gran terratrèmol amb les bocines, i es van retirar, no quedant-ne ni un a disposició del públic.

A un pis del carrer de Sant Rafael, núm. 16, Benvingut Garcia, de 28 anys, ha tingut una disputa amb la seva amiga Mercè Gómez, de la mateixa edat, que viu al mateix pis.

Ella, agafant una navaja, escometé al Garcia, causant-li una ferida de pronòstic reservat a l'esquena.

Fou auxiliat al dispensari del carrer de Barbara, essent després, un i altre, posats a disposició del jutge.

A una botiga de pells de la badxa de Sobradell, 8, el pintor Francesc Guasch, de 20 anys, que treballava ahir al matí enfilat a una escala, tingué un desmai, caigué i es produí ferides al cap i arrancament de part de l'orella dreta.

L'auxiliaren al dispensari de l'Alcaldia.

A un senyor italià que anava en un tramvia pel Passeig de Colom, li van pendre una cartera amb 3.250 lirs i 100 pessetes.

Ahir tarda es va declarar un incendi a la fàbrica de fum d'estampa i productes químics de Marian Pidelaserra, situada a la carretera de Coll Blanch, 57, terme de l'Hospitalet.

El foc, que va començar al dipòsit, va pendre grans proporcions per trobar moltes matèries inflamables. Amb tot i no ésser terme municipal de Barcelona, hi van anar tot seguit els bombers del quarter central i després els d'Hostafrancs, els quals van haver de treballar durant tres hores per a dominar l'incendi.

El local del dipòsit va quedar convertit en un munt de runa. Les perteses no s'han precisat encara, podent-se assegurar que són considerables.

Va presentar-se al lloc del sinistre l'Alcalde de l'Hospitalet, el qual, va manifestar agraïment per la cooperació dels bombers de Barcelona i dels municipals que també hi van anar.

Al Passeig de Gràcia, entre Aragó i València, van topar un tramvia i un automòbil núm. 2803, resultant aquest amb desperfectes. No va pendre mal ningú.

Al dispensari de Santa Madrona, va ser auxiliat ahir tarda, Nicolau Pàmies, de 55 anys, porter d'una casa del carrer de Vergara, el qual, anant muntat en un tramvia de la línia 29 per la Ronda de Sant Pau tretent el cotxe enfora, va topar amb un pal i va sofrir contusions d'importància als genolls.

La comissió organitzadora de l'Aplic de la Sardana, va celebrar següents reunions per a activar els treballs del XVI Aplic de la Sardana, el qual tindrà lloc el dia 28 d'aquest mes.

L'Aplic es celebrarà al matí a Vallvidrera, a la tarda a Les Planes i a la nit a la Plaça de Catalunya. El detall de tots els actes s'anunciaran prou temps per cartells i per uns elegants programes, que ja s'estan fent. De moment ja s'ha fixat per les cantonades un cartell recordant que l'Aplic de la Sardana se celebrarà el dia 28, per tal que la gent ja sapiga que aquell dia no l'ha de destinar a res més que a assistir a l'Aplic. Les entitats excursionistes, d'haberi, polítiques, etc. han de fer per manera de no habilitar aquell dia per a cap acte ni excursió, aconsellant a llurs associats que vagin a l'Aplic.

Continuant encara el curs de conferències d'orientació professional i de sociologia, organitzat pel Gremi d'Escriptors del Centre Autonomista de Dependència del Comerç i de la Indústria, avui, a les deu del vespre, tindrà lloc la desena conferència de les de l'esmentat curs, que anirà a càrrec d'En Miquel Vidal i Guardiola, cap de la Secció de Finances de l'Ajuntament de Barcelona, el qual dissertarà sobre el tema: «La política tributària de Catalunya».

L'entrada serà pública.

L'Associació Protectora de l'Ensenyament Catalana prepara diversos actes de propaganda de la seva obra a Montblanch, Caldes de Montbui i Premià de Mar.

A Montblanch, el vinent diumenge hi anirà una nombrosa comissió, i demés hi acudirán delegats de Tarragona i Lleyda; a Caldes de Montbui s'hi començarà el mateix dia un cicle de conferències que continuarà cada diumenge del mes, i a Premià de Mar s'hi prepara un acte que tindrà lloc a primers de juny, prenent-hi part el regidor de Barcelona, En Manuel Carrasco i Formiguera.

Demés, està acabant d'enllestir els concursos de Lectura i Escriptura celebradors aquesta primavera a Vilafraça del Penedès, Igualada i Borges Blanques, ultra el IX Concurs Nacional d'Història de Catalunya, que tindrà lloc a Sabadell els dies 3 i 4 del vinent mes de juny.

Respecte a aquest darrer concurs, es recorda als que s'hi vulguin inscriure, que el termini acaba el dia 20 del corrent.

-3.000.000 de pessetes

són les que corresponen al premi major del sorteig de demà passat, els bitllets del qual es poden adquirir a la Loteria de la Sort, del senyor Valdés, Rambla de les Flors, 12.

El Foment de la Sardana, seguint la lloable tasca de fer conèixer totes les cobles de Catalunya, va donar dues audicions de sardanes a la Plaça Reial, per la cobla La Municipal Olotina, la qual, fou molt aplaudida per la seva justa afinació.

L'audició de sardanes donada el diumenge a la tarda per l'esmentada cobla a l'Orfeó Gracienc, es veié en extrem concorreguda, havent de repetir alguna sardana per a acallar els aplaudiments de la concurrència.

La comissió organitzadora dels Jocs Florals de la Societat «El Artesano», de Gràcia, té ja molt avançats els treballs per a la celebració de la gaia festa que, com tots els anys, tindrà lloc el dia 15 del vinent mes d'agost.

Molt aviat es publicarà el cartell, integrant-lo valuosos premis oferts per distingides personalitats i Corporacions. Componen el Jurat qualificador els senyors:

Don Manuel Rocamora, president; don Jaume Novellas de Molins, don Claudi Omar i Barrera, don Lluís Tintoré i Mercadé i don Martí Revoltós i Barullé, vocals, i don Enric Tió, secretari.

Establiment comercial de primer ordre. Valor real, 400.000 pessetes. Venda mensual, 50.000 pessetes, admetrà únic soci intervenint Administració, que aportarà 100.000 pessetes. Beneficis per mitjà, i 1.000 pessetes mensuals fixes a compte beneficis. Poden retirar-se. Intermediaris, abstenir-se. Dirigir-se F. Pons, Rambla Flors, 16 (ANUNCIS).

Avui, dimarts, al local de la Schola Cantorum (Palma de Sant Just, 3), el conegut folklorista Aureli Capmany, donarà lectura d'obres de l'Emili Vilanova, precedida del seu estudi i comentari.

El Grup Excursionista «Minerva», de la Barceloneta, té preparada per al vinent dijous, a les deu de la vetlla, a l'estatge del Patronat Obrer de Sant Miquel del Port, la vuitena de les conferències públiques culturals, corrent a càrrec del doctor En Josep Alomar, catedràtic de Bacteriologia de l'Escola d'Infermeres de la Mancomunitat de Catalunya, el qual tractarà el tema: «La salut. Virtuts higièniques. Sobrietat, laboriositat, netedat i vida ordenada».

Complimentant instruccions rebudes del Comitè Central de la «Universitat Esperanto-Asocio», la societat esperantista Paco kaj Amo, convoca als membres de la dita associació, residents a aquesta ciutat, a una reunió que tindrà lloc al seu local social, Astúries, 1, el vinent dijous, a les deu de la nit.

Respecte de la denúncia presentada per un robatori comès en un pis del carrer de Sant Rafael, 25, se'n diu que no ha resultat res contra un minyó fill d'una relogada, el qual ni tant sols ha estat interrogat pel jutge.

El passat divendres, una secció d'alumnes de les Escoles Domènec, visitaren la Central Tècnica que l'Energia Elèctrica de Catalunya té instal·lada a Sant Adrià de Besòs. Fo-

ren atesos pel sots-director de la Central, el qual els explicà amb tota mena de detalls, el funcionament de tots els departaments de la fàbrica, i va satisfer afectuosament la curiositat dels petits visitants, els quals acabaren el dia a la platja, atesos pels mateixos empleats de la Companyia.

La Recaptació de Contribucions, assabenta als contribuents i al públic en general, que el cobrament de les quotes del primer grau de les zones de la capital, pels conceptes de Rústica, Urbana Case i Industrial, començarà demà, fins al 9 del vinent mes de juny.

El cobrament de les quotes d'Urbana Eixample s'avisarà oportunament.

Acabo d'inventar i patentitzar làmpara elèctrica, filament metàl·lic, 3 wat, que revolucionarà el dit mercat. Costarà quasi el mateix que les corrents, i en fonsdr's quedarà reemplaçat automàticament, i instantàniament cremaran uns altres filaments. Amb el cost d'una làmpara se'n tindrà TRES. Intil·l dir la importància, tant comercial en establiments, llum pública, tramvies, etc., i especialment en els automòbils. Tractarà exclusiva per a Espanya i cada nació d'Europa i Amèrica, al qui m'ofereixi les més bones condicions i garanties. Messieurs M. F. P. Rambla de les Flors, 16 (ANUNCIS).

Degut al gran nombre de peticions i consultes que al despatx parroquial de la Basílica de Nostra Senyora de la Mercè s'han rebut de diversos pobles de Catalunya, la Junta organitzadora de la Pelegrinació a Saragossa, Madrid, Cim dels Angels, L'Escorial, Avila, Burgos, Sant Sebastià, Hendaya i Lourdes, que celebrará la Pia-unió de Sant Miquel Arcàngel, dels dies 4 al 14 del propi vinent mes de juny, ha acordat, prorrogar fins al dia 15 del corrent la inscripció per a l'esmentada pelegrinació.

Les hores de despatx són d'onze a una i de quatre a set.

- Adobs Espinàs
Químics orgànics

Vida religiosa

Avui: Sant Gregori Nazianzè, bisbe.—Demà: Sant Antoni, arquebisbe de Florència i Santa Beatrice, verge. Quaranta hores: Avui, a l'església del Sagrat Cor de Jesús, de Religioses Adoratrices. Hores d'exposició: De les sis del matí a dos quarts de vuit de la tarda.—Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sant Gregori Nazianzè, bisbe, confessor i doctor; color blanc.—La de demà: Octava de la solemnitat de Sant Josep; color blanc.

Cort de Maria: Avui, Imatge del Puríssim Cor de Maria, a Sant Just.—Demà, Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bona Nova, a Sant Agustí.

Vetlla en Sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn dels Sants Angels i Sant Vicens de Patí a la seva capella, Es-corial, 155, Gràcia.—Demà, Torn de Jesús Crucificat, a la mateixa capella.

Bisbat

INICIATIVA XAVIER

Institut Misioner per a la Xina, Templaris, 12, Barcelona. Amics i benefactors: Ahir vaig rebre 600 pessetes per a la Iniciativa;

gràcies, per cert, a la redacció de LA VEU, per mitjà de la qual em diu el donant que s'ha assabentat de l'obra. Què val això em diu, comparant-ho amb els 60 mil duros que es necessiten? Si, és veritat, però així es comencen totes les grans obres. Imagineu-vos les moltes llàgrimes que vessaria el Sant Apòstol i els altres màrtirs que el seguien a la Xina, perquè la seva veu fos sentida amb amor per la clerecia secular d'Espanya, i ha estat necessari el llarg transcurs de quatre segles abans que s'organitzés tal cosa, i es vinguess a recollir aquestes 500 pessetes per a l'empresa. Deixeu, doncs, ara els nens els dolços, donin llurs joies les senyores... No diguen «no puc»; no tothom pot fer una almoina; no hi ha ningú que no pugui fer un sacrifici. Esperant, doncs, un sacrifici de tots, confio veure un fet, en poc temps la Iniciativa Xavier, el seu afectuós i en Crist, a. s. M. dels S. Carat, missioner apostòlic.

Iniciativa Xavier o dotze beques per a dotze apòstols de la Xina.

Dels obrers, 503'50 pessetes; de les Congregacions Marianes, 25; dels reverends sacerdots, 2; de l'Exèrcit i de l'Armada, 10; dels senyors mestres i advocats, 27; dels comerciants i industrials, 15; dels religiosos terciaris, 1; de les senyores devotes de la Mare de Déu, 5'30; dels nens i nenes, 4'80; i de les Animes del Purgatori, 5.

Per a l'obra en general, s'han rebut 5.224 pessetes.

Les almoines es reben a totes les llibreries catòliques o directament, a l'Institut.

—Estan ja fixades les dates que es faran les primeres comunions a les escoles que sosté l'Apostolat de senyores per a l'Obra de la Preservació de la Fe. Les de la barriada de Sant Pere, seran el dia 7 de maig, a la parroquia de Sant Francesc de Paula. Dia 14 de maig, al centre del carrer la Cadena, 21. Escoles de la barriada de Gràcia, el dia 15 de maig, a la parroquia de Jesús. Dia 5 de juny, al centre del carrer de Vila i Vilà, 16. Escoles de la barriada de Santa Mònica, dia 11 de juny, a la mateixa parroquia. A totes elles tindrà lloc l'acte a dos quarts de nou del matí. Al Centre del carrer d'En Mònac, 2, la tarda del dia 7 de maig s'efectuarà la funció de l'entronització del Sagrat Cor de Jesús, a les cinc de la tarda. Al carrer de la Cadena, el dia 14, a la tarda se celebrará la vetllada que tots els anys s'acostuma en l'esmentat dia. La Junta directiva de l'Apostolat per a l'Obra de la Preservació de la Fe invita a tots els esmentats actes a les persones que s'interessin per tan benemèrita Associació.

Els examens de tots dos sexes dels aspirants per a entrar a l'Escolaf del professorat de la Preservació de la Fe, tindran lloc el dia 17 de l'actual a les nou del matí, al Centre del carrer de Ferrer de Blanes, 4, baixos (Gràcia). Els de treballa manuals del sexe femení seran el dia 18, al matí.

—Avui predicarà en aquesta Catedral Basílica el doctor Sendra.

—Han estat nomenats econom de Marsà don Emili Sastre, regent de Masdiurom don Vicens Gil, vicari de Beniloch don Josep Maria Pífol, vicari d'Alcalá don Joan Pla i regent de Capsanes don Ramon Pedra.

—El cardenal arquebisbe de Tarragona, doctor Vidal i Barquer, assistirà a les festes que se celebraran a Morella en honor de la Verge de Vallibona.

—Es troba a Barcelona, estudiant-se al convent de la Bonanova, la M. Rosa Centellas, Superiora general de l'Institut de Filles de Sant Josep.

—El governador eclesiàstic, doctor Parés, ha delegat el canonge doctor Bruguera perquè el representi en la revista del Sometent del Districte VI.

—Ha estat nomenat econom de la parroquia de Sant Antoni de Valls don Pau Virgili, capella de les Germanetes d'aquella ciutat.

Obituari

FUNERALS

En Lluís Badó i Posas. Ha mort a Castellterçol, Avui, dimarts, funerals a Sant Quirze Safaja.

En Martí Matas i Sicars. Morí el 27 d'abril últim als 79 anys d'edat. Avui, a les deu, funerals a la parroquia del Carme.

Na Adelaida Rendón de Fernández Santisteban. Morí el 23 de l'abril passat. Avui, de les deu a les onze, funerals al temple de Pompeia.

Na Teresa Lleonor i Casanovas, vídua d'En Josep Casanovas i Ibarant. Morí el 6 del corrent a Mataró a l'e-

dat de 81 anys. Avui, a les deu, funerals a la parroquia de Santa Maria de l'esmentada ciutat.

Na Rosa Nolis i Ginestà i En Joaquim Nolis i Ginestà. Moriren a Tiana el 13 d'abril de 1922 i el 21 d'abril de 1921, respectivament. Avui, a les deu, funerals a la parroquia de Tiana.

Na Concepció Baqués i Jover, vídua d'En Francesc Pascual i González. Morí el 23 de l'abril últim a l'edat de 75 anys. Avui, a les deu, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

ANIVERSARIS

Na Maria Teresa Bosch de Salsas. Morí el 9 de maig de 1921. Avui, dimarts, misses de deu a dotze a les capelles del Sagriment de les parroquies de la Concepció, Santa Anna, Sant Jaume i Santa Mònica, a les capelles de la Congregació de Nostra Dona de l'Esperança (Palma de Sant Just) i Mares Eucarístiques (Passatge dels Camps Elisis).

En Raimon Castellà i Granja. Morí el 7 de maig de 1921. Avui, a les deu, sufragis a l'església dels Pares Carmelites (Diagonal).

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO
En Pau Dulcet i Marcé. Ha mort a l'edat de 73 anys. Enterrat ahir matí al Cementiri de Sant Andreu.

Els esports

HOCKEY

S'ha jugat un interessant partit entre el tercer equip del Polo i el primer de l'Espanyol, guanyant els polistes per 4 a 2.

PILOTA BASCA

Ha tingut lloc al Frontó Comtal una festa amb motiu de la repartició de premis del Campionat de la Societat d'Esport Basc, fent-se dos partits, els resultats dels quals anotem Ferrer-Siqués contra Jaume-Alamendi, guanyant els darrers, per 40 a 27.

Pons-Palmada guanyen a Balet Mas, per 40 a 35.

WATER-POLO

El diumenge va jugar-se el primer partit d'entrenament entre els socis del Club de Natació Barcelona, fent-ho els equips:

Vermell: Casanellas, González, Roig, Bellavista, Palau, Izquierdo. Blau: Giménez, Galilea, Tort, Malagrida, Rebollo, Casals. Guanyaren els blaus, per 1 a 0.

Esdeveniment futbolístic

Dies 13 i 14 maig, a dos quarts de cinc tarda.

Durham-City, A. F. C. Ltd.

famós equip professional anglès, contra

Europa

(Camp Europa)

La tarda del diumenge es rebran notícies de la final que tindrà lloc a Vigo entre el Barcelona i l'Irán.

Per entrades i localitats a l'estatge social, Sant Domènec, 7 (teatre Principal de Gràcia), i a la Federació Catalana de Clubs de Fútbol, Portal de l'Angel, 113, primer.

CONGRES DE LA CARRETERA

Són innombrables les adhesions que diàriament es reben per a la celebració de l'esmentat Congrés, el que deixa creure en la possibilitat d'un èxit sorollós.

CORREDISSOS

CONFEDERACIO

S'anuncia una reunió per al dia 15 del corrent, a les deu de la nit, a l'Automòbil Club, per a procedir a l'elecció del Comitè executiu i resoldre els assumptes pendents de la reunió anterior.

ESPORTS DE NEU

El Congrés Internacional d'Esports d'Hivern, que s'havia de reunir a París el darrer dies de la setmana passada, ha estat ajornat fins el dia 8 de juny, coincidint les seves sessions amb la reunió del Comitè Internacional Olímpic.

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20

VALORS — CANVI — CUPONS

Negociem els cupons Deute 5 per 100 Amortitzable, vençiment el 15 de maig de 1922.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

HOMENATGE A RAMON I CAJAL

Madrid, 8, 2 tarda.
En la Reial Acadèmia de Ciència se celebra ahir tarda la solemne sessió per a donar a don Santiago Ramon i Cajal el premi Echegaray.

Presidí l'acte S. M. el rei. Hi assistiren el cap del Govern, el ministre d'Instrucció pública, el comte de Romanones i els senyors Torres Quevedo, Carracedo, comtes de Gimeno i de la Mortera, tots els acadèmics, representants de totes les Acadèmies, i consell universitari.

Inicià els discursos l'acadèmic don Ignaci Bolívar qui enumerà els mèrits del senyor Ramon i Cajal, propulsor a Espanya dels estudis biològics.

—El senyor Cajal— diu —desmentí l'affirmació que es fa a l'estranger de que la raça espanyola no té aptituds per a la investigació científica.

Pronuncià després un discurs don Santiago Ramon i Cajal, qui agrai la presència del rei i dels acadèmics.

Féu un elogi de don Josep Echegaray, en honor del qual s'instituí el premi que s'atorgava, i elogià també les distintes personalitats que l'homenajaven altres anys, que són don Eduard Saavedra, el príncep de Mònac Albert I, el senyor Torres Quevedo i el professor Arrhenius.

Lamentà que la vellesa li impideixi correspondre a la mercè que se li atorga amb nous treballs.

Agraïx els elogis que li dirigiren i diu que ell amb el treball ha suplert la falta de talent.

Féu un cant a la voluntat que digué que era en la investigació científica tan necessària com en l'exercici de la guerra.

Acabà el senyor Ramon i Cajal el seu discurs dient que Espanya no gaudirà el suprem florentinisme, cultural i polític, fins que encerti a fabricar un tipus d'espanyol que dediqui tot el seu esforç a engrandir-la.

Perquè Espanya sigui gran — diu — s'ha de somiar gran.

L'ex-ministre don Amos Salvador, president de l'Acadèmia, pronuncià un discurs donant gràcies al rei que, com sempre, està disposat a honrar els espanyols il·lustres i que ha volgut ésser ell en persona qui entregui al senyor Ramon i Cajal la medalla Echegaray.

Després pronuncià el rei el següent discurs:

«Senyors:
Fou sempre fortuna desitjada pels reis el trobar oasions en que poder mostrar llur complaença davant dels súbdits de merèixements excel·ls i jo no he volgut que passés aquesta depurada per Déu en el meu regnat, de guasardonar amb la meua pròpia mà a un espanyol tan preclar com ho és don Santiago Ramon i Cajal i d'assistir a una reunió de les reials Acadèmies, Senat d'altura que atresora el saber i estimula el progrés.

El nom de Cajal és bandera en la qual la ciència espanyola s'ha embolicat i mereixen honor de distinció i respecte per part de les més altes representacions de la ciència universal; però, aduic essent això molt, és més que tot això: Cajal és representatiu d'una voluntat infatigable i d'espanyolisme pur.»

Glossa a continuació don Alfons el discurs del senyor Ramon i Cajal, i afegeix:

«Es consorci fidel de la voluntat i del talent haver pogut vèncer l'obstinada resistència dels senters nerviosos i descobrir els seus misteris; ho és haver lluitat moltes vegades, sense mitjans, aconseguint, no obstant, triomfs que fa set lustres tenen tant, triomfs que fa set lustres tenen ressonància universal; ho és arrancar secrets semiològics i biològics al món de l'infinitament petit que té la seva vida tan reglada per la Providència com e l'ide l'infinitament gran; ho és l'exercici de la investigació pel cerebre, del que eu ordre l'espera i a la noblesa porta sempre l'home més alt.»

Al·ludeix després els treballs i investigacions fetes pel senyor Ramon i Cajal i diu:

«Com no hem d'alegrar-nos tots, i al davant el Rei, que per deure i per sentiment fa vots diaris i cada dia demana al Cel la prosperitat i progrés del seu poble?»

La festa d'avui ha d'ésser premi a la conquesta científica de Cajal i es-timul perquè els soldats anònims d'aquesta batalla dels secrets de la naturalesa prossegueixin llur tasca sense cansament, pensant en Espanya.

La fortaleça dels pobles és castell de cartes si no l'acompanya el progrés intel·lectual, i els obrers de la ciència compliu un deure altíssim perquè cada investigació que féu als vostres laboratoris i despatxos és una pàgina que aneu escrivint.

El vostre Rei us diu que no ha d'esperar-vos la lluita ni l'esforç ni la desproporció entre la lluita i la recompensa. Recorden al que digué Camponator:

Bien haya el que ha inventado la esperanza que es la muerte el principio de otra vida

Cajal sabé tenir fe i esperança, i gràcies a això avui és la seva bandera de la ciència espanyola, i tot Espanya l'abraça pensant en les pàgines brillants i nobles que ha escrit en sos dies.

Això ha d'ésser glorificació i estimul per als que vinguin darrera.

En nom d'Espanya us ho demostraria la Ciència.

Seguidament remeté el Rei la medalla Echegaray a don Santiago Ramon i Cajal.

La concurrència, dreta, aplaudi frenèticament.

MORT D'UN TOREDO

En la «corrida» celebrada ahir a Madrid, el citat brau va enganxar l'espasa Granero, produint-li ferides de tanta gravetat el cap i cara que va morir al cap de poca estona d'ingressar a la infermeria.

FIRMA REGIA

Madrid, 8, 4'15 tarda.
El cap del Govern ha rebut, a jidra, els periodistes, manifestant-los que havia posat a la firma del Rei dos decrets admetent la dimissió del governador civil de Sevilla, senyor Blanco, i nomenant-lo inspector per a la repressió del contraban, i nomenant governador civil de Sevilla a don Ferran Sartorius, comte de Priego.

EL SENYOR ALLENDE SALAZAR
El senyor Allendesalazar es troba restablert de la malaltia que patia.

SOLUCIO DE LA VAGA DE PENARROYA

Als centres oficials han manifestat aquesta tarda que s'havia resolt la vaga de Penarroya, acceptant l'empresa les conclusions convingudes amb les autoritats.

Per als treballs a l'interior s'accepta l'aprovat pel Comitè paritari.

En els jornals s'estableix una reducció del 15 per 100 durant tres mesos. Passat aquest període, empresa i obrers acudirán al ministeri del Treball perquè el Comitè paritari acordi si procedeix arribar al 20 per 100.

No hi haurà represàlies per aquesta vaga.

Els dubtes i diferències que sorgixin seran sotmeses a la resolució del Comitè paritari.

SOBRE LA REPATRIACIO DE TROPES

El ministre de la Governació ha reunit, a la una d'aquesta tarda, al seu despatx, els directors o representants dels periòdics madrilenys, a l'objecte de fer-los determinades indicacions sobre la publicació de notícies referents a la immediata repatriació de part de les forces d'Àfrica.

D'ESPORT

Ahir, diumenge, se celebrà el partit d'empat entre l'equip anglès Civil Service Oxford i R. Madrid. Obtingueren el triomf els jugadors espanyols, per 7 gols, contra 4 que en feren els anglesos.

LA TARDA AL CONGRES

Madrid, 8, 5'15 tarda.
Al Congrés no era gran l'animació política. Basta dir que la majoria de les converses es referien a la mort del desgraciat espasa Granero.

Pel demés, l'única nota de la tarda per aconseguir l'indult dels reus de Sabadell.

GESTIONS D'INDULT

Una comissió de Sabadell, formada

per l'alcalde de la dita població i un diputat provincial, acompanyada del diputat a Cortes senyor Companys, ha visitat al cap del Govern per a intercedir una vegada més a favor dels reus que dema entren en capella.

El propi senyor Companys ha anunciat que pensava fer una pregunta al saló de sessions sobre l'assumpte.

El president del Consell ha contestat als comissionats en termes pessimistes.

També el senyor Lerroux, acompanyat pel diputat provincial català senyor Giró, ha visitat al senyor Sánchez Guerra, per apartar-li del mateix assumpte, sense obtenir millors esperances.

GOVERNADOR DESTITUIT

El Govern ha destituït el governador civil de Lleida per haver firmat una instància demanant l'indult dels reus.

Deia el senyor Sánchez Guerra que han estat les gestions realitzades l'actitud del governador de Lleida constituïa una falta de civisme.

DISCURS DEL MARQUES D'ALHUCEMAS

Alacant.—S'ha celebrat un banquet al qual han assistit més de 900 començals, en honor del marques d'Alhucemas.

Feren ús de la paraula els senyors Royo Villanova, Francesc Rodríguez, Arderius i Rodríguez Pérez.

Després de saludar als seus correligionaris, digué el marques d'Alhucemas que bauran pogut observar l'efusió sincera amb que la concentració s'ha format i la severa formalitat amb que estan disposats a realitzar junts, l'obra transcendental i difícil que ens hem imposat i els digníssims representants de les altres forces coaligades que avui són el nostre hostes, podran dir als seus caps respectius quanta és la força, la virtualitat i el prestigi d'aquest gran cos d'èxercit, tan disciplinat com ben organitzat, que constitueix el partit democràtic de la província, i com ell ha d'ésser una de les bases més sòlides per a la gran tasca que ens proposem portar a cap.

Els morts manen, valga sentir dir fa pocs dies en una bonica festa de la llibertat a què hem assistit a Bilbao i que constituï un gran esdeveniment en pro del liberalisme i de la monarquia i aplicant la frase a Alacant i recollint les idees vertides fa un moment, afegeixo: Doncs, si els morts manen i els morts aquí s'anomenen Castelar, Maisonave, Capdepon i Canalejas i al patiríon que ells aconseguiren, no solament està íntegre, sinó augmentat per la forma grandiosa que veiem, mitjançant la tasca constant de Ruiz Valarino, Francesc Rodríguez i Rojas i dels altres senadors i diputats i elements populars aquí congregats, nosaltres no solament hem d'obrir el cor a l'esperança, sinó que podem afirmar la seguretat que Alacant serà en el futur, com ho fou en el passat, una dels baluards més fermes de la gran obra democràtica a què estem consagrats i que els seus hostes ens ajudaren sense desviaments ni flaquejes, a portar l'esperit de la llibertat a tots els ordres de la vida humana, des de la consciència al treball, des del comerç a la cultura, en companyia de la realitat i no de «bureu» con la audàcia, com en frases felices i escupides acabades de sentir d'en Francesc Rodríguez, sintetitzant en aquestes paraules el que jo valgo expressar en el meu discurs del Senat, que no tractaríem problemes que no oferís l'opinió del país, que no fariem política de sorpreses, que la concentració d'esquerrers governamentals no donaria un salt sobre les tenebres.

Dels títols amb que la bondat de tots m'han precedit en l'os de la paraula han volgut presentar-me davant de vosaltres, heu ha un, si, que és just i que m'enorgulleix sempre recordar, el d'haver estat un col·laborador lleial d'en Canalejas, el d'haver-lo acompanyat amb fe i entusiasme a l'obra difícil del seu Govern i d'haver-lo secundat en aquella iniciació de la seva obra transformadora que les circumstàncies i la seva prentura mori no permeteren desenvolupar més extensament; supressió dels consums, la implantació del servei militar obligatori, que ja beneficià ha resultat en el desastre de Me-

lilla, la interpretació de l'article 11 de la Constitució, la llei sobre el jurament i les aplicacions modestes, però significatives d'ordre tributari sobre mans mortes i altres.

I si valgo ésser col·laborador lleial d'en Canalejas en vida, molt més obligat em considero a ser després de mort, el continuador de la seva política, la qual considero llegat sagrat del mestre, i recordant paraules seves vos diré, que jo, com ell, tinc fe en la vitalitat de la nació espanyola, i jo, com ell, crec que la democràcia del nostre país té una gran força, conserva un gran vigor, i que no més necessita que, no un home, sinó una concentració d'homes liberals li digui: Aixecat i camina, i jo com ell, penso que l'únic perill d'aquesta tasca estarà en la nostra feblesa, en la nostra debilitat, en el nostre cansament. Si volem aquestes defectes, no ho dubtem, l'esdevenidor, un esdevenidor immediat, és nostre. (Aplaudiments.)

Per no ésser aquesta festa un acte de propaganda, sinó de fraternitat, i perquè fa poc temps valgo exposar davant del país el programa que la concentració liberal es proposa realitzar des del Poder, i que és resultat de la transacció entre els elements que la formen, no valgo a repetir aquí les meves idees, que no poden canviar cada dia, sense ésser deslleial al convingut, sinó que, ratificant-les, que limitaré avui a anhelar que com més aviat millor es puguin aplicar les solucions que hem proposat sobre l'ardua problema del Marroc, que repercuteix a totes les llars i és la més gran preocupació de totes les famílies, permetent la repatriació immediata, no d'uns quantitat soldats, sinó de gran nombre de soldats, i l'aplicació dels mitjans d'acció política que del mes de Setembre de 1913 ençà ving premitant, perquè, lliure l'esperit de la tremenda pesadilla de l'altra banda de l'Estret, podem consagrar-nos a la gran obra de transformació moral i material que constitueix el nostre ideal.

He observat que l'escut d'aquesta ciutat, entre els seus títols de noble, lleial i sempre fidel, representa un castell d'or, amb tres torres, damunt d'una penya amb figura de rostre humà, batuda per les ones del mar; i la meua imaginació m'ha fet pensar que aquest castell representa la llibertat, i que les tres torres es troben ja ocupades per Castelar, Maisonave i Canalejas.

Em permeteu la llibertat que mentre visqui i tingi forces vull ésser jo el rostre humà que s'assembla a aquesta penya?

Jo us asseguro que la concentració d'esquerrers governamentals sabrà defensar el sagrat de la llibertat de les seues manses de la reacció mitjançant l'avancament de les idees i solucions jurídiques que els temps imposen i sabrà també defensar-la de les ones furioses de l'anarquia imposant a tots per igual, el respecte a les lleis en els seus diversos ordres, començant pel de la vida humana i no permetent que ningú se surti dels camins del dret. (Aplaudiments.)

Termino amb una efusiva salutació per a En Francesc Rodríguez i altres caps de la política general i local, per a Espanya, per al Rei, per la llibertat i per les idees liberals.

Durant les breus hores que estigué el senyor Francesc Rodríguez a Alacant, fou objecte de mostres de gran afecte, tant per part de la població, com dels seus correligionaris.

Després del banquet, els expedicionaris s'han passejat pel port en dues canoes, i després foren obsequiats amb un te a les oficines de les Obres del Port.

A dos quarts de vuit van tornar cap a Madrid, tributant-los-hi un afectuós comiat.

CONGRES

Madrid, 8, 4'15 tarda.

Sobre la sessió a dos quarts de quatre, sota la presidència del senyor Bugallal i amb quatre diputats als escons.

Al banc blau, el ministre de Finances.

S'aprovà l'acta de la sessió anterior i s'entra a l'ordre del dia.

Es posà a debat el projecte de llei de reforma tributària.

El senyor ALVAREZ VALDES aroia

un vot particular a la totalitat del dictamen.

Es dol que es comenci a discutir la reforma tributària sense que abans hagi exposat el Govern el seu criteri sobre l'aplicació dels ingressos que van a obtenir-se amb aquesta reforma.

Considera necessària una transcendental modificació del dictamen, dividint-lo en tres parts, i per a això sol·licita que la comissió el retiri.

La primera part podria comprendre els impostos sobre automòbils i caruatges de luxe, caixes de lloguer, qualitats de les indústries per mitjà de taxa i sobre admissió a la cotització a Borsa de títols estrangers.

La segona part podria comprendre les modificacions dels tributs existents sobre transports, títols nobiliaris i utilitats de la riquesa mobiliaria.

Madrid, 8, 6'15 tarda.

La tercera, comprendria el que afecta a la creació del registre d'arrendaments i a la evitació del frau fiscal en el relatiu a l'impost de dret relatiu.

Analitza tots els extrems continguts en aquestes tres parts, i diu que hi ha impostos sobre la gran indústria que estan mancats de base, com el que s'intenta contra els títols mobiliaris.

Prega al ministre que prengui en consideració les manifestacions que en nom de la minoria reformista fa i les tradueixi en algunes modificacions al dictamen que s'està discutint.

Creu que la rebuixa del 20 per cent en el descompte de determinats sous hauria d'extendre's fins al 50 per cent.

Tem que amb aquesta reforma tributària s'allunyin del nostre territori determinades indústries i valors mobiliaris.

Lamenta que en el projecte no s'estimuli la cordialitat de relacions que ha d'existir entre l'administració i els contribuents, sinó que pel contrari, s'enfonsa més l'abim que avui els separa, amb el qual el que s'aconsegueix és l'evasió definitiva dels tributs, allunyant la publicitat dels valors mobiliaris.

Manifesta que la minoria reformista és oposada al sistema d'autoritzacions per a l'assenyalament de cotes, així com als extensos límits que en el dictamen s'assenyalen a la potestat reglamentària.

El senyor RUANO li contesta al nom de la majoria de la comissió oposant-se al vot particular.

Expressa la impossibilitat de dividir el projecte en les tres seccions estimentades pel senyor Alvarez Valdes, ja que això trencaria la unitat de conjunt que ha de tenir necessària a tot llei tributària i màxima quan en ella s'escometen innovacions i reformes com les que porta aquest dictamen.

Madrid, 8, 8'15 tarda.

Com a ponent de la comissió, exposa el senyor RUANO la bona disposició d'aquesta per a acceptar algunes de les esmenes presentades, en les quals es recullen aspiracions de diversos sectors de la Cambra.

Prega al senyor Alvarez Valdes que en atenció a aquest oferiment retiri el vot particular que ha aprofitat.

El senyor ALVAREZ VALDES reafirma.

Agraïx els bons desigs expressats pel ponent de la comissió i insisteix en el fonamental de les seves manifestacions anteriors.

Madrid, 8, 9'15 nt.

El senyor RUANO també reafirma i queda rebutjat el vot particular.

El senyor RODRIGUEZ (don Llorenç) en defensa un altre i comença per dir que ni l'estructura ni l'opunitat del dictamen justifiquen la seva aprovació sense els antecedents i correccions que va a passar en col·lectivament de la Cambra.

Estudia les liquidacions de diversos pressupostos i exposa dades sobre la emissió del Deute des de 1910 a la data.

També analitza les despeses de diversos exercicis econòmics, especialment els relatius a personal i defensa nacional en guerra i marina, i després d'algunes al·lusions a les despeses improductives, dedueix que es procedeix ara d'una manera arbitrària, castigant al contribuent sense donar-li explicació de la inversió que tindran els ingressos dels nous tributs.

DE L'ORIENT

Romania. - L'esperança de la Conferència. - La navegació danubiana

Després fa un detingut examen dels últims pressupostos de despeses i ingressos i afirma que és indispensable estudiar guines són les veritables necessitats nacionals per a aplicar-hi els recursos contributius.

Per tot això creu que han de discutir-se abans que aquests projectes tributaris els pressupostos o, almenys, simultàniament.

Recorda anteriors manifestacions del senyor Bergamín sobre les despeses del Marroc i bestretes a les companyies ferroviàries que l'Estat no pot suportar, i diu que cal posar terme a aquest esforç.

Des del mes d'agost portem gastat a l'Àfrica 764 milions de pessetes, segons les dades oficials, i això no solament no ha servit per a res, sinó que ha demostrat que tot estava per fer i que era precis improvisar.

D'aquesta manera és un escarni que es parli de victòria, puix sortirem victoriosos al Pirro.

Censura francament el sistema d'autoritzacions i la desorganització que s'ha fet en alguns extrems del projecte «omnibus», puix precisament s'han separat aquells articles o projectes que més clarament marcaven la bona orientació en el sentit doctrinal.

Es deixa fora tot el que afecta a les Hisendes locals i provincials, i així resulta que aquelles provincies que han construït carreteres es troben en la impossibilitat de crear arbitris perquè el projecte de les Hisendes locals i provincials ha quedat a extremura. Termina demanant determinades modificacions en la llei d'utilitats per a donar-li un major sentit de modernitat.

El senyor CANALS li contesta, per la Comissió, breument.

El ministre de FINANCES també li contesta. Exposa la seva satisfacció perquè les Comissions permanents van constituint arxius que són arsenal de dades per als diputats.

Anuncia que demà llegirà el projecte de pressupostos.

Creu que no hi ha inconvenient en què s'evagin discutint prèviament les reformes tributàries.

Diu que el deficit esmentat pel senyor Rodríguez ja el confessà des del primer dia.

Aquest deficit seria per si sol una raó suficient per a reforçar els ingressos del Tresor.

No creu que es perdi el temps discutint la reforma tributària per a reforçar els ingressos, sens perjudici que després el Parlament fixi les despeses.

El pressupost de despeses d'aquest any no pot dir-se que contingui ni tan sols la xifra del passat. S'han dictat lleis de reformes socials i altres que són cares i per ésser-ho han de representar augment de despeses.

Jo mai he tingut confiança que les economies en els càrrecs públics minessin en res el deficit. No cal fer-se il·lusions. Quan demà llegim les xifres es veurà que no s'ha arribat ni a la liquidació de l'últim pressupost, i és absurd aspirar a què hi hagi economies. Per això no ha d'estranyar que havent-se calculat l'any passat el pressupost de despeses en 2.500 milions s'hagin gastat 3.600.

El que cal fer és parlar-li amb sinceritat al país i dir-li el que necessita gastar, perquè després no hagi d'abusar dels crèdits extraordinaris. Pocs hores falten perquè conegui l'obra del Govern i puguem jutjar.

Respecte a les bestretes a les companyies ferroviàries, diu que només una part és reintegrable, puix s'ha donat per a despeses de material i altres millores.

De la improvisació de què es queixa el senyor Rodríguez, tots els partits han tingut culpa. El que fa falta és el propòsit de l'esmena i els que tinguin la panacea de les rectificacions i no l'apliquin seran els més culpables.

L'acció militar ha tingut una gran intensificació de juliol ençà, i mai menys censurable que ara, perquè no s'ha d'oblidar que la catàstrofe acabà amb tot. Cert que hi ha hagut molt d'improvisació, però això no significa una orientació de Govern, sinó una necessitat.

Insisteix que mentre no terminen les despeses permanents del Marroc no s'aconseguirà res. Cal anar al protectorat, i en el pressupost va la nostra orientació, puix no quedarà en el pressupost per a despeses extraordinàries sinó el purament indispensable, i l'ordinari serà de 158 milions, reforçant-se solament les quantitats per als quatre o sis mesos primers, perquè després quedi només el pressupost ordinari per al Marroc.

I d'això no en vol parlar més, puix temps hi haurà per tornar sobre el tema amb més amplitud.

Defensa l'autorització per a l'augment de l'impost sobre transports ma-

ritims, i diu que té íntima relació amb la llei de comunicacions marítimes que aviat ha de venir a les Corts.

Diu que encara li sembla poc el 10 per 100 amb què es recarrega el dret real per a aplicar-lo a retir obrer, i en això necessita dir que s'acceptarà l'esmena presentada pel senyor Pedregal.

Recorda que ell digué que havia retirat cinc articles del projecte «omnibus», però no digué que els havia abandonat. Per això es presenta el projecte de cèdules, al qual s'afegeix l'impost global, i la setmana entrant vindrà el d'impost sobre el capital.

El projecte d'hisendes locals i provincials també vindrà, però anuncia que ha de cultivar més el foment de les hisendes locals que el de les hisendes provincials.

Anuncia per a demà la lectura d'un altre projecte de llei, l'enunciat del qual no sentim des de la tribuna.

El senyor RODRÍGUEZ (don Lleonard) rectifica.

Reconeix que no podem fer-nos moltes il·lusions respecte a economies per a eixugar el deficit, però si podria aconseguir l'orientació i advertir la classe de deute a què es podria acudir.

Felicitat al ministre si els 158 milions que diu figuraran en el pròxim pressupost per al Marroc no són ampliables, i diu que si és així, notualment, el votaria amb molt gust.

Celebra l'anunci que el senyor Bergamín ha fet de nous projectes, però li fa avinent que cal pensar que podria passar el que va passar amb els projectes presentats pel senyor Bugallal, i és que es quedaren la majoria sense aprovar.

El ministre de FINANCES.—Responde de la sinceritat amb què procedeix. Es clar que no puc respondre del que la Cambra farà.

El senyor RODRÍGUEZ.—Amb la minoria romanista pot comptar el Govern quant a facilitats per a discutir i aprovar l'obra tributària.

El senyor CIERVA intervé i diu que la discussió que ara comença és molt interessant i convé donar-li la major publicitat perquè el contribuent s'assabenti del que farà amb ell.

Referint-se a les manifestacions del ministre, diu que no n'hi ha prou amb manifestar que no hi haurà despeses extraordinàries del Marroc i que no ha fet bestretes a les companyies ferroviàries. Doncs si el Govern té una autorització per a augmentar les tarifes, aquesta serà una nova tributació sobre el contribuent.

Pot dir-nos que passarà al Marroc? Quina serà la política que se seguirà? Sobre això si que es pot discutir.

Creu que això de parlar d'imprevisions és un xic lleuger, puix en les qüestions de guerra és molt fàcil parlar a posteriori; no és el mateix procedir a priori.

Ningú pot avui dir si el problema del Marroc es resoldrà tan aviat com el Govern desitgi que es resolgui.

El Govern, per de compte, conserva la facultat d'ampliar els crèdits de guerra.

El ministre de la GUERRA.—Però només en aquelles condicions en què preceptua la llei de comptabilitat.

El senyor CIERVA.—No hi ha espanyol que no desitgi el termini de la guerra del Marroc. Podria ésser polític anunciar-lo, però l'anunci pot produir un error i per consegüent pot fer desaparèixer una causa del deficit.

Convé que discutim si podem anar resoltament i bruscament a eixugar el deficit en aquest exercici. Això el propi ministre reconeix que és impossible; així impediria el desenvolupament de la riquesa nacional. Hi ha despeses que són indispensables i el Govern s'equivocaria si en aquest exercici volgués eixugar el deficit amb elevació d'impostos i reducció de despeses fins aconseguir-ho.

Al·ludeix a la tendència d'Anglaterra, que ha iniciat la disminució d'alguns impostos, convençuda de què no obtindrà el que calcula. Nosaltres no tenim un gran Deute com els països que han intervingut en la guerra, i això fa que no sigui tan gran el nostre agobi econòmic i, per consegüent, no necessitem forçar al contribuent.

En els impostos s'ha d'arribar fins al límit que la prudència aconselli. Cal donar impuls a la riquesa nacional en primer terme, puix això és més essencial que eixugar el deficit.

Desitja una relació de les despeses fetes en Guerra i Marina per la campanya del Marroc de juliol ençà, per a discutir amb coneixement de causa. Veuran els diputats que les despeses no consisteixen solament en el nombre d'homes que allí tinguérem, sinó que per l'escassetat de crèdits a l'exercit, i a la marina li mancaven pel juliol moltes coses indispensables:

per falta de consignació, no tenia el soldat l'alimentació suficient; el nombre d'homes portats al Marroc cal afegir-hi l'augment de contingent militar a la península i que tinguérem 10.000 homes preparats als ports del migdia per a anar a la campanya.

Assegura que en això i en tot ha seguit les inspiracions de l'Alt Comissari, i per això el pressupost no tenia consignació. Calgué preparar allotjament i vestir als soldats, i per a això calgué gastar molt diner.

Perquè se sàpiga el gastat i en què s'ha gastat, demana la relació dels crèdits i l'expressió de la seva inversió.

El que vol demostrar és que una gran part del que s'ha gastat no ha estat en campanya, sinó a la Península en previstió del que pogués passar.

Diu que els seus amics no crearan al Govern cap dificultat en la discussió d'aquest projecte de llei.

Demana que es portin totes les disposicions que s'esmenten en aquest projecte de llei per a facilitar el debat.

El ministre de FINANCES li contesta.

Diu que mai ha pensat en eixugar el deficit en un sol exercici. Aspira a reduir-lo i s'espera estingir-lo en un pròxim esdevenidor.

Comprèn que altra cosa seria paralitzar la vida nacional.

Oferix les dades demanades pel senyor Cierva sobre el Marroc.

Creu que les despeses del Marroc pugen a 612 milions de pessetes, dels quals 445 s'han gastat a la mateixa zona del Marroc.

El Govern ja ha acordat la política i l'acció guerrera al Marroc. Quan l'Alt Comissari tornà al Marroc ja coneixia fins on havia de portar les operacions. Els objectius que se li assignaren estan gairebé tots aconseguits, i això ha permès al Govern poder assenyalar, en el pròxim pressupost, la norma a seguir, de manera que es faci una repatriació de tropes, en forma que en els quatre mesos primers es faci una part d'ella i la restant en vuit, per a arribar al cap de l'any a la normalitat.

Se suspèn el debat i s'aixeca la sessió a dos quarts de nou.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 9 12'30 matinalda.

El comunicat oficial d'aquesta nit diu així:

«A dos quarts de deu de la nit, comunica l'Alt Comissari que totes les notícies que rep coincideixen en la gran depressió i desencoratjament produït al camp rebel pel nostre decidit avenç d'ahir i per la mort de Amido-el-Succan, principal lloctinent del Raisuni, home de tota la seva confiança i al qual envia ahir a Selen, clau de la zona, precipitadament, perquè evités el total envoltament de Tafarut, que posà al Raisuni en gran compromís. També la ha produïda la ferida de l'Hartiti i la mort d'importantis auxiliars del Raisuni, en els quals tenia el màxima confiança i la de molts rebels.

La impressió general en el camp rebel és que Tafarut està voltat i que el Raisuni té tallada la retirada. En realitat, és així.

Demà, la columna Serrano, proveirà les posicions ocupades ahir, recorrent la zona.

A Melilla, la posició de Tugunz, feu ahir 55 disparats d'artilleria, sobre un grup enemic que es trobava al seu abast.

L'artilleria enemiga disparà contra la posició de Dar Quehdani, essent contestada per obusos de 155.

Notícies rebudes avui de la situació política de Beni-Said accentuen la tendència vers la submissió en les fraccions d'Issamen i Beni-Teamit.

No obstant, sembla ésser que Sidi-Mohamed Amb-el-Krim fa activa propaganda perquè els indígenes no sotmesos mantinguin l'actitud de resistència, i a aquest fi trameté un avis als caps de les esmentades fraccions i de Beni-Ulisch, perquè s'entrevistessin amb ell.

Abb-el-Krim escampa el rumor entre els indígenes, que la nostra nació, donat el seu estat econòmic, es veu obligada a repatriar les forces, aprofitant-se els caps rebels d'alguna circumstància per a moure i aixecar els ànims, recomanant-los resistir un mes, essent, tixi segur el triomf.

Al Penal, ant passada l'heuger tiro-teig, ocasionant una ferida al soldat d'artilleria Macià Martín Martín, el qual, després de curat, continuà de servei.

Es feren dos disparats d'ecanó sobre els que té l'enemic emplaçats a la platja, sense que contestessin. Sense més novetat.

A Ceuta, Larraix i Alhucemas, sense novetat.

S'obrí, per fi, l'Assemblea constituent i si acabà el Missatge de la Corona reflecteix la totalitat del programa, ben poc es diferencia el d'aquesta legislatura i del Govern que l'ha convocada dels que anteriorment fracassaren, malgrat l'ascendent de prestigi reconegut. Deia el discurs real que una de les atencions especials es dedicaria a solidificar les amistats concretes per a assolir una major solidificació i homogeneïtat d'aquesta barreja ètnica anomenada Petita Entente, i més ara que tant precisa una cooperació unànime en els afers a resoldre a Gènova.

Passant a tractar de l'aspecte polític interior, el Missatge fa constar de manera clara el caràcter especial de l'Assemblea, convocada per a proveir al país novell una constitució adequada a la vida que ha de desenvolupar, instantant o reformant els principis conduents fonamentalment a la unificació jurídica i administrativa.

Es clara la raó per la qual hom insisteix tant a Romania en la unió dels pobles nous. Els antics Estats, després d'un desgrat dels dominis que formen aquells, o bé els augmenten, atalen una ocasió oportuna que, puix no exposen res a pèrdua, els faci possible una millora. Bulgària, Rússia, Alemanya, Hongria, estan a l'aguait i procuren obtenir l'avenç del primer cop. Aquesta avinentesa podria donar-la la Conferència de Gènova si s'ampliés el programa, i és per això que els de l'Entente oriental volen encara reforçar la mutua unió. Per això el Consell de ministres discutí prèviament les qüestions relatives a la Conferència, fixant el programa de la delegació romana de determinants clarament la seva comesa i l'obligació de formar un bloc amb els delegats dels pobles associats.

El president Bratianu, abans de marxar a la ciutat mediterrània, feu unes declaracions imprecises a la Cambra, les quals, així i tot, li valgueren la confiança del Parlament, on, d'altra banda, té una majoria absoluta. Feu constar que l'anhel del poble romanès creia interpretar-lo treballant per la immediata reconstrucció d'Europa, anant tot seguit a la normalització de les relacions internacionals; doctrina establerta en-

teriorment a les conferències de Bucarest i Belgrad.

Mostra de l'atenta observació de que suara parlàvem, donen les manifestacions del búlgar Rakovsky, president de la república ucraïna, amb motiu de la signatura de l'acta d'unió de la Bessaràbia al relatime romanès, efectuada pel Senat d'aquest últim país. Nosaltres no podem reconèixer — digué M. Rakovsky — l'anexió a Romania de la Bessaràbia, la qual jutgem oposada als sentiments i a la voluntat dels habitants d'aquesta província. Igual punt d'obrir hem adoptat quant a la Dobruja. Aquesta se l'atribuï Romania a la força, segons declaracions dels diplomàtics, a canvi de Bessaràbia, mes avui les reté totes dues alhora, tot i no tenir cap comunitat amb elles. Com que en la distribució de terrenys feta l'endemà de la guerra mundial, per a res se'ns tingué en compte, no hem pas de reconèixer els tractats que la sancionaven. La Petita Entente és una societat de socorsos, amb l'únic objecte de garantir el domini en els terrenys arrabassats. L'oposició d'interessos entre els Estats que la componen importària ben aviat la seva ruïna. Bulgària deu unir-se per diversos motius; el major dels quals és la comunitat d'interessos, amb Ucraïna i la Rússia soviètica. Les necessitats i les sobreproduccions es componen fins a establir equilibri econòmic.

S'ha efectuat una altra conferència danubiana, reunint-se a Bucarest representants de Txecoslovàquia, Iugoslàvia, Bulgària, Hongria, Àustria, Alemanya i Romania. Presidí les sessions, celebrades durant tres dies, el primer delegat romanès Popescu. Les discussions versaren principalment sobre la reglamentació definitiva de la navegació pel Danubi, el millorament d'aquesta importantíssima artèria fluvial i la instal·lació escalonada d'estacions telefòniques tot el llarg del curs del riu, des d'Ulm a Braïla, amb una central a Bucarest. La redacció definitiva del reglament serà feta ben aviat i aquest entrarà en vigor quan la Comissió internacional danubiana, que té la seu a Bratislava, el sancioni.

J. M. CASAS

D'espectacles

FESTIVAL INFANTIL

El propassat diumenge, se celebrà l'anunciat festival artístic-infantil, organitzat per l'Escola Catalana del carrer de Montcada, al Teatre de l'Ateneu del Districte Segon.

Va posar-se en escena el drama en tres actes, original del director de la mateixa Escola, En Manuel Ribas i Cots, «Roca odiada».

L'obra fou representada pels petits actors amb molta correcció i seguida pel distingit auditori que omplia la sala d'espectacles amb veritable interès.

L'autor fou cridat a l'escena en finalitzar cada acte.

A continuació, els alumnes cantaren, acompanyats al piano per l'Alumne En Lluís Padrosa, cançons amb gestos d'En Jacques Dalcroze, «La ronda dels soldats», «La casa tota petita», «La ronda dels ocells bons minyons» i «El cirerer», essent totes elles molt aplaudides.

Va finalitzar la festa amb «La col·leta» i «Són deu noies per a casar», per un grup de senyoretes, acompanyades al piano per la senyoreta C. Pérez, assolint, al final, molts i justos aplaudiments.

Occupaven il·lotges de preferència d'ona Concepció Vilà, mestressa de la Escola Nacional de Sant Pere de Premià; una comissió de l'Agrupació nacionalista «Els Montserratins»; una representació del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, el conseller del districte, En Josep Maria Sabater i Julià, que portava la representació de l'alcalde de la nostra ciutat, marquès d'Alfella, i altres representacions d'entitats culturals de Barcelona.

A causa de no estar encara enllestits degudament els assaigs, les decoracions i la maquinària per a l'o-

bra «Asprois de joventut», l'estrena de la qual estava anunciada per al passat diumenge, a l'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga, ha estat precis ajornar la dita estrena, posant, en el seu lloc, en escena l'elenc teatral de l'entitat el drama «Vanitat!» i el poemeta en un acte titulat «La Colometa».

Es començarà a les cinc en punt de la tarda.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Miberva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondència de València», Mifiana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almeida, Largo S. Domingos, 11.

A LISBOA: «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

A PAMPLONA: Impremta d'Higinio Coronas, Plaça de la Constitució, 12.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Joffre a Liverpool

Liverpool, 8. — El mariscal Joffre, de tornada d'un viatge a l'Extrem Orient i a Amèrica, ha arribat a bord del «Celtic». Ha sortit immediatament cap a Londres. — Havas.

Tiroteigs a Belfast

Belfast, 8. — Durant la nit s'ha reprimat el foc de fuselleria, resultant ferides tres persones, entre elles una dona i una nena. — Havas.

Explorador mort

Cristiania, 8. — L'explorador norueg Lomholv ha mort a Heathersort, prop de Nova York. — Havas.

Rússia i Txeco-eslovàquia

París, 8. — Al «Journal» li comunicuen de Gènova que els russos i els txecoslovacs firmaren el dia 3 del corrent un tractat anàleg al de Rapallo. — Havas.

La lluita pel petroli

París, 8. — Al «Daily Mail» li comunicuen de Gènova que durant un emmarçament entre l'ambaixador dels Estats Units i Mr. Lloyd George, aquest assegurà que el Govern anglès no havia concertat cap compromís de l'exploració de les regions petrolíferes russes per haver tingut en compte que els Estats Units estaven absents de la Conferència. — Havas.

La guerra civil a Xina

Pekin, 8. — El cap del Govern i els ministres de Comunicacions i Finances han estat destituïts i seran processats.

U-Pei-Fu ha demanat la destitució del governador de Mandchúria, Tsheng-Su-Lin, i una indemnització de 28 milions de dòlars per les despeses que han ocasionat les hostilitats. — Havas.

L'actitut dels delegats russos a Gènova

Gènova, 8. — El secretari de la delegació italiana ha declarat a alguns periodistes que era necessari iniciar una acció particularment enèrgica per salvar la Conferència d'un segon fracàs. La situació que s'havia suavitat una mica per part de la delegació belga, s'ha agreujat per l'actitut de la delegació russa, la qual insisteix enèrgicament en la petició d'un crèdit de tres mil milions de rubles or, crèdit que en aquests moments no votaria cap parlament. Quan la situació semblava aclarir-se en el que concernia a l'abstenció dels Soviets de fer propaganda a l'estranger i a la qüestió de les propietats particulars, la demanda d'aquest crèdit agreuja molt la situació.

Si això porta el fracàs de la Conferència, acaba dient el dit funcionari delegat bolxevista. — Havas.

Gènova, 8. — M. Barthou ha rebut la visita del delegat japonès, el qual li ha donat seguretats que el Japó no faria noves concessions al govern dels Soviets.

El senyor Facia ha celebrat una entrevista amb Txitxerin, comunicant el president de la Conferència al delegat rus que seria molt aventuratós per a tots que la Conferència no fracqués.

M. Colrad i la resta de la delegació francesa assistiren ahir a una missa en honor de Santa Joana d'Arc. — Havas.

Brussel·les, 8. — Segons el diari «L'Indépendance Belge», Txitxerin preguntà als senyors Lloyd George i Schanzer si la petició d'un emprèstid de tres mil milions de rubles or seria concedida a Rússia. Els dos ministres contestaren que reconeixent la situació precària d'aquell país, creien impossible accedir a aquesta demanda donades les condicions econòmiques dels països aliats i l'oposició que un projecte d'aquesta naturalesa trobaria als Parlaments. — Havas.

Crisi ministerial anglesa

Londres, 8. — Segons el diari «Sunday Illustrated», en tornar Lloyd George rebria la dimissió de lord Reading i dels ministres Birkenhead i lord Curzon. — Havas.

París, 8. — A «L'Echo de Paris» li comunicuen de Londres que sorgiran noves dificultats en el si del Gabinet anglès entre els ministres liberals i els conservadors a propòsit de l'aplicació de la llei sobre la salvaguarda de les indústries britàniques.

Acceptada amb disgust aquesta proposició per Mr. Lloyd George i els seus companys liberals i amb l'esperança que pràcticament no funcionaria, la Comissió recomana que fos aplicada amb freqüència. El Gabinet haurà de discutir aquesta qüestió quan torni el primer ministre.

Es creu probable la dimissió dels senyors Stanly i Balwin, president del Board of Trade, i també la de Mr. Lloyd George. — Havas.

Vaga al Ruhr

Berlin, 8. — Els miners dels pous de Datzfeld, a la conca del Ruhr, s'han declarat en vaga en senyal de protesta contra l'acomodament del president del Consell obrer. La vaga s'estén a altres pous de la mateixa conca. — Havas.

Anglaterra i Alemanya

París, 8. — A «L'Echo de Paris» li telegrafia de Gènova que durant una entrevista celebrada per Mr. Lloyd George amb els senyors Wirth i Rathenau, el primer ministre britànic declarà que el Govern anglès estava disposat a renunciar a la seva part en les reparacions alemanyes. — Havas.

Declaracions de Barthou

Gènova, 8. — L'enviat especial de l'Agència Havas detalla l'entrevista celebrada pel senyor Barthou amb els periodistes anglesos i americans que anaren a interrogar-lo.

El president de la delegació francesa recordà que d'ençà de la seva pujada al Poder el Govern francès havia demostrat el seu més lleial desig de col·laborar a la pau i al ressorgiment d'Europa.

Des del dia 9 d'abril, vigília de l'obertura de la Conferència, afegit el senyor Barthou, França feu les més amples concessions amb el propòsit que la Conferència terminés amb èxit i en les millors condicions per a tots. França no es nega més tard a participar en les converses eficaces amb els russos, encara que els delegats dels Soviets ja estaven representats a les sessions plenàries. Comissions i subcomissions. Si França hagués volgut, com esperits maliciosos han indicat, el fracàs de la Conferència, hauria aprofitat per això el moment de fer-se pública la firma del tractat de Rapallo. No obstant, accepto continuar les converses amb els delegats soviètics, encara que, com era natural, associant-se a la protesta interaliada. Amb tot, França segueix prestant la seva col·laboració a la Conferència després d'haver-se produït l'incident belga.

El senyor Barthou recordà que en aquesta ocasió la Delegació francesa reclamà les més completes aclaracions sobre l'article setè del memorandum, així com un nou examen del seu text pels juriconsults.

Després d'haver fet esment del seu viatge a París, el senyor Barthou digué que França apotà a Bèlgica en una qüestió de principis, en observar que el text proposat no era el suficientment categòric respecte els drets de la propietat.

Afegí que en l'esperit del Govern francès no estigué mai el disseny d'escollir entre Bèlgica i Anglaterra, sinó simplement pronunciarse a favor de la doctrina continguda en el text belga, per ésser la que més s'aproxima al text de la Resolució de Cannes. — Havas.

París, 8. — L'enviat especial de l'Agència Havas, ampliant els detalls referents a les declaracions de M. Barthou, formulades a l'entrevista amb els periodistes anglesos i americans, afegí les següents manifestacions de l'esmentat personatge:

Davant l'heroic sacrifici del poble belga, nosaltres li retem el nostre homenatge més sincer; però aquest homenatge — ha dit Barthou — no exclou de cap manera el que França rendeix a la Gran Bretanya, la participació de la qual, en defensa de la nostra terra, serà sempre recordada pels francesos amb el mateix calor i amb idèntic entusiasme que el que sentim envers a Bèlgica.

En adherir-se d'aquesta manera França a una qüestió de principi a Bèlgica — ha seguit dient M. Barthou — no pensem de cap manera anar contra Anglaterra. Si les divergències poden brollar en les relacions sostingudes entre amics, res impedeix que la seva unió continuï ferma i immutable. En tot cas, nosaltres, els francesos, volem de tota manera mantenir aquesta unió.

Es precis, per altra part — ha afegit després — que els russos contestin d'una manera categòrica negant o afirmant, puix aquesta situació no pot perillonar-se i precisa terminar-la, ja que és impossible continuar amb aquest sistema d'ajornaments, de vaguetats i d'indisicions, seguit per la delegació russa des de fa un mes.

Si els delegats russos — ha fet recalcar Barthou — no canvien d'actitud i persisteixen en llur costum de les respostes dilatòries, nosaltres ens retirarem al nostre país, on assumptes urgents ens reclamen a tots.

El senyor Barthou ha terminat declarant que no hi haurà pacte europeu possible sense la leal adhesió de Rússia. — Havas.

Pel cas que Rússia respongui evasivament.

Londres, 8. — La «Westminster Gazette» diu que en el cas que la contesta russa constituís una nova evasiva, el senyor Lloyd George se'n tornaria a Londres i proposaria al Parlament la terminació d'un tractat apart amb Rússia. — Havas.

Notícies de la Conferència

Londres, 8. — A l'Agència Reuter li comunicuen de Gènova que el senyor Schanzer continua realitzant insistents gestions prop de la delegació belga, per arribar a una fórmula d'acord en el relatiu al memorandum de Rússia. — Havas.

Londres, 8. — Telegrafia de Gènova a l'Agència Reuter que la delegació de Romania va trametre ahir una nota al president de la Conferència, desmentint categòricament la suposada conclusió d'un acord ofensiu entre el Govern de Romania i el general Wrangel.

El delegat rus senyor Litoff, parlant amb un periodista, ha declarat que la seva delegació espera conèixer la decisió de França sobre el Memorandum, abans de contestar al mateix. Ha afegit que les condicions que els aliats imposen hauran d'ésser modificades, perquè la delegació bolxevista pugui acceptar-les.

Ha dit, demés, que Rússia mai acceptarà cap oferta d'emprèstid de petita importància. — Havas.

Londres, 8. — El corresponent del «Daily Mail» a Gènova, dona compte de què l'ambaixador dels Estats Units a Roma va esmorzar ahir amb el primer ministre anglès senyor Lloyd George. L'entrevista s'assegura que no tenia altre objecte que el de donar el cap del Govern britànic seguretats a l'ambaixador americà relatives a què el Govern anglès no formularà cap projecte relacionat amb els jaciments de petroli de Rússia, mentre els Estats Units romanin retrats d'aquesta qüestió, amb motiu del seu allunyament de la Conferència de Gènova. — Havas.

Londres, 8. — Segons el corresponent a Gènova del «Daily Mail», el senyor Lloyd George ha informat a Barthou sobre que l'Entente cordiale terminaria si França persistís en prestar el seu apot a Bèlgica.

El primer ministre anglès ha afegit que ell era potser l'únic amic veritable que França tenia a Anglaterra i que els seus consellers l'havien invitat en reiterades ocasions a què trenqués amb França i cerqués les seves amistats en altres punts.

Per fi, Lloyd George es plany del desviament de França, després dels sacrificis realitzats per Anglaterra durant la guerra. — Havas.

Els legitimistes austríacs

Budapest, 8. — Els caps legitimistes austríacs han invitat a llurs col·legues hongaresos a reconèixer el príncep Oton com a emperador d'Àustria, rei d'Hongria, Bohèmia, etc.

La contesta dels hongaresos encara no se sap. — Havas.

Probable ofensiva grega

Atenes, 8. — La premsa realista afirma que molt aviat es realitzarà una diversió militar cap a Constantinoble i Tràcia. — Havas.

El robatori de la Banca Bolaffio

Roma, 8. — Comuniquen de Trieste a «La Tribuna», que han estat detinguts dos agents de policia i tres individus amics d'aquells, als quals s'acusa d'ésser autors o còmplices del robatori a la Banca Bolaffio, apoderant-se d'una quantitat considerable de diners i matant el caixer i ferint diverses persones. — Havas.

Declaracions de Lloyd George

Gènova, 8. — El senyor Lloyd George, parlant amb els periodistes anglesos i nordamericans, ha declarat que l'èxit o el fracàs de la Conferència, depèn en un tot de la contesta que donin els russos al memorandum.

Afegí el senyor Lloyd George que s'han donat a la dita delegació, a petició seva, aclaracions respecte a determinats punts d'aquell document, i que aquestes aclaracions foren donades aquest mateix matí.

Ha afegit que no és possible, actualment, efectuar cap emprèstid per a facilitar als Governs els mitjans de remetre diners als soviets.

Parlant de l'eventual reunió dels representants de les potències firmants del Tractat de Versalles, ha declarat que la tal reunió seria inútil, com no s'arribés a un acord en la qüestió de Rússia.

Respecte al Pacte de «no agressió», ha dit que depenia també de la solució que tinguin les negociacions que se segueixen amb els representants de Rússia.

Quant a la qüestió de les Reparacions, no es pot solucionar abans que quedi arranjat el propi problema dels deutes interaliats.

Ha terminat el senyor Lloyd George dient que en la conversa que sostingué el dissabte amb el senyor Barthou, no hi hagué res que justificés els articles de premsa donant com a amenaçada l'Entente cordiale. Si fos precis, podria haver-se publicat un extracte del que es tracta. — Havas.

Probable acord anglo-alemany

Londres, 8. — Comuniquen de Gènova que a l'entrevista del dissabte entre els senyors Lloyd George i Evns amb els senyors Wirth i Rathenau, el primer ministre va pendre en consideració un acord sobre el qual compta ja amb l'assentiment dels seus col·legues de gabinet. S'assegura que el Govern anglès es negarà a pendre part a les reparacions.

Als cercles polítics es creu que aquesta notícia és prematura, però s'afegeix que probablement si França emprèn

una acció independent el dia 31 de maig no tardaria a concertar-se un acord especial anglo-alemany. — Havas.

Nota oficiosa de la delegació russa

Gènova, 8. — La delegació russa ha facilitat aquesta tarda una nota oficiosa dient que determinades potències que durant algun temps es mostraren oposades a acceptar a Rússia en condicions d'igualtat, arribant fins amenaçar amb un fracàs de la Conferència si Rússia no denunciava el Tractat que concertà amb altres Estats independents, estan posant novament en perill la Conferència, puix estan donant caràcter d'últimatum a un projecte d'acord amb altres potències.

El comunicat termina declarant que Rússia ha tingut sempre un esperit de conciliació. — Havas.

Manifestacions de Chamberlain

Londres, 8. — Contestant el senyor Chamberlain a la Cambra dels Comuns a diverses preguntes formulades sobre els articles de la premsa publicats, referents a la conversa sostinguda el dissabte pels senyors Barthou i Lloyd George i en els quals es donava per amenaçada l'Entente cordiale, ha declarat que la informació publicada pel «Times» no passa d'ésser una grollera i malèvola invenció, que Mr. Lloyd George s'ha apresurat a desmentir. — Havas.

Carta de Poincaré a l'ambaixador anglès a París

Londres, 8. — El cap del Govern francès va dirigir a l'ambaixador d'Anglaterra a París una carta declarant que el senyor Lloyd George es va equivocar sobre el veritable abast de l'actitut de França a Gènova, amb motiu de l'incident provocat pel fet que Bèlgica es negu a signar el memorandum destinat a Rússia.

Aleshores no es va tractar per a França, diu, d'escollir entre dues potències aliades seves, sinó que l'actitut adoptada obel únicament i exclusiva a defensar una qüestió de principi sobre el degut respecte a la propietat. — Havas.

EDITORIAL CATALANA

— S. A. —

BARCELONA

LA MES IMPORTANT EMPRESA EDITORIAL DE LA NOSTRA TERRA

Dels seus tallers surten els més acurats treballs tipogràfics.

Editem importants revistes tècniques, d'esport, teatre, etc.

Surten continuament llibres dels més coneguts escriptors catalans i traduccions de les més valuoses firmes de la literatura mundial.

Comptem amb maquinària moderna per a la

Tipografia comercial

Mostruaris, factures, talonaris, cartells, circulars, fullets, programes, revistes, etc.

SECCIÓ ESPECIAL per a servir amb rapidesa els treballs de les ENTITATS BANCÀRIES i altres GRANS EMPRESES

Per a tota mena d'impresos demaneu pressupost a la

SECCIÓ D'IMPRESSA

de

Editorial Catalana, S. A.

MALLORCA, 257 i 259

Telefeneu al 58 G. i passarà el nostre representant a rebre les vostres ordres.

La diada de Sant Jordi a Sarrià

Tingué lloc a la barriada de Sarrià la festa en honor de Sant Jordi, patró de Catalunya.

A les deu del matí es va formar, a la Plaça del Consell de la Vila, la comitiva popular, integrada per la Junta Directiva i associats del Centre Regionalista, precedits de la senyera; la Junta Directiva, associats i masses coral de l'Orfeó Sarrianenc; la Junta Directiva de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; i els Pomells de Joventut de Sarrià i de Les Corts.

Seguien els representants de la Mancomunitat de Catalunya i del Consell Municipal de Barcelona, i cloïa el seguici la banda de música dels Tallers Salesians.

Cap a Pedralbes

Acompanyada per un gran aplac de veïns, aquesta comitiva es va dirigir a Pedralbes, per la plaça d'En Prat de la Ribera i Passeig de la Reina Elisenda.

Bon nombre de cases del veïnat tenien llurs balconcs endomassats amb draps de les quatre barres, i al cim de les façanes d'algunes xalets la bandera de Catalunya onejava magníficament.

L'aspecte que oferia el passeig que va a Pedralbes era bell i aconfortador.

Tot el veïnat sarrianenc s'havia associat a la festa i no hi havia roman que no dugués al seu damunt una llacada dels colors nacionals.

A l'entrada del carrer del Monestir, damunt la torre que clou el mur, una ampla bandera catalana renovava el sentit catalaníssim d'aquell relat recinte històric.

L'Ofici

L'església del Monestir de Santa Maria s'omplí de fidels.

Per la impossibilitat d'encabir-s'hi més de la meitat dels concurrents hagueren de romandre fora.

L'entrada de les autoritats fou solemne. Prengueren seient al presbiteri el tinent d'alcalde del districte VII i Sarrià, En Bonaventura Plaça, al qual acompanyaven els regidors senyors Duran-Reynals, Guarro, Carrasco, Bordas, Tusquets, Morera i Tomás; el diputat de la Mancomunitat senyor Grañó; el cap de cerimonial senyor Utrillo; els presidents de les entitats organitzadores senyors Daura, Folx i Tintoré, i l'oficial de cerimonial de l'Ajuntament N.º Emili Puigdomènech.

Digué l'Ofici mossèn Joan Bassany, rector de Sarrià, acompanyat de dos PP. Caputxins.

Va predicar el P. d'Igualada, el qual exaltà el sentiment patriòtic dels catalans i llur fidelitat a la causa de l'Església.

Durant l'Ofici, es repartiren unes estampes, amb la reproducció d'una bella imatge de Sant Jordi.

L'Orfeó Sarrianenc, dirigit pel mestre Obiols, va cantar la Missa «A la Mare de Déu de Núria», de Romeu.

Sota les voltes venerandes del Monestir històric, decorades amb centenars d'escuts de Sant Jordi i de Catalunya, els cants i les plegàries dels concurrents emocionaren els que per primera vegada assistien a aquesta diada.

La festa de les roses

A mig Ofici, distingits joves patriotes de Sarrià, disposaren al peu de l'altar, vastes paneres de poms de roses, les quals foren benides amb tota solemnitat pel senyor rector de San Vicens.

Després, en safates adequades, a les senyores i senyoretes concurrents els en fou donat un.

Les representacions de la Mancomunitat i de l'Ajuntament foren obsequiades amb magnífiques totes de roses vermelles i branques de ginestra.

Es repartiren prop d'un miler de rams i no n'hi va haver pas per tot hom qui en volia.

La sortida

A la sortida d'Ofici, milers de persones situades davant el Monestir escoltaren el petit concert que hi va donar l'Orfeó Sarrianenc, interpretant «El cant de la Senyera», «Sota de l'Olm» i «La sardana de la Paeria».

Entre grans aplaudiments foren demanats «Els Segadors», que el públic chorejà amb entusiasme. Es victorejà Catalunya i la seva llibertat.

Acabat el concert la gentada es va dirigir a la Plaça d'En Gaspar Ferreres, on la cobia «Barcelona» executà el primer concert de sardanes.

Les sardanes

Al migdia, a la plaça d'En Gaspar Ferreres, les sardanes foren ballades per una multitud distingida. Més d'un centenar de famílies de cognom il·lustre prengueren part a la ballada, donant-hi el to de distinció que tenen les festes a la barriada de Sarrià.

Es remarcà, sobretot, la sardana que feren els regidors de Barcelona, acabadillats per l'Utrillo.

A press dels concurrents també la cobia hagué d'executar «Els Segadors».

A la tarda, a la plaça del Consell de la Vila, i a la nit, a l'Orfeó Sarrianenc, la mateixa cobia va donar dues magnífiques audicions més, ballades per nombroses rodones.

A totes tres audicions es ballaren rams i garlandes.

Les adhesions

Ultra la presència dels il·lustres consellers de la ciutat, presidits pel senyor Bonaventura Plaça (la cooperació del qual a aquestes festes ha estat altament apreciada pels sarrianencs), s'adheriren a l'acte especialment els regidors senyors Martí Esteve, Enric Anglada i Josep Gabarró. Trameteren delegats d'adhesió les entitats següents:

Lliga Regionalista de Gràcia, Lliga Regionalista de la Creu Coberta, Foment de la Sardana, Ateneu Empordanès, J. N. Pau Claris, Centre Popular Catalanista de Sant Andreu, Ateneu Obrer del districte II, Nostra Parla, Casino de Sans, Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, Agrupació «Catalunya», del districte V, i els Pomells de Joventut de Les Corts.

La Diada de Sant Jordi a Sarrià és una de les més belles festes populars del Pla de Barcelona.

Municipi

NO HI HA INDULT

En contesta al telegrama que l'alcalde, senyor marquès d'Alfala, remeté al President del Consell de ministres interessat s'aconsejellà al Rei l'indult dels reos de Sabadell, s'ha rebut a l'Alcaldia el següent:

«Rebut el seu telegrama; lamenta molt de veres Govern que les circumstàncies del cas i informes tots contraris, no consentin, com desitjaria vivament, aconsellar a S. M. indult reos perquè s'interessa. El saludo.— Sánchez Guerra.»

EL SENYOR ALCALDE

L'alcalde rep amb molta freqüència ofícis, comunicacions i invitacions de particulars i entitats que no indiquen llur domicili, la qual cosa ocasiona dificultats i retards per a contestar-los. L'Alcaldia encareix a tots la conveniència de què en dirigir-s'hi per qualsevol assumpte, no s'ometin les dades necessàries per a la tramitació ràpida dels assumptes i sobre tot la direcció a què hagi de contestar-se.

L'alcalde ha ordenat el pagament als creditors per comptes aprovats i altres despeses, reconeguts fins al 31 de desembre últim, inferiors a 2.000 pessetes. La qual cosa es participa als interessats a fi que a la major breu es personin a la Comptaduria municipal, on s'ella assenyalada el dia del pagament, en la intel·ligència que de no efectuar-ho, els pot resultar perjudici.

CONFERENCIES A L'ESCOLA BAIXERAS

Avui, dimarts, el professor Alexis Sluys, director honorari de l'Escola Normal de Brussel·les i president de la «Ligue de l'Enseignement» de Bèlgica, donarà dues conferencies públiques a l'Escola Baixeras, de la Gran Via Layetana, invitant especialment per la Comissió Municipal de Cultura. La primera tindrà lloc a les sis de la tarda, desenvolupant el tema: «L'organització municipal de l'ensenyament públic a Brussel·les. La qüestió lingüística».

La segona conferència tindrà efecte a les deu de la nit, tractant el tema: «El mètode del treball manual a les escoles de nens» (amb projeccions).

Demà, a les set de la tarda, al mateix local de l'Escola Baixeras, el P. Giovanni Semeria donarà una altra conferència sobre el tema: «El problema escolàstic in Italia, specie del mezzogiorno e i tentativi per risolverlo».

Per a aquestes conferencies la Comissió de Cultura invita especialment a tots els mestres i a totes les persones que puguin interessar-se els problemes relacionats amb l'educació popular.

LA CARITAT AL DISTRICTE IX

La Junta benèfica de Sant Andreu i la Sagrera, de la qual és president el tinent d'alcalde senyor Tusell, durant el mes d'abril últim ha repartit entre famílies necessitades 648 vals de pa, 291 de carn, 514 d'arròs i 515 de mongetes, que importa en conjunt la quantitat de 1.119'25 pessetes.

VISITES

Ha visitat el senyor marquès d'Alfala l'alcalde d'Albacete, don Artur Cortés Ortiz.

ELS VOLUNTARIS DE CUBA

La Comissió Central acordà fer una crida a tots els voluntaris barcelonins de la guerra de Cuba de l'any 1898, perquè dintre d'un termini que finirà el dia 8 de juliol vinent, a la una, presentin en dia i hora de despatx, al Registre General de la secretaria de voluntariat, barceloní de l'esmentada guerra, amb el fi d'ésser posats en torn, en la forma que la Comissió acordi, per al rebut de la pensió acordada per l'Ajuntament, en 22 de setembre de 1919, quan procedeixi, en la intel·ligència que el que deixi passar el termini sense presentar la instància podrà tot dret a ésser posat en torn quan ho sol·licités.

EL TRAMVIA PEL CARRER DE MUNTANER

El dimecres passat, en el domicili de don Francesc Rivière, president de la Societat de Defensa de la barriada de Sant Gervasi, tingué lloc l'acte de firmar-se els contractes de cessió per a la via pública de les cases n.ºs. 361 i 363 del carrer de Muntaner. Aquesta millora permetrà la instal·lació immediata de la doble via ampla dels tramvies, facilitant molt les comunicacions amb aquella barriada.

ELS VETERINARIS

Segons dades del Cos de Veterinària Municipal, han estat decomissats als Escorxadors, estacions i filats d'aquesta ciutat durant el mes d'abril últim, 61 caps de bestiar boví i 141 fetus; 438 de llanar i caprin i 701 fetus; 23 porquí i 410 fetus, i 32.619 quilos d'espurgues i menuts.

Durant el mateix mes han estat reconeguts a les estacions i filats 7.328 caps de bestiar boví; 113.515 de llanar i caprin; 5.126 porquí; 131.395 d'aviram; 44.397 conills; 210 de caça i 333.822 dotzenes d'ous.

La mortalitat, segons dades del registre necrogràfic en el dit mes ha estat el següent:

Bestiar boví, 47; llanar i caprin, 518; porquí, 13; cavall, 126; i bestiar asnal, 6.

Totes les defuncions han estat ocasionades per malalties comuns.

Als mercats públics, central de peix, aviram, i fruites, i districtes, s'han decomissat 41 quilos de carns diverses; 34.347 de peix; 126 d'espurgues i menuts; 25.817 de fruites i verdures; 8 d'embotits, 16 de substàncies diverses; 22 de crustacis; 1.945 d'aviram i conills i 781 d'ous.

EL CONGRES D'HIGIENE

La Comissió Central, accedint a la invitació de l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya ha acordat designar al regidor senyor Batlle Miquelarena i a formar part de la Junta organitzadora del primer congrés nacional d'higiene i sanejament de l'habitatge i exposició anexa que ha de celebrar-se aviat en aquesta ciutat.

SUBHASTA PER A CONSTRUIR DOS URINARIS SUBTERRANIS

S'ha celebrat la subhasta relativa a la construcció de dos urinaris subterranis, l'un a la plaça de la Universitat i l'altre al carrer de València encara que amb el Passeig de Gràcia, essent adjudicada a don Joan Coret per la quantitat de 115.996 pessetes. El tipu de subhasta era de 142,73'84 pessetes.

Fou presidida pel tinent d'alcalde senyor Nonell, assistint-hi en representació de l'Ajuntament el regidor senyor Degollada. Autoritzà l'acte el notari senyor Alcover.

COLONIES ESCOLARS

Sota la presidència del tinent d'alcalde, senyor Barbey, s'ha reunit la Comissió de Colònies Escolars, acordant ratificar el càrrec de tresorer a don Manuel Morales Pareja. Acordà el mateix temps començar els treballs d'organització de les Colònies del vinent estiu, i que es modifiqui el reglament en el sentit que els pares o tutors dels alumnes que formin part de les mateixes hauran d'exhibir la seva cèdula personal, a no ésser que justifiquin que són pobres de solemnitat.

Les Terres Catalanes

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Acaba de celebrar-se la conferència que ha donat al saló de sessions de l'Ajuntament, el doctor don Lluís Sayé, tractant de: «La Tuberculosis. El mal en les ciutats i en els camps. Acció de la Mancomunitat i el que es pot obtenir en la lluita antituberculosa». Ha estat molt merescudament aplaudida la magistral conferència.

—Avui ha estat subhastada la carretera d'Oix a Castellfollit de la Roca, essent adjudicada a Florenci Massó, de Vidreres, per 269.125'14 pessetes.

—Avui s'ha celebrat a Figueras l'aplec d'Orfeons, assistint-hi el mestre Millet. Durant tots els actes de la festa, ha regnat immens entusiasme, acabant amb el cant dels «Segadors».

—Ahir va contraure matrimoni la filla del president de l'Audiència, senyoreta Teresa Rey amb el jove advocat don Alvar Bellsolà.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Al local de l'Orfeó Tarragoní, ha donat una conferència el notable escriptor En Bernabé Martí. Ha tractat amb gran encert i competència de «L'obra constructiva de la cultura, en relació amb la Mancomunitat de Catalunya».

Glossà els llibres publicats per ella «L'obra a fer» i «L'obra realitzada»; remenció la tasca de les innumerable constitucions de cultura, fundades per la Mancomunitat, fent-ne un calorós alogi, i fent notar la diferència de les similars que té l'Estat, consumides per la inacció i la inadaptació a la vida de la nostra terra.

El nombre i selecte auditori premià amb forts aplaudiments la notable conferència.

—Ha celebrat sessió l'Ajuntament acordant: destinar 2.500 pessetes a aparcar el Camp de Mar per al dia de la cursa Trofeu Armangué; nomenar inspector local d'Ornat i Obres públiques a don Antoni Escofet, i de Mercats a don Josep Arana; nomenar una comissió per a anar a Madrid a gestionar assumptes municipals i ajuntant-se a la de forces vives que gestionarà la construcció del ferrocarril de Val de Zafan a Tarragona.

—La societat coral de Barcelona.

EL CONGRES D'AVICULTURA

Ha visitat a l'Alcalde, marquès de Alfala, el director de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar, i delegat a Espanya de l'Associació Internacional de Londres, la qual prepara el Congrés Mundial d'Avicultura de 1924, don Salvador Castells, per a agrair l'acord d'aquest Ajuntament, de dirigir-se a aquella Associació amb el fi que elegixi Barcelona per a celebrar el dit congrés i per a anunciar-li que el president de la dita Associació Internacional, Mr. Edward Brown, vindrà a fi de mes a Barcelona per a tractar de l'assumpte.

ELS SERVEIS DE LA GUARDIA URBANA

La Guardia Urbana ha prestat durant el mes de la data, 4.397 serveis. Entre aquests figuren 32 detencions per furt i robatori; 12 per estafa; 2 per fer passar moneda falsa; 32 per ferides, i 38 per ordre superior.

Ha acompanyat a dispensaris, cases de socors i farmàcies, perquè fossin auxiliades, 892 persones; ha recollit a la via pública 42 nens i 40 nenes extraviats, i conduïts a la Comissaria de pobres, 64 homes, 43 dones i 32 joves. Ha prestat auxili en 20 incendis.

Per infracció de les ordenances municipals, ha reconvingut a 339 persones, 20 tramvies, 71 cotxes, 363 carros, 278 automòbils, 65 bicicletes i 48 carretons.

ELS VENEDORS DELS MERCATS

També el visità el president de la Unió General de Venedors als mercats de Barcelona, per a oferir-li els seus respectes en nom de la dita

«Catalunya Nova», vindrà a Tarragona per Pasqua de Pentecostès.

—El partit de futbol jugat ahir entre l'Internacional de Barcelona i el Gimnàstic d'aquí, el guanyà aquest per 7 goals a 1.

—La guardabarrera del quilòmetre 181 de la línia de M. S. A., prop de Flix, fou agafada pel tren, morint a l'acte.

—Ha marxat cap a Larraix per a incorporar-se al batalló expedicionari de Luchana, el comandant don Frederic Torres.

—Ha tornat del seu viatge a Tortosa on ha donat ordres severes de repressió del joc i espectacles immorals, el governador don Angel Zurita.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Deix reus de la pena de mort.

Dimissió del governador

Els reus de mort encara no han entrat en capella. Sembla que no hi entraran en tota la setmana.

Ha tornat la Comissió que va anar a Madrid a gestionar l'indult. Porten impressions molt pessimistes.

L'alcalde ha convocat una reunió de presidents de societats, casinos i restants entitats, per a tractar d'intensificar les peticions d'indult. El Centre Obrer, prepara per a demà un atur, havent demanat que es tanquin les portes de les botigues. També es celebrarà un miting demanant l'indult.

Per les apreciacions fetes al Ministeri de la Governació al telegrama que va trametre el governador referent a la manifestació celebrada per a demanar l'indult, ha dimisit el governador don Felip Salvador Zurita, el qual sembla es va inclinar massa a afavorir els sentiments del poble, tractant la petició en termes vius i afectuosos. S'ha encarregat del govern el president de l'Audiència, senyor Grotta.

—Ha estat robada la casa del sastre del carrer de Magdalena, don Marien Perelló. La quantitat de generos robada, puja a 655 pessetes.

—La Caixa de Pensions per a la Vellesa ha rebut notificació dels procediments d'exacció seguits pel jutjat de Primera instància contra els socis patrons per infracció de la llei de Retins. Tots són d'aquesta ciutat, i per classificació d'indústries, són: Un fabricant de curtis, un contractista d'obres, dos constructors de carros, un guarnicioner, un magatzemista de colònies. Han estat condemnats a pagar les quotes i interessos a més de les costes judicials.

Unió i interessar la resolució d'una instància que tenen presentada perquè se'ls reconegui personalitat, amb el fi que puguin ésser consultats quan es tracti algun assumpte referent als mercats.

Conferencies de Mr. Alexis Sluys

Avui, dimarts, dia 9, l'il·lustre pedagog Mr. Alexis Sluys, director honorari de l'Escola Normal de Brussel·les i president de la Ligue de l'Enseignement, donarà dues conferencies a l'Escola Baixeras (Via Layetana) per encàrrec de la Comissió Municipal de Cultura.

La primera hi tindrà lloc a les sis de la tarda, sobre el tema tan interessant per a Catalunya: «L'organització municipal de l'ensenyament públic a Brussel·les. La qüestió lingüística».

La segona serà a les deu de la nit del mateix dimarts, i en la mateixa Escola Baixeras, sobre: «El mètode de treball manual a les escoles de nois (amb projeccions)».

Totes dues seran públiques.

Polítiques

OAP A MADRID

Ahir vespre sortí cap a Madrid el diputat a Corts per Arenys de Mar, senyor baró de Güell.

La Conferència de Gènova

A l'entorn del petroli

(Del nostre enviat especial)

Hi ha a Gènova, homologada amb la qüestió política aliada-russa, una febril activitat comercial privada, que especula valent-se de totes les formes del bluff ingenu, cinematogràfic o maliciós. Aquesta especulació se serveix de l'anomenat periodisme modern, essencialment sensacionalista i exclusivament medul·lar, que tendeix a fer un diari de titols i que té per lema, per a produir l'interès, donar les notícies d'una manera vaporosa i aproximada i per a caçar la informació serveix sistemàticament de la mentida, per mor d'assolir una punta de veritat a força de rectificacions i de desmentiments oficials. Aquest periodisme ha inventat, entre altres coses absurdes, l'interviu, que és una forma com una altra, d'evitar, amb paraules d'altre la buidor periodística pròpia.

Tota l'ardidesa financiera s'ha projectat aquests dies, d'una manera repugnante, sobre els pous petrolífers del Caucas. Ha estat una lluita d'aventurers d'una cruessa imponent. Els polítics, són, naturalment, barrejats en aquestes afers. Cada un defensa els capitalistes del seu país. Darrera d'aquests senyors hi ha, naturalment, dues posicions de moralitat relativa, però de qualitat diversa. Entre els polítics anglesos defensors de què es donin els pous de Bakú i de Grazy a una companyia monopolitzadora i els polítics francesos — d'acord, sembla, avui amb els russos — defensors de posar els jaciments sota un règim de llibertat, hi ha una diferència favorable als francesos. Avui corria el rumor que els francesos s'havien negat a firmar el memoràndum a Rússia i havien fet causa comú amb els belgues, degut al triomf de règim de concessions lliures en la qüestió dels pous de petroli. Els russos, no solament han desmentit el fet, sinó que no admeten, sembla, diàleg, sobre el monopoli — que pretén una companyia anglo-holandesa, la Shell Company, d'acord amb la Standard Oil Company.

Krassin ha precisat: — És tal que hem tractat amb la Shell particularment. No hem arribat a l'hora present a cap conclusió. És veritat que hem estat sol·licitats respectivament pels grups angles, belga, alemany i italià, però no hem tractat amb ningú perquè volíem excloure tot monopoli en profit d'una sola nació, la qual cosa ens contrariaria amb totes les altres. Al contrari: volíem tractar amb totes les grans potències. Podem donar a cada una de 200 a 1.000 hectàrees de terrenys naplifers. Aquests tracts es constituïràn d'aquesta faïsc: la part de l'Estat rus estarà representada per l'inventari de la concessió (terrenys, edificis, utilitats, etc.). La part del fundador, o sigui valoritzat la part dels antics propietaris. L'Estat rus donarà en amfiteusis, per 25 o 30 anys, els terrenys petrolífers, i en compensació rebra o un cànon en espècies o en accions del trust.

Aquestes són les paraules de Krassin. Reportant-nos a les primeres, expressen els mots un fet cert o són un esquè per a provocar una concurrència brutal i donar el monopoli el més ràpidament possible? El cert és que la notícia, donada per «L'Œuvre», de París, d'ésser un fet la monopolització anglo-holandesa dels pous, notícia contrària a les paraules angelicals de Krassin, ha produït a França una impressió fortíssima, si els diaris de París — i això és innegable — traduïxen el pensar dels grups financers franco-belgues.

Per a França i per a Bèlgica, en aquesta concessió hi hauria dues parts en primer lloc el fet de la monopolització, i en segon lloc el procediment fixat d'una manera unilateral, per a liquidar les concessions antigues, en les quals hi ha interessats capitalistes francesos, belgues i alemanys. Això ha fet dir, naturalment, que les reserves de Barrère al memoràndum era el primer atac a la política del monopoli petrolífer.

La delegació russa ha concedit a aquesta versió, des del primer moment, la importància que té, i Litvinoff Rakrinsky, Krassin i Rossemberg, el secretari de Txitxerin, han parlat, l'un darrera l'altre, contra la versió. Una lectura atenta d'aquestes rectificacions demostra que tothom rectifica el fet consumat d'un acord i que no es diu res de l'existència dels «pourparlers» amb els monopolistes i amb exclusió dels altres. Els diaris interessats parlen també d'u-

nes rectificacions de Lloyd George i del coronel anglès Boyle, expert en la qüestió del petroli, però aquestes rectificacions no tenen estat oficial, i — donat l'estat de la premsa en aquesta qüestió — potser no són sinó simples «canards».

Els que lliguen aquesta qüestió amb la posició franco-belga davant del memoràndum a Rússia, justifiquen l'enorme aspror de Barrère en la sessió d'ahir, en la sub-comissió d'affers polítics, amb el fet consumat del monopoli petrolífer. Sembla, en efecte, que l'ambaixador de França a Roma, estigué ahir francament violent, i que abandonarà l'oposició per a fer simplement obstrucció. Els diaris socialistes italians es posen, naturalment, com ha de fer en aquests casos, tota persona honrada, de part de França. França, no deixa de tenir les simpaties universals, treballant com treballa ara contra la finança anglo-holandesa, envinada amb el color humanitari i amb el puritanisme de Lloyd George. Aquesta posició de França que coincideix amb l'esmena del delegat francès Leydoux, d'un sentit altament obrerista, i, per tant, humà, al report de la Comissió del Treball, sobre les bases de l'organització internacional de treball, ha donat, avui, un gran succés a França, i és de desitjar que l'èxit i l'èncert durin.

Es de notar que Alemanya, en aquest punt del monopoli, està al costat de França. És la primera vegada potser que un èxit francès satisfà els alemanys. I Alemanya té una segona causa de satisfacció que esdevé de comparar la indignació i l'acusament de deslleialtat que Lloyd George llança contra Rathenau en publicar-se el Tractat de Rapallo, i el fet actual de veure a Lloyd George adherit a una deslleialtat tan indigna com la primera. Qui negarà després d'això els resultats de la Conferència?

Respecte del fet concret del monopoli, no deixarem de notar que fins en els medis més contraris s'ha considerat el cop de Poincaré al memoràndum portat amb una gran habilitat. Poincaré s'ha servit de Bèlgica — nació que té les simpaties de tothom — per matar el document. Poincaré, en un mot, ha posat com el qui recull un ultratge a una nació que s'ho mereix tot, i, naturalment, ha semblat que França, més que seguir una política que té moltes simpaties, més que clavar el cop de gràcia a la Conferència, defensava una nació que té més simpaties que qualsevol política.

Ha parodiat l'entrada d'Anglaterra a la guerra i ha salvat a França dels atacs dels historiadors revolucionaris, que, per cert, són uns historiadors cada dia més tronats.

Gènova, 2 de maig.

EL QUE QUEDARÀ DE LA SEGONA SESSIÓ PLENÀRIA

La segona sessió plenària de la Conferència de Gènova ha estat dedicada a l'aprovació dels reports de Finances i de Transport. Ja diguérem, en una nota anterior, la vaguetat d'aquests documents, vaguetat una mica provocada per la impossibilitat d'afrontar el desordre europeu, el no és des del pla de la màxima generalitat i una mica també de produït, de no haver volgut els experts deixar la seva seriositat i respectabilitat entre les espines dels problemes concrets, la solució dels quals hagués pogut donar a llurs decisions un aire útil i excessivament pragmàtic.

I diguérem també que el report de Transport és una repetició de les regles de Barcelona sobre el Transít internacional que foren aprovades el dia 21 d'abril de l'any passat. El report de Finances es limita, per la seva part, a ésser una rèplica també de les decisions de Brussel·les de 1920, sobre l'estat de la finança i dels seus problemes.

Hem de recollir de la sessió només el que restarà d'ella. La creació del Consortium Central Internacional per a la reconstrucció d'Europa, el qual ha nascut al marge de la comissió financiera com un producte de la iniciativa privada; a més a més, hem de recollir les campanyes de Txitxerin i Rathenau, en la sessió, campanyes que es refereixen, la primera, a la necessitat del desarmament, i la segona a la necessitat de liquidar les bases de l'actual política franco-

alemanya, o sigui a les reparacions, les quals bases són, com ja tenim dit, la clau del problema central d'Europa.

EL SINDICAT DE RECONSTRUCCIÓ

El senyor Laming Worthington Evans, president de la comissió financiera, parlà del Sindicat de Reconstrucció com d'un fet consumat. Els paràgrafs del discurs sobre l'organisme, fan així:

«La resolució final del report de Gènova recomana als governs representats en aquesta Conferència que suportin l'establiment i facilitin les operacions d'un Consortium Central Internacional i dels sindicats nacionals afiliats al Consortium.

S'ha fet a hores d'ara molt de camí en aquest sentit. Dotze governs representats s'han compromès, reservant-se, naturalment, l'aprovació definitiva als Parlaments respectius, a instituir sindicats nacionals i a assegurar la subscipció del capital necessari. El capital total a subscriure en el diner dels diferents països, serà equivalent a 20.000.000 de lliures esterlines. Aquest capital serà col·locat sota la direcció del Consortium Central Internacional, el qual serà inscrit i posat sota el règim jurídic de les lleis que regixen les companyies de l'Imperi Britànic, i serà dirigit per un Consell d'administradors anomenats per l'assemblea de les companyies nacionals afiliades.

L'objecte principal del Consortium, serà donar facilitats financeres i tècniques per la reconstrucció d'Europa. Cooperarà amb les institucions que ja existeixen avui, sense assajar en cap moment de crear un monopoli, accelerant les obres i «entrepises» públiques i el progrés en els països que ofereixin condicions de seguretat suficient a un resultat positiu.

Creiem que el capital dit serà suficient per aquesta obra, puix no s'ha d'oblidar que darrera els Sindicats nacionals es troben els vastos recursos dels països on les empreses específiques poden ésser aprovades i apoludades i siguin aptes a rebre una ajuda financiera del Consortium Internacional.

Aquestes són les paraules del president de la Comissió financiera. La lectura de les quals dona ja idea de la importància a fer. Es suposa que serà el Consortium un organisme de forta irradiació internacionalista.

LA CAMPANADA DE TITXERIN

El president de la Delegació russa aprofità l'ocasió de l'Assemblea per a demanar i insistir públicament altra volta sobre la necessitat de plantejar el desarmament com a problema previ a tota política de pau i de reconstrucció d'Europa.

Txitxerin, prenent peu d'unes paraules del delegat italià, digué:

«Tot i saluant les paraules de la delegació italiana a la Conferència quan ens deia que solament una política de pau entre les nacions pot produir un equilibri en els pressuposts estatals, la delegació russa creu un deure associar-se plenament a aquestes paraules, i a més a més, creu que ha de declarar que el desordre financer del món no serà realitzat més que a condició d'un desarmament general, i que l'interès universal de totes les nacions ha d'ésser qualcom més alt que els interessos privats dels individus o dels petits grups.

Mentre Txitxerin llegia aquestes paraules la delegació francesa reia per sota el nas. Lloyd George, disimulant, es passava la mà per la seva melena platejada. Rathenau feia ninots sobre el paper. Schaefer agrata la referència cordial i Rakowsky s'esponjava i es distendia dolçament. Tothom sap el seu paper tan admirablement! Tothom sap que Txitxerin té tanta raó... i tantes ganes que desarmen els altres primer.

Les paraules, però, no han fet efecte. A Gènova no ve ja d'una artificialitat. Només hi ha l'esperança de què gota a gota s'ompli la bota.

LA CAMPANADA DE RATHENAU

Rathenau pronuncià un discurs d'una gran claredat i desenrotlla aquesta tesi: la reconstrucció d'Europa depèn de la política franco-alemanya: del Tractat de Versalles, per tant.

Ens trobem avui, diu Rathenau amb una ruïna general dels mercats del món, a conseqüència del general descoratjament. La disminució de la potencialitat d'adquisició és el fet econòmic més important de l'època i això ha produït una gran desocupació dels braços. Hi ha uns deu milions d'homes sense feina. No hi ha treball.

Per a superar aquesta enorme dificultat s'hauria de poder vendre i exportar. Jo tinc calculat que l'exportació mundial s'hauria de quadruplicar.

car per a poder només pagar el Estat els seus interessos i amortitzar de manera lentíssima els seus deutes de guerra.

Els deutors i creditors es troben en una situació difícilíssima. Els deutors tenen la moneda per terra i els creditors els mercats pertorbats, arruïnats. Els creditors posen barreres contra les mercaderies dels deutors. Aquests es salven valent-se de tots els procediments que l'instint de conservació comporta. Aquest règim de guerra latent, augmenta la desocupació i augmenten els deutes.

De Gènova — diu Rathenau — el món no n'espera pas teories, precisament, sinó el naixement d'una voluntat de col·laboració eficaç i ràpida. Només una política de col·laboració entre deutors i creditors pot salvar l'Europa.

Les paraules de Rathenau no concentraren cap curiositat, però, perquè tothom està convençut de la seva veritat.

El delegat de Portugal, finalment, demanà que s'inviti els EE. UU. a col·laborar en la reconstrucció. No deixa d'ésser curiós que Portugal hagi estat la nació a la qual ha estat encarregada la feina més important. El pensament de Mr. Lloyd George, és evidentment insondable.

Josep PLA

Gènova, 3 de maig.

Govern civil

DECOMIS

De la inspecció sanitària efectuada per ordre governativa pel maniscal de subsistències senyor Martí, juntament amb el de l'estació del Port, senyor Sabatés, al vapor «Ramon», per a examinar una resta de carrega de bacallà fresc, foren decomissats 3.050 quilos, els quals foren destinats a fabricació d'aiguacint, fent-se el transport a presència dels funcionaris de sanitat marítima, fins a sa final destinació.

LINIA ELECTRICA A MANRESA

S'annuncia al públic que don Bonaventura Arán i Ferrer, en representació de la societat «Companyia Anònima Manresana d'Electricitat», ha sol·licitat autorització per a establir a Manresa una línia de circumvalació de transports d'energia eléctrica, a la tensió de 12.000 volts, des de la Central de la Companyia Catalana de Gas i Electricitat, a la fàbrica de don Eusebi Bertrand, passant pel raval de Santa Clara.

La instal·lació passa pel riu Cardener, les carreteres provincials del Bruch a Manresa i la d'Esparraguera a Manresa, el ferrocarril del Nord, diverses línies elèctriques d'alta i baixa tensió, telegràfiques i telefòniques, i per les terres dels propietaris següents, del terme de Manresa:

Catalana de Gas i Electricitat, Joan Barba, Vicens Oller, Manuel Moncunill, Anna Salvadó, Francesc Torres, Salvador Sala, Josep Sardans, vidua d'Antoni Solé, Vicens Lalmón, Domènec Duarrí, Estat, Josep Rubinat, Josep Pons, Antoni Andreu, Joaquim d'Argullol, Joan Fargas, germans Miralles, Mancomunitat, Pau Puig, Jaume Sala, Religiosos de Santa Clara, Francesc Perramon, Joan Serra, Ignasi Busquets, Domènec Escudé, Ignasi Bacardit, Salvador Carrió, Joan Costa, Llorenç Vidal, Domènec Serra, Isidre Casasayas, Francisca Ciuró i Eusebi Bertrand.

Les persones o entitats que hagin d'al·legar contra l'autorització que es sol·licita, podran presentar per escrit les oportunes reclamacions al Govern civil durant trenta dies.

COMPTES MUNICIPALS

Una circular del governador civil, diu que acabat el termini assenyalat per a la presentació de les liquidacions del pressupost de l'exercici econòmic de 1921-22 i de les relacions de deutors i creditors resultants que han d'ésser incorporats al pressupost vigent, sense que hagin donat compliment a tan important servei molts Ajuntaments d'aquesta província, i reclamant per la superioritat el seu compliment als efectes que siguin procedents, prevé als alcaldes que no l'han complert, que si no ho efectuen dins del termini que se'ls concedeix, de deu dies, es procedirà, sense nou avís, al nomenament de comissionat per a formar-les d'ofici a costes dels responsables.

LINIA D'AUTOMOBILS

El Negociat d'Automobils anuncia que don Gregori Romero Galletero sol·licita autorització per a establir un servei públic d'automobils entre Sant Hipòlit de Voltregà i Vich, passant per la Gleya; assenyalant-se el ter-

mini de vuit dies perquè es puguin presentar reclamacions escrites contra la dita petició, al qual efecte els horaris i tarifes estaran de manifest a la Secció d'Obres públiques (Palau, 11, tercer).

La fantasia dels segrestaments

El governador civil recomanava avui als periodistes que insistissin a desmentir que hi hagi hagut un sol cas de segrestament de nois. Ni una família ha presentat cap denúncia per desaparició de cap noi.

— Si s'hagués produït un sol cas — deia el governador — jo seria el primer d'advertir al públic que estigués alerta a fi de poder agafar infraganti els segrestadors.

Ahí, a un cafè del Paral·lel hi hagué un començament de moti contra una dona que anava amb dos nens, resultant que eren de la seva família.

Com en alguns llocs públics han aparegut venedors pregonant i cantant la «Relació dels segrestaments», el governador ha donat ordres terminants perquè siguin detinguts.

Al carrer de la Internacional, del Clot, es promougué, aquest matí, un avalot per la qüestió dels segrestaments que tingué conseqüències lamentables.

Unes dones acusaven una altra, Matilde Castellà, de 46 anys, habitant Mallorca, 520, tercer, que se'n volia endur el nen Josep Corbera, de 3 anys, orfe de mare, i que està amb una parenta que viu al Passatge de la Constància, 46.

Per més que l'acusació no tenia el més petit fonament, s'ha aplegat un considerable nombre de dones i, enmig d'un escàndol formidable, han agredit la Matilde a cops de puny, de pedres i de bastó, fent-la caure a terra.

Un municipal que intervingué, veient-se impotent, demanà auxili, acudint unes parelles de guàrdies de seguretat i civils, les quals hagueren de realitzar grans esforços per dominar el moti.

La Matilde fou recollida i portada al dispensari de Sant Martí, on li foren curades ferides d'importància al cap i contusions múltiples. Després fou conduïda a l'Hospital Clínic.

El concert de l'Associació Catalana d'Estudiants

Referent a la suspensió del concert organitzat per l'Associació Catalana d'Estudiants que s'havia de celebrar ahir al Tivoli, el governador ha dit que el dissabte els organitzadors i van presentar el programa, en el qual figuraven «Els Segadors»; els va dir que si l'acte era per invitació, podien executar aquest himne sense cap inconvenient, però si era amb entrada pagada, no.

Diu el governador que va obrar així perquè tenia notícia que alguns elements projectaven anar a protestar i moure brega. Amb aquesta salveta els va autoritzar verbalment per a celebrar el concert i així ho va comunicar a la Inspecció general de policia.

El diumenge va anar al dit acte com a delegat del governador el senyor Fernández Luna i aquest funcionari ha dit que quan va arribar al teatre va trobar un anunci fixat a la porta en el qual la comissió avisava que l'acte era suspès per no haver-se rebut el permís per escrit del Govern civil.

Diu el senyor Fernández Luna que ell no va intervenir per a res en la suspensió, ni tenia cap ordre en aquest sentit ni va parlar amb ningú de la comissió.

Pel Dret català

Ha estat facilitada a la premsa la següent nota:

El Consell Directiu de la Unió Jurídica Catalana, fa públic que la «Gaceta de Madrid» inserirà, amb data del dia 29 d'abril, la convocatòria del primer concurs de notaries vacants, segons les disposicions del nou reglament, i que les poblacions de Catalunya a les quals afecta (deixant de banda Girona i Reus, les notaries de les quals ciutats han estat fetes a oposició, segons el mateix Reglament), són Barcelona, Camprodon, Manresa, Manlleu, Mataró (dues acants), Ripoll, Ulldecona i Vendrell.

ELS JOCS FLORALS

En Joaquim Ruyra
President

Diumenge va celebrar-se la festa dels Jocs Florals a la sala del Palau de la Música Catalana.

Com tots els anys, la festa de la gala ciència va ésser esplendorosa de debò. Molt abans de l'hora asse-nyalada per al seu començament, la sala ja era plena de gom a gom d'una concurrència selectíssima, entre la qual abundava la representa-ció femenina.

L'escenari era bellament ornat amb tapissos riquíssims i banderes de les quatre barres, i amb plantes i flors. Al bell mig hi havia el tron que havia d'ocupar la reina de la festa.

També les galeries eren ornades amb garlandes de llorer.

A un quart de quatre, una marxa executada pels orgues del Palau va anunciar l'entrada de la comitiva a la sala.

La comitiva anava precedida de guardies municipals de gran gala, macers de l'Ajuntament i Generalitat i mestres de cerimònies.

Recordem els noms següents: Doctor Bosh i Gimpera, per la Universitat de Barcelona; Carreras Candi, per la Reial Acadèmia de Bones Lletres; mestres en Gal Seber, Angel Guimerà, Francesc Matheu, Joan Maria Guasch i mossèn Llorenç Ribet; els canonges de la nostra Seu doctors Carles Cardó i Josep Maria Llovera; els reverends Casapó i Navarro, Pirozzini, Casades i Gramatxes, Lluís Via. Senyors Nolla, pel Col·legi d'Advocats; Iyon l'Escop, per la Lliga del Bon Mot; Martínez Domingo, per l'Ateneu Barcelonès; diputats de la Generalitat senyors Massó i Llorens, Pich, Guanyabens, Jansana, Bassols, Nolla, Vidal de Llobatera. Governador eclesiàstic doctor Parés; secretaris de la Generalitat i Ajuntament senyors Sans i Buhigas i Pi i Suñer; Cabot i Rovira. Alcalde, marquès d'Alella; Sala i Sitjà, per la Lliga Regionalista; president de la Diputació, senyor Vallès i Pujals; regidors Nadal, Carrasco, Cararach, Anglada, Viza, Martí Esteve, Morera, Tusquets, Escola, Bremon, Sansalvador, Degollada, Viñasa, Plaça, Junyent, Ruiz Porta, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; Roca i Roca i altres que sentim no recordar.

Occupen la presidència del Jurat el canonge doctor Llovera, don Joan Maria Guasch i el Sr. Masferrer; i la presidència de l'acte l'alcalde, el Sr. Vallès i Pujals, que porta la representació de la Mancomunitat, i el governador eclesiàstic, doctor Parés, acompanyats de representants de la Universitat, Institut d'Estudis Catalans i alguns regidors i diputats.

L'alcalde diu les acostumades paraules. Sobre la festa i tot seguit el senyor Borda, secretari de l'Orfeó Català, passa a llegir el discurs presidencial, que és de l'il·lustre literat don Joaquim Ruyra i Oms. Aquest, si bé és a la festa, no ocupa el lloc presidencial. El magnífic discurs del senyor Ruyra diu així:

Dues èpoques

Senyors:

Mossèn Jacint Verdaguer, el més genial dels nostres poetes, va comparar els inicis del nostre renaixement literari al despertar d'una innumera ocellada, en rompre la llum del dia, després d'una llarga nit. Tots recordem com, amb el seu estil imatjat i dolç, pintà l'encant d'aquella relladissa que ressonava ací i allà, chorejada pels més diversos ocells, des del gentilíssim rossinyol fins a l'humil pardal, i tots sabem com aquesta relladissa s'anà propagant i estenent per tot arreu de Catalunya i fins, més enllà de la mar, per Mallorca, més enllà dels Pirineus, pel Rosselló, i, més enllà de l'Ebre, per terres de València. I és, senyors, que en tots aquests parages hi havia una matelxa foresta: la foresta de la llengua catalana que, envaïda aleshores per un vent de poesia que feia segles no l'havia oratjada, exhalava flaires embriagadores mai sentides i les seves vetustes soques tanyaven de nou i s'omplien de poncelles d'una tendror virginal.

Encara la relladissa que descriu Mossèn Verdaguer va perdurant, i la festa que celebrem en aquests moments n'és una prova; però les embriagueses i els encisos d'aquella albadra no se'ls poden imaginar els que no l'han viscuda. Jo aleshores era un infant. Arreconadet a Girona, no havia hagut cap esment dels Jocs Florals, ni havia vist tal volta altres escrits catalans que la libreta de notes i comptes del meu avi i les cartes que, sense punts ni comes, rebia de la meua àvia de lluny en lluny. Quan vaig estudiar Retòrica, em feren traduir trossos d'Horaci, Virgili, Ciceró, Tibul, Ovidi... i me'n donaren a llegir molts altres d'escriptors castellans. Garcilaso de la

Vega i fra Lluís de Leon, cada un pel seu estil, em tancien el cor robat, i, Déu sap quantes vegades i amb quin interès, vaig llegir el «Qui-xote», de Cervantes, que era l'única novella que hi havia entre les obres de jurisprudència de la llibreria del meu pare. Pensar que en català es poguessin dir belles coses, com les que assaboria llaminerament en els autors castellans i llambregava en els llatins, no m'havia passat mai per l'entiment.

Però... heu-vos aquí que, de tant en tant, una aristocràtica casa de Girona obria les seves grans sales emblanquinades a unes reunions íntimes, on concorrien algunes famílies en massa i alguns juvenets que cam-paven pel seu vent... i allà un dia vaig entendre la meravella que tants de cors embadal·lia. Allà N'Antet de Pagès, bon poeta i excellent decla-mador, aleshores en tota la saó de l'edat viril, va recitar poesies seves i d'altres autors catalans que m'om-pliren de llum l'entiment i com-mogueren d'una manera profunda la meua entranya. Quina revelació! Que vives eren aquelles paraules! Que enèrgiques! I, quina ressonància des-pertaven dintre la meua ànima! Ja els poetes castellans, adhuc els més exquisits, em varen fer l'efecte de cosa blana, insubstantial i d'una me-lositat embafadora... i no per culpa d'ells, no, sinó de la parla llur. Els seus termes es fonien en unes dol-ceses afeblidores. Els mancava fibra. I, en canvi, els catalans, que tem-prats, que vibrants, que penetradors! Entre altres, em recordo encara de l'efecte màgic que, dins les sonori-tats de la poesia, em causava la pa-raula «branca». Quina ferma visió de veritat! Si, els altres tenien «bran-ques», aquelles parts dures i enèrgi-ques amb què bracegen dintre l'altre, unes coses ben distintes de la rama. Les «rames» del castellà em sembla-ven una hibridació tota llangorosa i confusional. I, per altra part, la llengua estranya, apresca en els lí-bres, entrava d'una manera soma dintre la meua fantasia, mentre que l'altra, la meua, la que tenia arre-ls dintre la meua carn, hi penetrava fins a les pregonesses més recòndites evocant-hi una neixor tumultuosa d'a-mors, inconegut heretatge de glorio-sos avantpassats, sang de la meua sang.

Més tard, En Maragall va cantar les excel·lències de la paraula viva, en un discurs que segurament re-cordaran molts dels que m'escolten. Ningú tal volta no sabria explicar-les tan bé i molts no sabrien dir-les de cap manera; però, els efectes, tot-hom els sentia en aquell temps de què ving parlant. Mentre l'il·lustre poeta emportades recitava poesies en aquella vasta i austera sala gironi-na, vaig veure reflectida la meua emoció en tots els semblants. Els ulls no parpellejaven. Regnava un si-lenci d'avidesa que no deixava per-dre ni un sol article de la veu del recitador, baixa, baixíssima a voltes, precisament en els passatges de més greu interès. Les boques au-raven l'alt; però un lleu panteix que movia alhora tots els pits, una ancesa instantània que s'abrandava alhora en totes les mirades, o, en un moment donat, un esclat d'im-perceptibles sospirs que arribava a desplegar remor per tan múltiple i unànime, tralen prou bé l'estat dels cors i deien prou bé que tots es com-movien d'una matelxa fàisó en rebre la llum i l'hàbit d'aquella poesia no-va. Nova, sí, ben nova per nosaltres! Nova, perquè sota la paraula vella dels nostres llavis resuscitava un sentit de noblesa que, de segles, romania mort; i adhuc oblidat; no-va, perquè pronunciava novis que fins aleshores no havíem sentit mai, però que eren ressó dels nostres ma-teixos i venien aplicats a unes figu-res heroiques que se'ns assemblaven i que ens omplien d'orgull sanats; nova, perquè ens parlava de fets glorio-sos de la nostra gent: dels en-terpordanesos, dels lleydatans, dels tar-ragonins... en una paraula: de gent nostra que com nosaltres parlava i com nosaltres sentia i que lluitava per interessos de la seva pròpia na-ció, a les ordres de cabdills escoltits d'entre ella mateixa; i, aquestes co-ses, fins aleshores les havíem teno-

rades; les havíem ignorades, no sols jo, sinó, amb mi, tots o quasi tots els que formaven part d'aquella dis-tingida reunió: dames educadissi-mes, enginyers, advocats, metges, ca-vallers il·lustrats...

Jo les ignorava quasi en absolut. Havia estudiat la Història Universal i la d'Espanya, però de la de Cata-lunya, no en sabia res, ni hauria trobat aules on l'ensenyessin. Coneixia els noms dels personatges il·lus-tres de les altres nacions, però igno-rava els de la meua. I, així com jo, quasi tots els catalans. Quina vergonya! Quin rebaixament! Sota els goigs de vida i entusiasme que la poesia nova promovia, les persones reflexives no deixaven de sentir-hi un afrontador cop de fuet. I no podien menys de dir-se: i doncs, que és això? Sofrirem aquesta mistificació que ammetzina tot el nostre poble? Sofrirem aquest menyspreu de la nostra nissaga? Si no acudim a de-fensar el bon nom dels nostres pas-sats, què serà del nostre? Tolera-rem què, sostingudes amb els nos-tres diners mateixos, l'estat ens im-posi unes escoles que preferien la nostra llengua, ens oculten les glò-ries i les genialitats de la nostra raça i deformen el nostre caràcter? És a dir, que estem sofrint una «ca-pitis diminutio maxima»? És a dir, que, mentre se'ns proclama ciuta-dans lliures d'un estat lliure i se'ns fa creure que es respecten els nos-tres drets individuals, per sota mà se'ns engrillona l'ànima, l'ànima col-lectiva, la de tots, la d'avui dia i la de l'esdevenidor?

Desgraciadament, dintre la nostra raça, i, en més o menys escala, din-tre totes les del món, hi ha homes que no es preocupen sinó de les lluites per la vida material i que per diners o per pomposos honors egoi-stes es vendrien els ideals més no-bles. Aquests no pertanyen a cap nis-saga; no pertanyen sinó a llur ven-tre. Però els catalans capaços d'al-gun sentiment de dignitat, a la vi-bració del nou cant i a la vista dels fets vergonyosos, s'extremien, reac-cionaven, s'aplegaven, protestaven, s'anaven organitzant políticament, i, ensem, posaven mans a l'obra de re-conquesta que els era faedora. I heu-vos aquí, fills d'aquells primers cants despertadors, estols de folkloristes que recorren les nostres comarques a la recerca de cançons i rondalles po-pulars, de tradicions, de goigs, de tot allò que acusés una reminiscè-ncia de l'avior, un gest especial o una expressió peculiar del nostre poble; heu-vos aquí historiògrafs que escor-cellen arxius i publiquen monogra-fies; heu-vos aquí botànics que her-boritzen pels nostres plans i munta-nyes, i percacen a la boca dels pa-gesos els noms indígenes que han de posar al costat dels llatins sota els quals classifiquen les plantes re-col·lides; heu-vos aquí mineralogistes que fan altre tant amb les pedres i metalls; geòlegs que estudien el nostre sub-sòl; espeleòlegs que penetren dintre coves mai visitades; juristes que comenten... Però, per què conti-nuar aquesta enumeració? Cap verita-ble valor intel·lectual catalana de-ixa d'acudir al conreu de l'heretatge nacional. Adhuc poetes exímis, que s'havien conquerit llocs d'honor din-tre el món de les lletres castellanes, desampararen llurs setials per ac-cudir a chorejar el cant sagrat de la raça i de la terra. Primer, En Víctor Balaguer, després En Joan Alcover, després En Morera i Galícia.

Ara no em cal sinó fer reparar que, des de l'adveniment del primer fins al del darrer d'aquests tres poetes que acabo d'anomenar, la literatura catalana ha fet una evolució impor-tantíssima i profunda que cada dia es va accentuant més i més. L'època dialectal, la de l'imperi indisputat de la paraula viva, ha passat i ha passat per sempre. La seva matelxa força, que tantes activitats catala-nes va posar en joc, va accelerar el seu trànsit. Una evolució que, en al-tres literatures, no s'és efectuada si-nó després de centúries preparato-ries, en la nostra s'és mig portada a cap en un lapse d'anys que la meua vida ha pogut mesurar.

Molts dels capdavanters de la pri-mera època són vistes i forts i en ac-tivitat encara que vells: però la llum

Na Maria de la
Reina

figures titàniques torregren en horitzó a la zona ponentins; i una altra alba, Mil-lions d'altres homes s'ensenyoreixen i se-levant. Parmetes-me que des llavors, aquesta presidència, per on tots aple- han passat, salutis els venerables que, brevivents d'aquella primera època, uns escriptors que, si solament poc, nen deu o dotze anys més que aple- els esmerçaren en una gran actua- tat que representa una valor inas- ciàble i els dona una especial se- ció històrica. Em refereixo al gran al- Guimerà, aquest poeta que té el pur com d'norme i de feréstec, a l'es- siasta Francesc Matheu, el més so- sostenidor dels Jocs Florals, a qui en Col·lell, que tants de triomfs ha obtinguts, al pensador i es- Pin i Soler, a l'observador i es- librat novel·lista Nareis Oller, prou mestre meu en la prosa catalana. En Lluís Domènech i Montaner, Al- nial arquitecte i exímis escriptor, amic inoblidable que va protegir la paternament quan jo feia les pri- res armes... I encara no sé si ob- algun nom digne de figurar entre qu d'aquests il·lustres septuagenaris, jo crec que el conreu intens de l'ad- intelligència és favorable a la de ge- evitat. Sigui com vulgui, a tota cu- citats i als qui, com ells, s'ho re- reixin, reto homenatge d'admira- Que visquin encara molts i més que anys i que adinin com aquells de qui parla Sófocles, que s'incor- ven a poc a poc cap a la terra m- els entrava una dolça son i mor- sense convulsió ni fatig. I que ac- aculli benigneament les ànimes de Catalunya, la Catalunya dels se- no els oblidarà. Mai més, com brai llur temps, la poesia catalana tindrà tanta eficàcia sobre els co- sobre les intelligències.

Es que hem de fer-nos compte na cosa que jo vaig aprendre gran pensador anglès, de Lord caulay, i és: que els temps més or- vorables a la poesia són els de dialectals, els del regnat exclusiu la paraula viva. Així que les gdes tendeixen a uniformitarisme, clonal i van enriquint-se de ter- savis i de paraules apreses en tures d'escriptors antics i en definic- de diccionari, van perdent apu- per a les gaies lletres, o, més dit, hi ofereixen uns obstacles, això Lord Macaulay, en comptar els meritis de Milton i del Dant, reparar que el Dant, poeta dia-

ALS D'ENQUANY

De Ventosa

Reimata

havia a favor seu uns avantatges dels altres. Milton no podia disposar, per exemple, de servir d'una llengua ja esçada. I si la poesia trobava tals obstacles en una llengua independent, que, com l'anglesa, no podia ésser-los sinó per raó de la seva plenitud i maturitat, quins altres obstacles més formidables no ha de trobar en una llengua com la nostra, en moments de treballar no sols al seu plenitud en tots els ordes, sinó també per la seva necessitat de purificació? Qui que tingui des de seny pot dubtar-ho? L'època de seny està plena de perills.

Ara que, doncs, no romandre en omertat d'abans? — pregunten els que no és possible, però la ignorància, la que la innocència, una vegada allunyada, no torna a recobrar-se mai més. Als ulls de l'ocellada que ens escriu Mossèn Verdader la foresta de la llengua catalana es presenta tota gerdor, tota tendrons i eflorescències, dins una aurora paradisiàcia, que, rellevant els encisos i aris, inclina les tares, inclinava a la decadència i a l'entusiasme benal dels mites. Però el sol ha tocat l'ascens; era fatal; i amb una s'ho més penetrant i més destruidora que les coses ens hem anat adonant que no tots els brots de la flora són eren mengívols, ni totes les s'incubacions, immaculades. Uns ulls han ra mat una oruga dins una corola, i molts altres han vist fulles rosegades, que ha indicat una taca de pols en un ram, aquell ha assegurat un principi de malura en una branca, un corc tal vegada en una soca. I ha corregut la veu que allà hi havia metzines, que, de pandret i de tal altres, se n'alçaven flaires metziques; i un núvol de cels glaçadors ha caigut sobre la llada i ha anat alterant l'esperança primitiva dels seus canis; i, en l'orient, encara en estat d'innocència, n'han hagut cert desplaer i les plues enuig.

Però, com tancar els ulls a la realitat i com oposar-se a un sanejament energic, quan un hom veia que una originalitat dels mals era per a poderosa i que els conreus de bona fe, per ignorància, començaven a propagar-se. Els companys, reuñer-los? Si, nosaltres matal-les enamorats de l'idioma català, amb els intents de perfecció-

nar-lo el deformàvem tal vegada. Els homes de lletra no havien passat impunement anys i més anys dintre les aules castellanes. Sense adonar-nos-en, entre dues formes de llenguatge igualment vives, donàvem preferència a la solució que portava a la nostra ment el prestigi d'un ordre castellà, i, mentre per horror a la contaminació desguem tal volta un llatínisme que no tenia res de mal, abraçàvem, en canvi, sense recel, paraules, girs sintàctics i tendències prosòdiques profundament contaminats.

Aquest no és lloc a propòsit per a entretenir-nos a escatir, ni tan sols a assenyalar, c-ncretes qüestions filològiques; però, ja que som dins el temple de la poesia, ho serà recordar la prosòdia segons la qual han cantat aquí tantes vegades els mestres i que encara preconciben alguns. No tracto de modificar ningú. Em refereixo a errades en els quals jo, més abundantment que ningú, he caigut. Haviem adoptat la tendència a diftongar tot grup de vocals en contacte, i, així, pronunciàvem tot sovint amb una sola emissió de veu paraules tan evidentment de dues síl·labes com «suau», «cruel», «roent». «Poesia» i «poeta», àdhuc en els immortals versos d'En Maragall, tenien respectivament tres síl·labes i dues, quan en la boca del nostre poble en tenen sempre quatre i tres respectivament. I aquesta espècie de deformació prosòdica era general i tendia a fer-se constant; i, en el contacte de vocals de distintes paraules, arribàvem a l'horrible diftongació de dues tòniques. Quin exemple de pronunciació donàvem, doncs, els poetes al nostre poble? I d'on havíem tret aquest sistema desnaturalitzador de la nostra llengua?

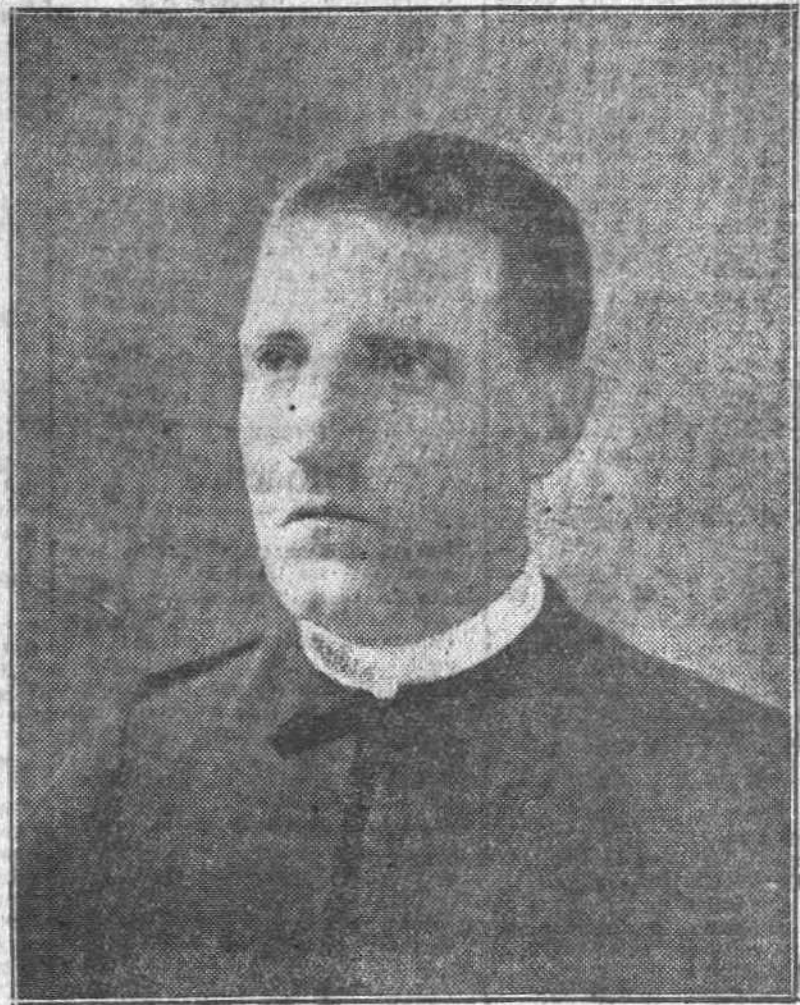
Senzillament, del castellà; sinó que nosaltres l'havíem encara extremat: cosa ben fora de raó. En res no són tan diferents el castellà i el català com en la fonètica. Mentre la llengua castellana és d'una gran dolçor, i, en canvi, d'una escassa varietat de sons a causa de les seves cinc úniques vocals tòniques, la llengua catalana és aspra, i, per raó de les seves set vocals tòniques, posseeix una riquesa de sons força reparadora. Que s'havia d'esdevenir, doncs? Que a la llengua castellana, essent tan dolça com és, no podien perjudicar-la gaire en sentit d'aspresa les contraccions i que, adoptant la tendència a diftongar les vocals, obtenia una sèrie d'acords que l'enriquien sonorament compensant la pobresa de les seves notes vocals. La llengua catalana, al contrari, aspra com és, havia de temer artísticament les contraccions que apropiaven als grups de les seves consonants i havia d'amar les diàtesis que, picant les seves vocals, feien ressaltar la natural riquesa de llurs sons. Així era del cas que el castellà volgués sonar, a la recerca d'acords, com un harmonium i que el català preferís picar netament les seves notes com les d'un salteri. Per què, doncs, per acostar-nos a una norma que artísticament no era la nostra, estàvem ensenyant al nostre poble unes pronunciacions que no eren les clàssiques ni tan sols les vivents?

Es ben clar que hem caigut en vicis que hem de deixar; però, que difícil és rompre una rutina! Jo mateix, que estic convençutíssim de la veritat que acabo d'exposar, vacillo en la pràctica i sucumbixo tot sovint a les repugnàncies de l'hàbitud. I què diré en matèries de sintaxi que encara s'arrelen més fortament a l'ànima? Les primeres vegades que vaig provar d'ometre la proposició «a» davant dels acusatius personals, us que considero castellanismes, àdhuc el cervell em feia mal. Estic segur que, més que les malalties, han esterilitzat la meua veu aquestes evolucions de llenguatge que, d'any en any anava comprénent necessàries. Però em creia obligat a donar bon exemple; el meu reeiximent personal em semblava ben poc important al costat del de la llengua de les meves amors, i sacrificava les meves inspiracions a honor d'interessos més alts. Ningú com jo, està convençut de les dificultats que l'estapa present ofereix als escriptors ar-

tistes; dificultats que representen un veritable calvari; però ningú tampoc no veu més clarament que jo que, si l'empresa purificadora fracassa, anem a perdre els fruits del passat i l'esperança de l'esdevenidor. En aquesta empresa és on han sucumbit quasi tots els idiomes que estaven en iguals condicions que el nostre. Que ho entenguin els escriptors vells, com jo, que miren tal vegada amb enuig l'esforç reformista de la generació nova; entenguin-ho: que llurs merescudes glòries depenen, en gran part, de l'èxit d'aquest esforç i del bon encaminament que prengui. El dia que els literats deixessin de fer armes contra la minadora influència castellana, el dia que n'acceptessin, tan sols els fets consumats, aquell dia ens hauríem retut, en principi, al monstre àvid que vol engolir la nostra ànima i que odia profundament totes les nostres glòries particulars i totes les nostres característiques especials. Jamai jo no perdo l'esperança del triomf. Vaig dir-ho anys enrera en el Congrés de la Llengua: mai un bon català no es donarà per vençut en cap tasca d'honor que pugui defensar-se amb treball i amb perseverança.

Les angústies de l'època nova vaig passar-les totes juntes, en previsió. Un dia ja remot. Quan celebràrem aquell gran Congrés de la Llengua Catalana, a què suara he fet referència, un vent d'esglai va tempestar el meu esperit. Aleshores vaig comprendre que l'època de l'espontaneïtat poètica, de la paraula viva i de la plena naturalesa era passada per a nosaltres i que venia l'època dels llibres, la dels gramàtics, la dels filòlegs, la dels homes de ciència; i que ja, sense un consultor d'aquesta estofa, l'escriptor artista no es podria moure amb probabilitats d'èxit. Aleshores vaig recordar i vaig citar en el meu petit discurs la següent màxima: que les èpoques dels grans gramàtics solen ésser èpoques de decadència literària. Però, com defensar-ho? Es que, per ventura, són els gramàtics, els que creen les circumstàncies? No són, al revés, les circumstàncies, les que creen els gramàtics? Cal que un hom no vulgui acudir als ulls davant de la realitat, ni pretinguin passar-hi per damunt sense sofrir-ne l'aspres contacte. Si era cert que els filòlegs havien de pertorbar l'esperit de l'escriptor artista, no era menys cert que aquesta pertorbaria era necessària per a apartar-lo de camins que, per afeatsats que fossin, eren vies de corrupció que no podien menar sinó a la mort de l'idioma. I, per altra part, si les èpoques dels grans gramàtics solen ésser de relativa decadència literària, no veiem també que, dins elles, solament els escriptors que seguiren els consells d'aquells homes de ciència feren obra digna de passar a la posteritat?

Una de les coses que més varen espantar-me fou el veure que els nostres filòlegs no estaven d'acord. Sobre moltes de les qüestions que es portaren a debat cada un dictaminava de diferent manera. Quina opinió, doncs, preferir? Quin d'ells podria inspirar més confiança? El més savi? Però, com havia de jutjar-ho el pobre escriptor artista, llec o quasi llec en la ciència filològica? Certament que li era impossible; però, si no podia graduar la saviesa d'aquells homes, amb sois el bon sentit podia jutjar les línies generals de llur criteri. Això vaig fer i tot seguit em vaig orientar; i d'aleshores data la meua decantació cap a les tendències del nostre insigne filòleg En Pompeu Fabra. El seu criteri, entre tots els que s'exposaren en el Congrés de la Llengua Catalana, va semblar-me el més prudent i assenyat i el menys perillós per als artistes, perquè era el que més respectava la llengua viva. Si, ja aleshores va guanyar-se el meu cor aquest home il·lustre que ha estat tan mal comprès de molts dels seus admiradors i tan cegament combatut per molts dels seus enemics. Va semblar-me un digne successor dels grans mestres Labèrnia, Aguiló i Balari. Segons ell calia respectar la llengua viva tant com fos possible; i el que una forma nostra hagués evolucionat en el mateix sentit que la seva

Mossèn Antoni Navarro

Guanyador de la Flor Natural

similar castellana, no era motiu suficient per a declarar-la deturpada, si un hom comprovava que en altres llengües independents havia evolucionat també en un sentit semblant. Heu-vos aquí la bona doctrina. El català no era pas una llengua fòssil que s'hagués mogut exclusivament a remolc d'una altra des del segle catòrtze, sinó una llengua viva que havia naturalment evolucionat com totes les seves germanes; i aquestes evolucions naturals calia descobrir-les per comparació i respectar-les. No es tractava de seguir els patrons de l'antiguitat, calcant el nostre llenguatge literari sobre el de Bernat Metge i Ausiàs March; per a això fer no necessàriam pas els filòlegs; es tractava de fer bon llenguatge literari modern, bon llenguatge viu; tant com fos possible, igual al que parla la nostra gent d'ara. Aquest pensament que amb tanta caviesa va preconitzar i defensar En Fabra, concordava precisament amb el meu. No altra cosa significava aquell ordre de prelació entre formes lingüístiques que, en el mateix Congrés de la Llengua, vaig establir, partint d'unes imprecises indicacions d'Horaci: primer cal acudir a les formes vives, després a les antiquades o les llatíniques i, sols en últim terme, a les estrangeres.

Tant de bo aquest ordre de prelació fos estat seguit sempre! Però, quan vaig proclamar-lo, ja sabia que seria trèncat, i precisament perquè veia venir una època exposada a trencar-lo m'havia cregut en el deure de fer-ne el meu estendard i de posar-lo tant a la vista de tothom com fos possible a la meua petita autoritat. Certament ha entrat, i era natural que entrés en aquesta època del llibre, un afany extremat per la paraula morta. El mot antiquat i el llatínic han adquirit un gran prestigi. Amb quin goig els nostres escriptors s'han llançat a usar-los, considerant-los tant més amables com més incompresos de tothom! Són els flocs i cintes de la moda d'avui en dia. Així, doncs, un preciosisme malentès ha fet mirar com de baix nivell una pila de paraules riques i pintoresques de la llengua popular substituint-les per altres de mortes que, si tenen la noblesa de l'antigor, tenen també la inconsistència i la vaguetat de les ombres sepulcrales, man-

cre, per altra part, un afany de novetat ha introduït innecessàriament una pila de gallicismes, italianismes i neologismes. Com no, si la recerca d'aquestes coses era una de les tasques del nostre temps? Com no, si és una llei universal que l'home en totes les seves accions i reaccions sigui extremat? Com no, si tal vegada hauré pecat per aquests calces ja mateix, que tant m'en mallo, i que vaig donar la veu d'alerta en indicar aquest període evolutiu de la nostra literatura?

Grat sigui a Déu, entre la nostra gent, totes les manifestacions de l'activitat són ràpides i extremes; una altra època s'aprofitarà dels treballs de l'actual i en rectificarà els errors; però el cert és que la nostra llengua està en camí de la seva plenitud i que en poc temps s'ha purificat de castellanismes d'una manera oblidada. Ja ho he indicat: els escriptors dins l'ambient actual necessiten molt més mèrit per a triomfar artísticament; i, amb tot i això, no li manquen pas glòries solides a l'actual generació, que està preparant el camí d'altres glòries venidores. Els temps dels cavallers errants de la ciència són passats i hem arribat al temps de les acadèmies; cosa que representa un veritable progrés. A l'anarquia ha succeït l'organització, a l'esforç individual, el col·lectiu; als capricis romàntics, la necessitat de normes fermes, ineludibles. Es clar que es faran errades i que és precís que tots estem alerta a assenyalar-les; però jo crec que l'època nova és un gran avenç cap a la perfecció del nostre llenguatge i cap a la regularització de tots els nostres estudis nacionals.

Aquesta evolució ha estat, com he dit, tan ràpida, que l'època nova i la vella han tingut un espai de coincidència, dins el qual els homes de l'una i de l'altra s'han trobat cara a cara i no s'han compres. Els moderns han repugnat els antics pels castellanismes, corrupcions i vulgarismes en què incorregueren amb tanta freqüència. Els vells no han sabut perdonar als nous llurs innecessaris apartaments de la llengua viva, llur extràvia comprensió de paraules apreses en diccionaris i llur afició al barbarisme i al neologisme. Els nous han motejat d'antiquats els vells, i els vells han motejat de malme-

dors de la llengua els nous; dues afirmacions igualment falses muntades sobre petits fonaments innegables. La història farà justícia als mèrits i n'assenyalarà de grans dins l'una i l'altra època, i a través de totes les possibles antiquacions de llenguatge, la bellesa artística darà brillar amb una simpàtica resplendor les figures de tots els que l'hauran assolida. Els defectes propis de cada temps són perdonables; i el que és perdonable mai és la caiguda pura. En temps d'evolució s'ha d'evolucionar o morir.

Treballem, doncs, tots amb entusiasme dintre la nova etapa; deixem-nos de lluitar per petiteses que no tenen cap transcendència artística i veïllem per les normes de purificació, verament importants; sempre els valls a la tasca de restablir a tota costa les grans línies sintàctiques i fonètiques de la nostra llengua, que, una vegada assegurades, donaran braó i fermesa als nostres homes de l'esdevenidor; procurem, dins d'aquest moviment, posar en primera línia la llengua viva i l'amor a la naturalesa els que en sentin les preferències, sense, però, menysprear cap forma morta que ens proporcioni un matís especial, cap lloc apropiat dels llibres, ni cap advertència guiadora dels doctes i, tots plegats, vells i joves, treballem sobretot políticament per a evitar la tirania més odiosa que un estat pot exercir sobre un poble: la de corrompre la llengua i desfigurar l'ànima amb un sistema d'ensenyament que oblige a pagar als mateixos que en sofreixen els danys.

El públic, que l'havia escoltat amb feliç silenci, aplaudeix fervorosament.

Tot seguit el senyor Masferrer, secretari del Jurat, passa a llegir una interessant Memòria. Comença donant unes notes pèritiques molt breus i passa a fer un judici crític de les composicions premiades. Dedica unes paraules a la memòria del marquès d'Alfarràs, Vidal, Evell Doria i Soler i Palet, morts durant el present any, i acaba obrint la ploma que conté el nom del poeta premiat amb la Flor Natural.

Aquest resultat és mossèn Antoni Navarro. El públic el rep amb aplaudiments.

Mossèn Navarro, acompanyat d'alguns membres del Jurat, del diputat de la Generalitat senyor Bassols i del regidor senyor Bremon, passa a fer prena de la flor a la dama que ha prescudit perquè fos Reina de la Festa.

Aquesta entra als pocs minuts acompanyada d'aquella selecta comitiva que l'havia anada a cercar. Es donya Maria Despujol, esposa del nostre il·lustre amic l'ex-ministre nacionalista En Joan Ventosa i Calvell.

Entre els acords de la Marxa del Rei don Joan, tota la concurrència la rep a peu dret i amb aplaudiments rardosos.

La Reina, que vesteix un riquíssim vestit, constitueix des d'aquell moment el principal atractiu de la festa. Al voltant del tron hi fan guàrdia d'honor individus del cos de la guàrdia municipal de gran gala.

Apaivagats els aplaudiments que es tributen a l'aristocràtica i formosa dama, que ocupa el silló regi, el senyor Masferrer llegeix la poesia guanyada de la Flor Natural, que és així:

Quan les pomeres floriran...

Balada de l'Amor que torna.

Quan les pomeres floriran al dolc verger de l'Estimada i els oronells retornaran a penjar els nius de la teulada de la massa en solitud, dins una nit plena d'estrelles retornarà l'Amor perdut, aureolat de la llum d'elles.

Quan les pomeres floriran donant al sol ses roses blanques i les abelles brunziran entre la glòria de ses branques i vibrarà la profecia, terres enllà, del Pa i del Vi, l'amor gloriós que un jorn fugia retornarà de son camí.

Quan les pomeres floriran entre les aigües lluminoses dels regatells que expandiran la flor d'argent de les neus foses, i aixecaran sa flama d'or les argelagues de les serres, retornarà triomfant l'amor com rei qui ve de llunyanes terres.

Durà la túnica enflorada com els apostols i els romeus, tindrà la pell tota coirada de tramuntanes, sols i neus, de rossinyols i cadeneres vindrà un estol al seu davant,

de romanins i roses-veres durà una garba fulgurant. Dins de la nit clara i deserta, plena d'estels i de perfum, quan trobarà una porta oberta, hi deixarà una flor de llum, i, en esclatar la nova aubada, tots els carrers faran olor d'aquella garba perfumada i aquella rosa de pastor.

Quan les pomeres floriran durà arribat Pasqua florida i els ulls i els cors s'abrandaran, i tota cosa serà ungida de resplendor d'Esperit Sant.

... i tornarà l'amor triomfant.

Es molt aplaudida i mossèn Navarro es veu obligat a saludar.

Els accessits corresponen a Lluís Via, Felip Grangé i Camprodón i Melcior Font.

L'Englantina l'obté mossèn Andreu Calissari per una bellíssima composició que no podem reproduir íntegrament per la seva extensió. En reproduïm aquí el darrer fragment:

L'aplega de les ovelles

Serenitat.

(Fragment)

Poncelles

Davant «ses cases» s'agavella el bestiar. La triadella la fa En Llorenç, fill d'amor i ben-honrat pastor.

Separa els xots baralladissos; aquí els caps-vels, allà els tuios, i els bocs. Els meus enyoradissos amolla a les ovelles, d'ubèrrim muqueró.

Empeny i amoixa les més velles de doble mē. De les anyelles destria les bassives, buides amb des-honor.

i treu a part les brugueraes... Cada pastor recull fermades les de sa guarda que ha trobat, que havien traspasada la fita o par-tió.

Vengudes són les collidores, castenyolant i cantadores, l'estrella dels pastors comença a clajar.

i la dispersa comitiva ve de muntanya, alegre i viva, de la batuda suggestiva a la serenitat benigna de la llar.

Tot hom hi és. I a tall de festa s'acosta l'àngel xalesta i a En Llorenç i idona de murta un brot gentil.

—Avui de mort em dones vida. Dues vegades m'ha ferida la teva amor, i he tret florida... que vengui l'abundor d'aquells brossats d'abril.

En Llorenç diu:—Amb les poncelles esclataran amors novelles i brillarà la serra amb nova resplendència.

Pastors i amos de muntanya, menjau l'anyella amb ma companya, beveu el «grec» dins la foganya, que avui la casa brolla de benedictió.

L'autor no es va presentar a recollir el premi. Un jove mallorquí en llegeix uns fragments que són molt celebrats.

Els accessits corresponen a mossèn Antoni Navarro i Lluís Bertran i Pijoan.

La Viola correspon també a una composició de mossèn Antoni Navarro, que llegeix En Joan Maria Guasch i que proporciona una formidable ovació al seu autor. La composició fa així:

Els camins sense camí

Elegia

Els camins de mon viatge dins la nit no tenen fi. On seria mon estatge si l'error és mon destí pels camins sense camí?

Vaig i vinc a la ventura, d'un gran desert, pelegri; de tant esguardar l'altura mon esguard s'enterbolí pels camins sense camí.

Si un amor m'acompanyava, ara és l'amor mon botxi; si un rossinyol em cantava, sa dolça veu emmudí pels camins sense camí.

Si giro mos ulls enrera, cap estel no veig lluir

sols obria la fumera del passat que s'estingí pels camins sense camí.

S'és marcida ja la rosa que damunt mon pit flori, ja ma petja no és flosca de la flor del romani pels camins sense camí.

He sentit una campana dins la tenebra brunzi i la veu, sens veu, llunyana, del record que em sotja a mi pels camins sense camí.

He cridat la companyia dels qui jo tant estimi i el silenci em responia dins del fum que s'espargí pels camins sense camí.

Els camins de mon viatge dins la nit no tindran fi. Quina tenda em serà estatge? quin jac tindrè per mori? Ai mon foll pelegriatge! ai camins sense camí!

Damunt la Creu flamejava l'Amor que d'amor morí i amb dolça veu em cridava: «Jo sóc la llum, vina amb Mi!» i un eixam d'estels sembrava pels camins sense camí.

Els accessits corresponen a En Camil Gels i Felip Grangé.

Com sigui que mossèn Navarro ja havia obtingut una altra Flor Natural per la seva poesia «Idills lluminosos» i en la festa d'enguany hi té la Flor i la Viola, el president senyor Guasch el proclama Mestre en Gal Saber.

Mossèn Navarro dona l'abraçada de company a En Guimerà, a En Guasch i a mossèn Ribet. El públic aplaudeix de nou l'exquisit poeta de «L'herbolari» i de tantes belles obres.

Tot seguit són concedits els premis dels Mantenedors. L'un el té En Josep Carnet, pels seus «Poemes de la nit», que llegeix En Guasch, i l'altre En Lluís Bertran i Pijoan, per la seva poesia «Cant de primavera», que ell mateix llegeix.

Les dues composicions són molt aplaudides. L'accessit correu al senyor Tous i Moroto.

Mossèn Llorenç Ribet i En Prudenci Bertrana, en presentar-se a recollir els premis Fastenrath i Rabell, que els han estat adjudicats respectivament per llurs obres «Corones» i «Els herois», també són molt aplaudits.

A continuació, el membre del Jurat En Josep S. Pons passa a llegir aquest bell parlament de gràcies:

Senyores, Senyors:

Encara que sigui fill de França, no us semblarà pas estrany que vingui a pronunciar les darreres paraules, al moment de la separació, com el senyor de la casa acompanya els seus hostes fins al llindar.

Perquè, rossellonès de pura sang, jo som de casa; perquè jo som vostre, i si no us estimeu, jo mateix no m'estimaria.

I el que dic per mi, enteneu que val igualment per tot Rosselló, en aquesta hora de benivolada cordialitat on voldria definir el veritable pensament de ma terra.

Per tant, no cal pas que ens enlluerni el foc de l'entusiasme, fins al punt de rebutjar les evidències de la realitat, i prou sabem que us enganyaria si admetés que el Rosselló sent un afany de catalanisme esquip i sencer.

La gràcia de ses tres valls al bell cim de la vostra nació és de lligar estretament i amable la intel·ligència de l'espirit francès, i son equilibri, amb la franquesa de l'espirit català.

Es aquesta una gràcia de la qual ens agraïm, un lligam que no es pot desfermar, és la nostra forma natural.

Es el cert que en la nostra terra s'hi encerta alguna gent per negar el segell de la raça, i vet aquí: quant més proven de defugir la vulgaritat, s'hi encaranquen més profundament.

I nosaltres, per guardar la plena seguretat, consultem el nostre cor, i homines obrint els ulls, veiem l'eternitat de les muntanyes d'Albera, i ens pervé la cançó tan vella dels oïus que la volten, ajudant-nos a repetir el cant de la nostra fe.

Quantes vegades, seguts en el primer graó d'una escala forana, en l'aquietament de la tarda, hem retrobat alè per alè la reposadissa i antiga respiració de la terra!

I si ens volen arrencar la nostra condició de catalans, les vives claredats terrenals protesten a tot arreu, amb tot el goig magnífic dels records de joventut; i s'hi ajunten a la seguretat, austeres i daurades, les figures dels monuments romànics, els

campanars bessons de la catedral d'Elna, que són la nostra Acròpolis, el pont de Ceret, que té prou amplitud i alçada per a encloure en son arcada la imatge del Canigó, i les amistoses feixes de lledoners, i el tremolor de les canyes sobre les gorgues del riu.

I, demés, per eixamplar l'energia de la protesta amb el repicadís del ritme, sonen i més sonen totes les cobles de joglars en la placeta dels poblets; i en les esllavissades, els piralls encascabellats de la trágneria, i ens amanyaguen les oralles les campanes de Sant Fariol, i tantes, i tantes, que es responen, escalonades a la valenta sinuositat de la muntanya.

Per cada pas que fem, s'hi des- perta una imatge senzilla que escala i dona més tremp i vigoria al nostre pur sentiment catalanesc, sia un poal que porta el vernís i la lletra de Tobi, sia la plava i groga lluentor d'una terrissa, o d'una atze- vara que la companyia del sol fa esclatar pels roquers, damunt de la pobresa d'un teulat.

I, de fet, seria inacabable aquesta enumeració de les formes, i qui se'n cansaria si cadascuna fixa una vibració de jota en els ulls, si totes elles són la delícia dels sentits, la meravella de les coses creades, que s'enlairen amb el prestigi de la paraula!

A Rosselló, la pasta del terrer, la sumptuositat del vi, i cada brot, cada bri de la vegetació revelen clarament un tros de Catalunya, i és la gràcia de la nostra terra que dona la coneixença i l'estima de França als catalans, quan enamora els nostres compatriotes amb un perfum salvatge i primitiu. I, si bé em plaú que son intel·ligència sigui francesa, son cor és estat massa temps català perquè ja no ho sigui més.

Quan el rei Lluís XVI vingué a Perpinyà, el magnífic don Francesc de Blancs el declarà que no encertaria sotmesos més fidels; i si en aquell temps la paraula era una expressió migrada de la veritat, avui per avui, després de la gesta de l'Aragó i d'En Jofre, no és pot que tingui un més bell resplendir.

Entre nosaltres, per tant, i a des- pit de la maledurada guerra de Revolució, mai hi ha hagut aquesta desagradosa sensació que pot incloure una ratlla de frontera.

L'Albera no pot ésser més amable ni més divinalment blava. I no té aquesta claror de l'Albera, qui explicaria la viva franquesa que porten als ulls les nissagues d'Empordà i de Vallespir?

Dins les Cerdanyes, la divisió s'esborra entre les espigues de la segle, i tant és veritat que de l'una a l'altra espigolaires i mendicaires hi van de peu pla. Alta com és, la muntanya ens agermana amb la felicitat de son reialme i el veïnatge dels cims. Temps ha que, al retorn dels dies d'estiu, els vostres poetes lligaven conversa amb els nostres boscarols. En la plaça de Vernet, sota una alzina, el vell Po recordava una per una les versions de les Muntanyes Regalades, i un instint meravellós guiava Mossèn Verdaguier als cingles de Sant Martí de Canigó. Solitari, inspirat per l'aire de la gele- ra, desclapava la Font del Comte, provant l'eficàcia i les inconegudes virtuts de la poesia.

Gràcies i mercès, germans de Catalunya, a tots els vostres poetes i escriptors que han volgut beure a les fontanelles de Rosselló, i no esmentaré llurs noms, ja que la meua paraula va endregada a llur esperit!

Si després d'haver llegit llurs obres, enraonem amb els nostres pagesos de muntanya, o les fresques hortelanes, sentim com la paraula escrita i la paraula oïda s'abracen amb la divina inflexió d'un abraç de família.

I, si per cas, passant l'Albera, viatgem en la franca terra d'Empordà, la consciència del parentiu que ens acobla s'hi destria amb una admirable seguretat. Més encara que els vostres poetes, els pagesos i mariners de l'Empordà, amb la condició natural de la raça, ens fan ememorar, ens presenten com un mirall el desdoblament de la nostra persona, i ens tornen la sagrada presència del passat.

Gràcies i mercès als veïns nostres, al caaire d'isards de Núria, que amb una anomenadissa frescor de mitologia, em parlava dels rius de Catalunya, i gràcies al tartaner que de la Selva de Mar em conduïa a Cadaqués! Gràcies a tot un poble que enllà dels anys, i mentre removia la terra dels vinyers, ha servat els rierols de la poesia!

Perquè sempre un ample chor de treballadors s'enamuna davant del

poeta i l'anuncia, i aquest té per feina de recaptar les veus senzilles de la terra.

O fills de Barcelona, ciutat plena d'abundància de novetat i de cortesia, demanadora de la mar, sempre la vostra fe ha enfortit la nostra; i cap al tard, quan torna el vent de Roses, un raig de la vostra glòria ens pervé. I així, e, el recer de les valls cançonesques, hem volgut cantar, enamorats de debò per la vigoria de la paraula catalana, meravellats de portar son ritma en la nostra sang.

Descobrim ses formes, ses harmonies, sos pensaments, val a dir son infinit, i ens representa el nostre paisatge amb una calent original.

De segur que no escriuríem català si cada paraula no fos per nosaltres un glop de vida. L'aplec de la nostra gent hi viu i s'hi desperta. Hores benèfides on sembla que els avis dels avis respiren, ben callats, prop de nosaltres, amb el moviment del ritme; o estimada i profunda companyia, retorn dels nostres morts, secret meravellós!

Així seguim i escollem una tradició de temps iniciada, provant de trobar, abundosa i rajadissa, la veta d'aigua abscondida, com havien fet En Pere Tàrrich, el patriarca de l'Alt Vallespir, i En Justí Pèprax, qui ja us anunciava el renixement de la nostra poesia en son discurs de gràcies de l'any 1884. Com aquells capdavaners, recollim les memòries disperses i adorades de la terra, i ens aconsellen els blaus replecs de la muntanya, i piquem les pedres del nostre mallolet.

I ara us voldria dir com a Rosselló, i a principis del segle XVII, vivia un home humil que ens pot servir d'exemple. Era un beneficiat de Sant Pere de Tolrà, i s'anomenava Honorat Cluro. El seu somni era petit; volia restaurar la capelleta de Sant Martí, malmesa pels impropis dels anys en la soledat d'un cim de garriga, per damunt de Castellnou. Picant de valent la pedra, sense temença de les esquerdes que li resquillaven pels ulls, ni de la burla i de l'oposició de sos germans, ho va aconseguir, fent de manobre, de parier, de fuster, de vinyater, i en les ruïnes de la devesa, hi plantà un mallolet.

I fou sa recompensa i el nostre al·lucinantment que a les primeries de setembre en baix un galan cistallet de blanquetes, i les féu veure a son germà. «Era molt polida, verena gran, com de vinya vella, era molt dolça.» I son germà en tingué gran contentament i li va dir: «De segur que hagués estat domatge que l'ermità se les guardés.»

Vet aquí, amb un perfum d'espigol i de tradició, la història exemplar de la poesia rossellonesa. Es ben cert que no ens ha pas sempre afavorit l'ajuda de tots i que els obstacles han barrat el seu pas, i que hem lluitat de valent amb una penya prou aspra.

El nostre mallolet és petit al sol de la garriga, i a còpia d'esperar, plantar i replantar, vet aquí que els ceps ofereixen les polides i rosses blanquetes. A fe, hagués estat gran domatge, diuen ara els nostres germans, que l'ermità se les guardés!

Aquesta poca de fruita és la penya de la nostra fraternitat, i pensem que s'entrellista amb la vostra, encara que sigui més rica i exuberant; es la fruita del Rosselló, que sempre us encomanarà l'amor de la raça, i us portarà la claredat i l'alè de França. Gràcies i adieu-eiau.

En Pons, que ha estat escoltat amb molta devoció, és fervorosament aplaudit i l'alcalde dona la festa per acabada.

La Reina baixa del tron, del braç de l'alcalde, i, seguida d'autoritats diputats, regidors, poetes i representants de corporacions, traspassa la sala en mig d'una forta ovació, mentre la Banda de la ciutat toca aïroses marxes.

En trobar-se prop del vestíbul del teatre, unes gentils damisselles tiren flors a la Reina i a En Guimerà, i les notes d'«Els Segadors» ressonen majestuosament.

La desfilada és presenciada per una gran gentada, i els cants i visques patriòtics es reproduïxen, no registrant-se cap incident.

El dinar dels Jocs

Es, cada any, l'epileg de la bellíssima festa dels Jocs Florals aquest dinar que se celebra al Restaurant Martin, i en el qual prenen part poetes i amics de la poesia, i que té com a complement una audició interessantíssima de composicions literàries, entre les quals no manquen mai les que han estat dignes

des amb acòssit en la festa de la gala ciència.

Diuen que n'hi va celebrar-se, com de costum, prenent seient al voltant de la taula Angel Guimerà, canonge Josep M. Llobera, Josep S. Pons, Joan M. Guasch, mossèn Antoni Navarro, Francesc M. Masferrer, Narcís Oller, Francesc Mather, Prudenci Bertrana, Cornudella, Colomé, Grangé, Rodergas, Vilà, Josep Alemany, Borrás, Lluís Via, Joaquim Cabot i Rovira, Xavier Gambús, Joan Costa i Deu, Enric de Fuentes Vilà, Casades i Gramatxes, Francesc X. Garriga i altres.

El dinar, servit amb l'esplendidesa i cura que acostuma fer-ho la casa Martin, va transcórrer en mig d'una bella intimitat, i a l'hora del campany varen ésser llegides, per diversos comensals, totes les composicions premiades en la festa de la tarda.

També va llegir En Prudenci Ferrera una prosa admirable, com totes les seves, i En Guasch, En Pons i mossèn Navarro varen donar a conèixer belles composicions originals.

La festa va acabar amb notes patriòtiques ben escoltades. En Masferrer va recitar el monòleg d'En Guimerà «Mestre Olagner». En Via va dir una de les més celebrades englantines del gran trágic.

No cal dir que totes les composicions varen ésser aplaudides, i que els autors que es trobaven a la festa varen ésser molt felicitats.

HOMENATGE A MOSSEN NAVARRO

Amb motiu d'haver estat elegit en la festa de diumenge Mestre en Gel Sabat, els amics i admiradors de mossèn Antoni Navarro l'obsequiaran avui amb un dinar.

La festa tindrà lloc en un restaurant de Les Planes i poden assistir-hi tots els amics del nou mestre. Punt de reunió al Continental, entre dotze i dos quarts d'una.

«Catalunya», l'excel·lent revista, ha publicat un número extraordinari dedicat als Jocs Florals.

Hi ha els discursos pronunciats en la bella festa, i junt amb ells les poesies que han estat distingides amb premi.

Publica així mateix els retrats de Lluís Maria Despujol de Ventosa, Reina de la Festa, i els de Joaquim Ruyra Oms, Joan M. Guasch, Josep Maria Llobera, Francesc X. Garriga, Bonaventura Basagoda, Francesc M. Masferrer, mossèn Antoni Navarro, mossèn Andreu Casinari, Josep Carner, Lluís Bertran i Pijoan, mossèn Llorenç Ribet, Prudenci Bertrana i Josep S. Pons.

La campanya del Marroc

LA FULLA OFICIAL

La publicada ahir, diu el següent: «Parte de guerra del 7. — El Alto comisaria, desde el zoco Jamis, a les vint-i-nou hores de hoy, participa que a las tres de la madrugada rompió la marcha fuerzas del General Mahzano, dos columnas a las órdenes de Marzo i Coronel Serrano, concentrándose en Aaman, de donde partieron, gran decisión amparo artillería sus objetivos, siendo de señalar la actividad escuadrones regulares de Tetuan, Ceuta, ametralladoras Victoria i Principe, que en vanguardia arrastraron enemigo opositora avance. Contribuyó muy eficazmente éxito preciso bombardeo aviación, ocupándose posiciones avanzadas moviendo Sidi Abaderraman Salalen y el soldado Haddadin, retirándose nuestras fuerzas después de fortificar, con completa normalidad. El enemigo de nuestro poder muertos y prisioneros, y aun que han sido resistido bastante, muy especialmente por el soldado Salalen, refugio familia Rai-suli, hecho menos obstinadamente en cada vez menos importantes objetivos alcanzados i más abrupto el terreno, por hallarnos ya en Yertj-facen.

Nuestras bajas fueron las siguientes: Oficiales heridos, de Regulares de Tetuan: Teniente Fernando Herres de Tajada, grave; Isidro Lorenz, leve; Francisco Peña Villalunga, leve; Alférezes: Juan Alcover, grave; Francisco Nieto Herráiz, grave. — Caballería Victoria: Teniente Luis García Sánchez, grave. Total, seis oficiales europeos y uno de regulares de Tetuan herido. Tropa europea: muertos: soldados de Zapadores de Ceuta: José Molina i José Sánchez; Sargento de Lealtad, Blas Ayus; soldados, Caballería del Principe, Vicente Calero. Total, cuatro muertos de tro-

pa europea. Heridos de Regulares de Tetuan: Sargentos: Ignacio Bargas, leve, y Juan Herrero Torres, grave; cabo Bartolomé Sánchez, grave; cabo José Castro Mendoza, leve; soldado Pedro Espinosa, grave; Juan Echave Cincunen, leve. Mixto Artillería de Ceuta: cabo José Mateo Primo, leve; soldado Antonio Soto Alvarez, leve; Félix Ladiet, leve; Luis Flores Laria, leve; Santiago Villacampa Pargrave, Tercio Extranjero: cabo Agadina, leve; Victoriano Gomez Portillo, pito Santamaría Expósito, menos grave; soldados: Florentino Calle Puerto, grave; Francisco Castro Fuentes, leve; Félix Retuerto, leve; Adolfo Vallerilla, leve; Manuel Fernández Martínez, leve; Marian Bautista Martínez, leve. Cazadores de Segorbe: cabo Ramiro Bravo Pérez, grave; soldado Pedro Falgairia, menos grave. Batallón Lealtad: Sargento Anastasio Sando Ribas, leve; cabo Esteban Martínez, leve; soldado José Nieto Gutiérrez, leve. Regimiento de Ceuta: soldado José García Martínez, leve; Julio Martínez Robles, leve; Andrés Gil, leve; Juan Muñoz Alvarez, leve; Manuel Fernández, leve. Compañía Intendencia, 4.ª Comandancia: Constantino Gutiérrez, menos grave. Total heridos, sesenta; muertos, ocho. Total, sesenta y ocho.

Fuerzas de Sanjurjo ocuparon aduana Haddadin y Ain-Fasa. Últimas noticias recibida primera etapa, acusan unas 15 bajas, entre ellas muerto Capitán de Intendencia y dos Oficiales regulares heridos. Enemigos no muy numerosos, pero bien situados, hostilizando avance columna desde el principio.

En Alhucemas la noche anterior y hoy sin novedad. En el Peñón sin novedad.

Hoy, a las trece, hizo enemigo ocho disparos de cañón, causando desperfectos en la Batería de San Miguel, sin novedad personal.

Malilla, sin novedad.

L'actualitat social

«CATALUNYA SOCIAL»

El núm. 34, data 6 de maig, publica el següent sumari.

«Un gest anarquitzant» (Editorial). — «El què passa», per J. — «Posició general de la qüestió del joc», VIII (acabament), per R. Rucabado. — «El sentiment vençut», per J. Ci-vera. — «Idees i fets. Un fracàs de la Democràcia», II, per Josep M. Gil. — «Una Memòria interessant», — Es guardant el món: Canadà: Associació d'obres sense feina. Suècia: La colonització agrícola. Japó: Els partits polítics i les qüestions relatives al treball. Xina: Vaga de mariners. Polònia: La política social del Govern. Bèlgica: La jornada de vuit hores. — «Senyor Bergamini», — L'antiga associació catòlica-agraria en funció. III, per Lluís Torres i Nató. — Reducció d'una imatge de Nostra Senyora de Montserrat. — La pau en perill. — D'ací i d'allà. — Nàuticari.

Nota gràfica: Les places de braus comencen a obrir-se (dibuix).

LES BOTIQUES DE SANT MARTI

Ha estat presentada una instància al governador civil per una representació de la Junta de «Defensa d'Indústries i Comerciants de Sant Martí de Provençals», acompanyada pels senyors regidors don Agustí Escolà, don Ignasi Navés i don Ramon Olivella, en la qual sol·liciten que siguin inclosos llurs establiments en la jornada mercantil per als efectes d'obrir i tancar.

PER L'INDULT

Ha estat cursat el telegrama següent: «Madrid. — President Consell ministres.

Comitè partit republicà democràtic federal històric, Comissió Acció Propaganda i altres organismes representatius antic bonrat republicanisme barceloní, supliquen commutació pena reus Sabadell, acte que per damunt clemència pot ésser prudent mesura alta justícia donant lloc espariment possible irreparable error judicial.

Per Comitè, president, Joaquim Robert; secretari, A. Flamerich. — Per Comissió, Amador García. — Demés organismes, Antoni Blavia.

DE L'ATEMPTAT DE LA SAGRERA

Dues detencions

Han estat detinguts Joan Vallejo Trelleg i Batista Vidal Ribes, acusats d'haver participat en l'atemptat de l'estació de La Sagrera, comens en ocasió d'anar uns socis del Sindicat Lliure a cobrar les quotes dels obrers que treballen a les obres de l'esmentada estació.

Un d'ells, el Joan Vallejo, ha estat

conduït abans a l'Hospital per a tenir un curat amb els ferits i veure's aquests el reconeixien.

L'altre ha passat a la presó.

ELS MUSICS

No hi ha hagut solució possible en el conflicte dels músics amb els empresaris de balls.

Diumenge en alguns balls van substituir l'orquestra per pianos mecànics.

El governador ha dit que fa un any que està intervenint en conflictes de músics i ja n'està cansat, navent resolt no intervenir-hi més.

LA JUNTA LOCAL

DE REFORMES SOCIALS

En sessió celebrada sota la presidència del tinent d'alcalde don Xavier Tusell, prengué, entre altres, els següents acords:

Passar a la ponència a respectiva els reglaments particulars de treball de diversos industrials, presentats a la Junta per a la seva aprovació.

Contestar al president del Sindicat professional d'indústries lleugeres, en el sentit que la Junta autoritza que sol·licitava aquell en sa instància: d'assenyalar firot el dia de Sant Honorat, en les mateixes condicions que anys anteriors.

Invertir la quantitat de 4.021 pessetes en bons per a distribuir-los entre famílies necessitades, qual quantitat és el producte del recaptat fins avui per multes imposades als infractors de la llei del descans dominical.

Passar a estudi de la ponència una comunicació del Col·legi Oficial de Farmacèutics referent al tancament de les farmàcies.

Oficiar als tinentes d'alcalde recomanant-los que en el successiu, en autoritzar els permisos per a la venda ambulants que no siguin del ram d'alimentació, assenyalin que les hores de venda han d'ésser de nou del matí a set de la tarda els dies fèrers, i prohibir-los en absolut la venda en diumenge, car del contrari s'originen perjudicis al comerç al detall.

La Cambra del Llibre i l'Exposició de Florència

Ha estat anunciada aquesta dies la concurrència d'expositors espanyols, principalment de Barcelona, a l'Exposició Internacional del Llibre a Florència. Segons ens ha manifestat el senyor Viada, president de la Cambra del Llibre, aquesta Exposició revestirà molta importància, tota vegada que hi concorren expositors de Itàlia, França, Anglaterra, Japó, Alemanya, Estats Units, Txecoslovàquia, Romania, etc.

Espanya — afegí el senyor Viada — fou invitada a aquesta Exposició, dirigint-se a Madrid els organitzadors, els quals no van rebre contestació. Assabentada la Cambra del Llibre de Barcelona de la seva celebració, va decidir llogar pel seu compte una sala i posar-la gratuïtament a la disposició de les entitats i els editors, no solament de Barcelona, sinó de tot Espanya. Els polítics de Madrid, — continua dient — ens retreuen que només mirem pel profit nostre, i aquest és un de tants fets que palesen el contrari, és, que en comptes d'actuar de separatistes, ens preocupem de donar relleu a les coses d'Espanya.

La Cambra del Llibre va sol·licitar del Govern una subvenció per a la concurrència a l'Exposició, i en principi el senyor Sánchez Guerra feu l'ofertament de destinar-hi 40.000 pessetes, però s'han anat excusant amb tràmits, i la subvenció no serà donada, puix l'Exposició s'inaugura aquesta dies, sota la presidència del príncep hereu d'Itàlia, en representació del rei. També esperava la Cambra del Llibre de Barcelona el concurs de la de Madrid, però tampoc ha estat una realitat, i el senyor Viada es dol d'aquests dos contratemps, perquè li han privat d'organitzar la concurrència d'una comissió espanyola que hauria donat a Florència una tanda de conferències.

S'han acollit a l'ofertament de la Cambra del Llibre, la Mancomunitat, l'Institut d'Estudis Catalans, la Biblioteca de Catalunya, la Comissió de Cultura de l'Ajuntament i molts editors de Barcelona, entre ells les cases Montaner i Simón, Editorial Muntanola, Editorial Subirana, Editorial Catalana, Editorial Cervantes, Editorial Lahoz, Societat General de Publicacions i les cases Gassó i Maucci. De Madrid, va rebre la Cambra l'acceptació de molts, però creu el senyor Viada que la majoria no hi arribaran a temps.

Fins aquí arriba el tema de l'Exposició de Florència, però la nostra curiositat ens porta a preguntar al senyor Viada quina era la idea de l'actuació de la Cambra del Llibre, contestant-nos que no és una entitat que s'encarregui directament de la venda de llibres, sinó un organisme dedicat a enaltir el llibre, no atenta únicament als interessos materials i amb la principal mira d'obtenir la propagació del llibre espanyol a Amèrica, mitjançant ressenyes, crítiques, conferències, etc.

La Cambra viu exclusivament del producte de les quotes dels seus socis i ha impulsat l'organització de la de Madrid, perquè no es cregués ningú que anava a una finalitat partidista. Demés, s'ha organitzat el Comitè Oficial del Llibre, que tindrà al seu càrrec assumptes que traspassen el radi d'acció de les Cambres, puix s'ocuparà de l'organització de congressos, de qüestions aranzelàries i de mantenir relació directa amb el Govern. Cal procurar, també, l'aplicació del conveni postal hispano-americà que té gran importància per a l'exportació del llibre espanyol, el qual es troba en condicions de gran avantatge envers els estrangers pel que toca al franquici.

L'exportació del llibre espanyol a Amèrica està estacionada de fa alguns anys, i aquesta mesura, com també la de l'autorització que té el Govern en la llei d'autoritzacions aranzelàries, poden fer-la augmentar. En virtut d'aquesta llei, el Govern pot concertar convenis especials, concedint Espanya avantatges a canvi de concessions recíproques, i una d'aquestes ha d'ésser donar facilitats als llibres, puix als països americans els pressupostos es nodreixen essencialment dels drets de importació i, per tant, els llibres han de pagar forts recarrecs. I per a evitar que els països d'Europa tinguin els mateixos avantatges que Espanya hi ha el projecte de suprimir l'aplicació de la clausula de nació més afavorida pel que respecta a Amèrica, per a la qual cosa han informat favorablement totes les entitats consultades.

L'actuació de les Cambres i del Comitè Oficial del Llibre es veurà secundada també per la secció hispano-americana que contindrà l'Institut de Comerç i Indústria, que s'està organitzant al ministeri del Treball, i cal suposar que la política d'atracció envers els països de l'Amèrica Llatina rebrà amb tots aquests organismes, ajudats dels altres, una forta embranzida, que permetrà la realització d'un major intercanvi intel·lectual i econòmic hispano-americà.

L'execució dels reus de Sabadell i Manresa

ENTRADA EN CAPELLA

Ahí al matí va estar a l'Audiència el director de la Presó conferenciant amb el president de la Sala que condemna a mort a Martí Martí Colomer i Victori Sabater. (a) El Bitxo, per l'assassinat del fabricant francès establert a Sabadell don Teodor Jenny, i ferides greus al fill, del mateix nom.

No cal dir que la visita s'interpreta en el sentit d'atansar-se l'hora d'executar aquests desgraciats.

També ha estat a l'Audiència el botí de Burgos encarregat de l'execució, ja que el de Barcelona és a Lleyda per a executar els reus de la Fullola i de Santallunya.

A dos quarts de quatre anà a la Presó la Sala que sentencià els reus per a notificar-los la pròxima execució. A l'encens circula els oficis anunciadors al governador, Congregació de la Sang, etc.

A les sis foren posats en capella per a ésser executats aquest migdia. Foren utilitzades les mateixes cel·les que estaven tancats, situades al departament de polítics. Al corredor s'hi posà un altar amb la imatge de la Immaculada.

Aquest matí s'hi dirà missa que oiran els reus. A les cel·les d'aquests s'hi han posat Santorists.

Els reus han rebut els auxilis de la religió, de mans del capellà de la Presó, amb molt fervor i reculliment. En ésser notificada la sentència, han fet protestes d'innocència, i s'han negat a signar-la.

A quarts de set han anat a veure'l el pare, una tia i diversos parents de Victori Sabater. Aquest ha abraçat al seu pare, fent protestes d'innocència, el mateix que davant del Tribunal que els ha llegit la sentència. Han dema-

nat al defensor, senyor García Torrel, que els l'ha hi traduït en català, repetint les protestes d'innocència.

Al mateix temps que els reus de Sabadell, serà executat el reu de Manresa, Alfons Altamira, condemnat per haver mort d'una perdonada la seva pròpia mare, pregué, estant malalta, es queixava i no el deixava dormir.

Aquesta execució no era esperada, i ha produït estranyesa. Hom atribuïx el fet de complir-la avui, al desig d'aprofitar l'estada del butxi de Burgos, i acabar d'una vegada amb l'excitació que produeixen aquestes execucions.

El reu ha escoltat abatut la notificació de la sentència, i l'ha signada amb mà tremolosa.

Denegació d'indult

Ahí, a darrera hora de la nit, l'alcalde va rebre un telegrama del president del Consell de ministres, repetint que no és possible aconsellar l'indult.

El telegrama del senyor Sánchez Guerra diu:

«Comparto los sentimientos plañidos de V. S. y lamento vivamente que mis deberes no me permitan acceder a su solicitud. La índole del delito, las circunstancias que lo acompañaron, la forma de la condena y los informes contrarios me impiden, sintiéndolo mucho, talrar a mis deberes aconsejando a S. M. indulto reos porque se interesan.»

Els reus de Lleyda

Com diem en la secció telefònica d'aquesta ciutat, no han entrat en capella, ni probablement hi entraran en tota la setmana els reus de Lleyda. Això dona lloc a esperar un indult.

Tribunals

ASSENVALAMENTS PER AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala I. — Sur: Incident. B. Israel i senyor Fiscal.

Universitat: Incident: Societat d'Assurances «La Actividad» i J. A. Torrents.

Sala II. — Llotja: Ordinari definitiu: Lluís Maria de Febrer contra els Hereus de Josep Maria de Febrer.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció I. — Audiència Furt. Processat: Maurici Pérez i altres. Assenyalat per a dos dies.

Secció II. — Vilarroja: Jocs prohibits. B. S.

Tessa i Oest: Lesions i estafa.

Secció III. — Hospital: Estafa i cinc incidents del mateix delictu. Processat: J. F. T.

Secció IV. — Barcelona: Dos furt i unes lesions.

Generalitat

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció d'Interessos Generals (Governació):

Autorització sol·licitada per l'Ajuntament de Mollet per a alienar una parcel·la de terreny pertanyent a l'edifici de l'ex-casa Consistorial.

Exemplió de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Martorelles per a contractar amb l'Energia de Catalunya el subministre de fluid per a la llum pública de la localitat.

Exemplió de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat per a contractar un emprèst de 100.000 pessetes destinades a les obres de l'empedrat dels carrers baixos de la població.

Els llogaters

d'automòbils

Avui, en el ràpid, han sortit cap a Madrid els senyors Alvaro Costa i Josep Grau, en representació de la Federació de Llogaters d'Automòbils de Barcelona, junt amb els comissionats per a assistir a l'assemblea que se celebrarà en la dita capital, convocada per tots els gremis de llogaters de carruatges d'Espanya, amb motiu dels nous projectes tributaris, els quals són, cas d'aprovar-se, la ruïna completa de la dita indústria. Els han donat comiat un bon nombre de llurs companys, havent-se format amb tal motiu una inesperada manifestació automobilista.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Baralles a Les Planes

Ahí, a darrera hora de la tarda, estaven a la Font de l'Alba, a Les Planes, dos cambrers, Ricard Eraso Rapallo, de 36 anys, i Josep Vilaplana Ratera, de 29, habitants tots dos al carrer de l'Est, 7, tercer, amb les seves mullers.

Van passar tres subjectes i segons sembla van dirigir certes frases a les dones dels dos cambrers. Aquests van contestar en forma aspra, i es va originar d'aquí una disputa que degenerà en una batalla a bastonades i després relluiren ganivets, resultant ferit dos dels indicats subjectes.

Un d'ells, Josep Porcella Plana, de 38 anys, del comerç, habitant al carrer de Mallorca, 343, principal, té una ferida punxant a la regió epigàstrica, greu.

L'altre, és Emili Chensa Dalmau, de 27 anys, habitant a Cornella, carrer Major, 201, ferida a la regió ilíaca esquerra, pronòstic reservat.

Un altre que anava amb els anteriors, Josep Selma Torres, de 31 anys, xofer, habitant amb l'anterior, va rebre una contusió lleu al cap.

Acudiren algunes persones, i després una parella de la guàrdia civil, la qual va procedir a la detenció dels dos matrimonis.

Els ferits van ésser conduïts a l'hospital i degudament assistits al dispensari de la Creu Roja.

En Josep Porcella va ésser extre-maunciat.

PENINSULA

RELACIO DE BAIXES

Un altre comunicat, facilitat al mi-nistri de la Guerra, diu així:

L'alt Comissari, des del zoco El Jamis, comunica al ministre de la Guerra:

Com a continuació del meu tele-grama, manifesto a V. E. que la columna del general Sanjurjo va tenir les següents baixes:

Oficial mort: capità d'Intendència, Mamel J. Ruiz.

Oficials ferits: Regulars indígenes, capità Josep Santos Tortajada, lleu; tinent Gumersind Manso, menys greu; tinent Marcel·lí de Saleta, menys greu; alferes Joan Melero Carranza, menys greu.

Total d'oficials: un mort i quatre ferits.

Tropes europees: Batalló de Chicla-na, mort soldat Gregori Sánchez Cruz; ferits: batalló de Chicla-na: soldat Baptista Alvarez González, greu; batalló de Ciudad-Rodrigo, soldat Je-roni Rogilo Aguado, greu; batalló de Soria, soldats Manuel López Ortiz, lleu; Josep Alanau Alazola, menys greu; enginyers soldats Antoni d'antisteban Sierra, greu; Josep Tomás Verdier, menys greu; Comandant d'Artilleria: soldat Antoni Pizarro Chamono, lleu; Grup primer de mun-tanya: soldat Josep Robledo Diaz, lleu; Ramon Viader, menys greu; Intendència: soldat Lluís Romeral Mar-tínez, greu; Infanteria de Marina: soldats Josep Sánchez Romero i Joan Rodríguez Tallado, lleus.

Total de tropes europees. Un mort i 14 ferits.

Tropes indígenes: un mort i 41 fe-rits.

Els aviadors coadjuvaren a l'acció, resultant ferit menys greu per un dispar enemic el capità observador Antoni León Manjón.

DISPOSICIO FRANCESA

La «Gaceta» publica:

Anunciant que el Diari oficial de la República francesa, de data 25 de març darrer, publica un decret inter-ministerial, data 12 del dit mes, dis-ponent:

«Article primer.—El quadre A. ane-x a la llei duanera d'11 de gener de 1912, revisada per la de 29 de març de 1920, i pel que es refereix a la tarifa general per decret de 28 de març de 1921, quedà modificat en la forma se-güent pel que concorreix a les mercaderies que s'esmenten:

Ex. 200: or batut en fulles amb in-clusió dels embalsos interiors, or en pols palpable.

Ex. 201: argent batut en fulles ar-gent en pols impalpable.

398: joieria, bisuteria, orfebreria, les plomes d'or estilogràfiques, pagaran

per excepció 3 per 100 ad valorem en la primera columna i 1 per 100 en la segona.

496: manufactures d'aurades i pla-tejades per diversos procediments.

496 bis: bisuteria falsa.

Article segon. — Els drets anteriors podran ésser restablerts per decret, dictats en la mateixa forma que el present.

Article tercer. — Seran admeses en les condicions anteriors quan siguin més favorables, prèvia deguda justifi-cació, les mercaderies que han estat ex-pees directament per França abans de la publicació d'aquest de-cret.

HIDROFOBIA

Un gos rabios va mossegar ahir un altre gos i vint persones que foren assistides a diverses cases de socors.

VISITA

La Reina Maria Cristina i el príncip Elies de Parma i l'arxiducassa Maria Anna d'Àustria, han estat aquest matí a l'hospital del Bonsuc-cés visitant els ferits del Marroc que allí es troben.

DE GRACIA I JUSTICIA

El ministre de Gràcia i Justícia ha manifestat que ahir l'havia compli-mentat una comissió de la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats, per a demanar-li l'indult dels reus de Lleyda.

Ha anunciat que demà facilitarà di-versos decrets referents a personal, que avui ha sotmès a la firma del Rei.

Els decrets que la inspecció de tribunals i centralitzat a Madrid les oposicions de vice-secretaris, tots dos aprovats en l'últim Consell de minis-tres, el portarà al Palau el vinent dilluns.

NOTA BURSATIL

En valors públics, són molt dema-nats l'Interior i l'Exterior. Les parti-des dels quals pugen 30 i 10 cèntims.

En canvi, els Amortitzables són oferts i perden cotització. Els Tre-sors segueixen sostinguts.

Segueix la reposició de Tabacs, que passen de 235 a 241.

El Banc d'Espanya guanya dos en-ters i mig i els ferrocarrils acusen lleuger retroces.

La moneda estrangera, fluixa. Els francs baixen 30 cèntims; les lliures, 5; els francs belgues, 75; i els marcs, 5, quedant sense variació els francs suïssos.

LLIENCIAMENT

Primer. — Seran llicenciats de se-güida tots els individus acollits al capítol 20 de l'esmentada llei, pertanyent a les lleves de 1919 i 1920, que havien complert els terminis que de-terminen els articles 267 i 268 de la dita llei i estiguin servint precisa-ment en llurs unitats que es trobin a la península i illes Balears i Canàries; és a dir, que no pertanyin a unitats expedicionàries d'Àfrica.

Segon. — Els individus acollits a l'esmentat capítol 20, que formen part de les unitats expedicionàries que es vagin repatriant, siguin els dels indicats reemplaços i tinguin complerts aquells terminis, s'aniran llicenciant, a mesura que les dites unitats vagin tornant a llurs guarnicions d'origen, a la península, Palears i Canàries.

Tercer. — Es llicenciaran també de seguida els individus acollits als avantatges del voluntariat d'un any i a la denúncia del pròxim que estigui servint a files en l'unitat que es trobi a la península i illes Balears i Canàries, o sigui que no pertanyin a unitats expedicionàries a Àfrica, i igualment seran llicenciats els per-tenents a unitats expedicionàries, a mesura que vagin tornant aquestes a llurs guarnicions d'origen, sempre que uns i altres hagin complert els terminis que determinen, respectiva-ment, les RR. OO. circulars de 27 de desembre de 1919 i la de 6 de setembre del mateix any. (C. L. números 439 i 205, respectivament.)

ELECCIO PARCIAL

Pel districte d'Alcañiz ha estat ele-git diputat don Rafael Barón.

EL PRESSUPOST

El projecte de pressupost que lle-girà demà, a les Corts, el ministre de Finances, redueix les despeses del Marroc de 613 milions a 158.

Quant al pressupost de Guerra, no deixa amb el caràcter de crèdits in-pliables, només que els que es refe-reixen a manutenció del soldat, mu-nicions i hospitals.

UN COMBOI A ALHUCEMAS.—PER-DUA D'UNA LLANXA

Madrid, 9. 2 matinada.

La nit era fosca i la mar tranquil·la, ço que facilitava la navegació.

Tant l'«Alerta» com les motores eren tripulades per mariners de la companyia de mar i tripulants dels torpediners.

Abans de donar vista a Alhucemas, l'«Alerta» disminuï la marxa i anà passant a les motores els queviures i les municions que constituïen el comboi.

A un xic més d'un quilòmetre de Alhucemas, l'«Alerta» deixà anar els remolcs, i les dites motores, seguides dels torpediners, es dirigiren amb la càrrega a la badia d'Alhucemas, en-trant a la cala.

El soroll dels motors avisà a l'enemig de la presència del comboi. Im-mediatament rompé l'enemic el foc contra les petites embarcacions, dispa-rant 14 canonades i obrint un foc intens de fuselleria que durà més d'una hora.

Els torpediners contestaren brava-ment.

La llanxa «San José», que estava atracada a la mateixa Pulpera des-carregant el comboi, fou aixecada per una onada i va caure sobre unes ro-ques de la punta de la Pulpera, obrint-se-li una via d'aigua.

La llanxa «San José» s'enfonsà rà-pidament, a poca profunditat, gairebé a flor d'aigua.

La tripulació se salvà.

Gràcies als esforços de la compa-nyia de mar tota la càrrega pogué ésser salvada, efectuant-se el desem-barcament de la resta del comboi sen-se incident.

NOTES PORTUGUESES

Lisboa, 8. — Han estat encarrega-dos de redactar una Memòria i altres tre-balls referents al raid Lisboa-Rio Ja-neiro, l'almirall Almeida Eza i l'avia-dor tinent Azevedo Silva.

Comunica l'Alt Comissari de Mo-çambic que està realitzant actius tre-balls prop dels missioners laics i religiosos, per tal de trobar la forma que no hi hagi discussions entre to-tes dues missions, i per a autoritzar a les últimes perquè exercixin mis-sions a l'interior. — Havas.

Per tal d'evitar dificultats al Go-vern, el partit democràta ha demanat al senyor Lopo de Carvalho que des-isteixi del seu trasllat a la Facultat de Medicina de Lisboa per a exercir la càtedra, l'exercici de la qual li havia estat confiat.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

El president del Consell de minis-tres ha declarat davant la Cambra po-pular, que si el dia 30 de juny vinent no està acabats els pressupostos, pre-sentarà la dimissió del seu càrrec, amb tot el Gabinet. — Havas.

Però, quins bons? quin valor tin-dran aqueixos bons? Qui els tes-comptarà? Hi ha a Londres finan-ciers que els acceptarien únicament el setanta cinc per cent de llur valor nominal, sota la signatura dels re-presentants dels Soviets?

Quina confiança es tindrà quan es vegi un assumpte en el qual hi ha gent que se'ls presta diners i al ma-teix temps es neguen a tornar els que tenen vostre?

La confiança, va afegir el senyor Theunis, no es cregui amb fórmules sinó que la confiança resideix en la intenció i en els fets. — Havas.

Entrevista de Lloyd George i Echanzer

Gènova, 8. — El senyor Barthou con-ferencià al matí successivament amb els senyors Bratiano i Skirmunt.

Per la seva part, els senyors Lloyd George i Schanzer, assessorats pels perits anglesos i italians en les qües-tions russes, conferenciaren també ex-tensament, canviant impressions so-

bre les primeres informacions de ca-ràcter oficials referents a la contesta de la delegació russa al memoràn-dum.

El senyor Taitxerin ha tingut aquest matí també una detinguda conversa amb els senyors Wirth i Rathenau, els quals havien conferenciat amb passada amb el senyor Lloyd George durant prop de dues hores.

L'opinió general a Gènova és que la delegació alemanya aconsellaria a la delegació russa que accepti in-tegrament l'article últim del memoràn-dum, per a evitar amb això el fracàs de la Conferència. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

bre les primeres informacions de ca-ràcter oficials referents a la contesta de la delegació russa al memoràn-dum.

El senyor Taitxerin ha tingut aquest matí també una detinguda conversa amb els senyors Wirth i Rathenau, els quals havien conferenciat amb passada amb el senyor Lloyd George durant prop de dues hores.

L'opinió general a Gènova és que la delegació alemanya aconsellaria a la delegació russa que accepti in-tegrament l'article últim del memoràn-dum, per a evitar amb això el fracàs de la Conferència. — Havas.

França i la qüestió del petroli.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negociacions. — Havas.

París, 8. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Gènova que el Govern francès ha donat instruccions als seus perits a Gènova sobre la qüestió del petroli. Sembla que els ha ordenat mantenir-se en actitud observadora, procurant evitar el començament de les negoci

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 8

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Claudio López y López», de Cadix, amb càrrega general i 6 passatgers.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Mahó, amb càrrega general i 48 passatgers.
Vapor espanyol «Ampurdanés», de Palamós, amb càrrega general.
Berganti goleta italiana «Assunta Madre», de Biddjelli, amb carbó.
Berganti goleta italiana «Francesco A. de Bastia», amb carbó.
Vapor espanyol «Modesto Fuente», d'Avilés, amb carbó.
Vapor espanyol «Concha», de Sant Esteve de Pravia, amb carbó.
Pallebot espanyol «Maria Laura», de Mahó, amb càrrega general.
Vapor anglès «Bankdale», de Nova York, amb càrrega general.
Vapor italià «Orient», de Gènova, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cabo San Sebastián», de Marsella, amb càrrega general i 12 passatgers.
Vapor francès «Atheneo», de Cardiff, amb carbó.
Pallebot espanyol «Anita», de Mahó, amb càrrega general.
Goleta italiana «Sipe IV», de Viareggio, amb carbó.
Vapor espanyol «Andalucia», de València, amb càrrega general i 197 passatgers.
Vapor alemany «Barcelona», d'Hamburg, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Antonekoo», de Castelló, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Ildso», de Cartagena, amb càrrega general i 19 passatgers.
Vapor espanyol «Guadalquivir», de Gènova, amb càrrega general.
Llagut espanyol «San José», de Penyscola, amb garrofers.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 122 passatgers.
Vapor anglès «Churruca», de Santander, amb càrrega general.
Pallebot espanyol «Flor del Mar», de Ciutadella, amb càrrega general.
Vapor italià «Savola», de Canàries, amb càrrega general i passatger.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Jacinto Verdader», de València, cap a València.
Vapor espanyol «Cabo Toriniana», amb càrrega general, i de transit, cap a Sant Feliu i Marsella.
Vapor americà «Salvation Lass», amb càrrega general i de transit, cap a València.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Amir», de transit, cap a Lisboa.
Vapor belga «Iser», amb càrrega general i de transit, cap a Tarragona.
Vapor alemany «Neapel».
Vapor espanyol «Juliana», de transit, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Sic II», en llast, cap a Tampa.
Vapor alemany «Marianne», amb càrrega general i de transit, cap a Hamburg i València.
Vapor espanyol «Villarreal», en llast, cap a Melilla.
Vapor espanyol «Capitán Segarra», en llast, cap a Melilla.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Mahó.
Vapor espanyol «Cabañal», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «A. Colas», amb càrrega general, cap a Gandia i Escalés.
Vapor espanyol «Vicente La Roda», amb càrrega general, cap a Melilla i Escalés.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.
Vapor americà «Salvation Lass», amb càrrega general, i de transit, cap a València.

LA CAMBRA DE COMERÇ I LA CRISI DE LA MARINA MERCANT

La greu i aguda crisi en què es troba la marina mercant nacional, està preocupant des de fa temps a la Cambra de Comerç, la qual, en la sessió últimament celebrada, sota la presidència de don Joaquim Cabot i Rovira, aprovà un dictamen de la Comissió d'Assumptes Marítims basat en una comunicació de don Enric Freixas, dictamen en el qual, després d'exposar-se sucintament les causes i l'extensió del mal, les mesures preses pels Govern dels altres països per a minorar-lo en relació amb les seves pròpies marines mercants i les gestions practicades

anteriorment per la Cambra amb l'objecte d'aconseguir que el d'Espanya segueixi la mateixa conducta, es proposen nous remeis als que es pot atribuir sense dubte d'eficàcia, practica en la mesura que pot esperar-se donada la universalitat del greu problema.

Recorda el dictamen que l'estamentada Corporació s'interessa vivament perquè les Corts aprofessin el projecte de llei sobre protecció a les indústries de construcció naval i de navegació, llegit al Congrés fa un any, i avui ja oblidat; posa molt de relleu el quadre de la postroació de la nostra marina, amb les drassanes inactives, nombrosos vaixells amarrats, el personal marítim en atur forçós o afectat per la rebuixa dels sous, reduïda a termes lamentables la càrrega, per l'enconyiment del tràfic, i amb nòlits envillits, descendint el valor dels vaixells a tipus inferiors als preus de cost, i, al mateix temps, exposada a una ruïnosa competència de les marines estrangeres.

S'assenyalen i exposen també en l'informe de la Cambra de Comerç i Navegació, el desviament d'una gran part del país i dels governs respecte dels problemes concernents a la marina; els afanyos de domini i de preponderància a les mars de les grans potències i l'activitat i el sacrifici considerable que aduh els petits països marítims dediquen a la protecció de la seva flota mercant; la imprescindible necessitat que Espanya tingui una flota mercant pròpia per a cobrir les atencions del seu comerç exterior i del petit cabotatge, no solament per a redimir-se d'una submissió humiliant a la marina estrangera, sinó per a sotstraure la seva producció al procediments poc lleials de competència, i la necessitat de salvar les nostres indústries de construcció naval, ben demostrada durant la passada guerra, i els desavantatges, des d'aquest punt de vista, de la nostra marina mercant,

reproduint a aquest efecte el següent paràgraf de l'informe a què abans s'ha fet referència:

«La posició geogràfica d'Espanya fa que la seva marina sigui tal vegada la més perjudicada de totes per les marines estrangeres. En les seves rutes a Amèrica, Àsia i Oceania, la major part d'aquestes troben al seu pas la península Ibèrica, i sense desviar la seva deriva, tan escala als ports espanyols, on omplen buits, deixats pel tràfic dels seus propis països, i com que això és un mer complement del seu negoci, prenen en ells càrrega i passatge al nòliti que els convé, moltes vegades bastant més baix que el percebut per als passatgers i mercaderies del seu pavelló, fent així a les nostres empreses navilieres una competència ruïnosa. Si no reaccionem contra aquest greu perjudici, protegit resoltament la nostra marina mercant el privilegi natural de la nostra posició geogràfica acabarà per arruïnar la nostra marina, que seria substituïda per les estrangeres.»

Fa ressaltar la Cambra de Comerç en el seu informe tot el que contribueix a agreujar els danys de la competència, el desequilibri dels canvis, que permeten a les marines d'alguns països satisfer els sous de les tripulacions en les seves monedes depreciades i percebre en pessetes els nòlits de la nostra càrrega.

Respecte al fet per altres governs, en comparació del que fa el nostre, diu la Cambra:

«Res s'ha fet en el nostre país per a afrontar aquesta situació. Els nostres Governos han romàs impassibles, mentre als Estats Units, després de gatar prop de tres mil milions de dòlars en crear-se una flota mercant pròpia, s'ha cedit en part la seva explotació als particulars, mitjançant una comissió, s'ha dictat la «Marchand Marine Act 1900», concedint subvencions i privilegis a les seves empreses navilieres, s'han destinat cent

millions de dòlars per a cobrir el déficit i de l'explotació de la seva marina i el president Harding ha presentat un nou projecte per a subvencionar els tràfecs més necessitats, desitjant a l'efecte del cinc al deu per cent dels drets d'entrada de mercaderies en aquell país, que importa la suma de cent cinquanta a tres cents milions de dòlars anuals; a França l'Estat ha celebrat convenis amb les companyies navilieres més importants de servei regular, garantint-los el resultat de l'explotació, import dels drets i emprèstis i l'interès del capital; a Itàlia els serveis marítims regulars s'han continuat efectuant per compte de l'Estat; a Bèlgica s'han establert i protegit línies regulars; a Alemanya s'han destinat quantitats considerables a la protecció de la marina mercant; i s'han dictat, en fi, en altres països, com Portugal i el Japó, eficaces mesures de protecció i defensa per a la seva flota comercial.»

La nostra Cambra de Comerç i Navegació, després d'aquestes i altres consideracions, i donant per reproduïdes totes les seves gestions respecte al pla de protecció a la marina mercant traçat pel Govern en 1921, proposa, en virtut de l'aprovació del dictamen, com a mesures més fàcils d'implantar i de resultat immediat: l'elevació de l'impost de tonellatge introduït per la llei de protecció a la marina mercant, de 14 de juny de 1909, gravamen que, com és sabut, només pesa sobre els vaixells en navegació d'altura amb càrrega o pasatge a bord, i procedència de ports estrangers i amb destí a ells; l'augment de l'impost de transports, tant pel que atany als passatgers com a les mercaderies, quan aquells i aquestes siguin transportats per vaixells que no comencin i retin viatge en port espanyol, augment que no hauria de baixar d'un 100 per 100, respecte dels vaixells en les dites condicions, i mesures que regulin el

transport d'emigrants amb el mateix criteri restrictiu que respecte dels vaïers estrangers en altres països es adópta, tals com la prohibició d'embarcar emigrants en vaixells que anteriorment n'haguessin pres a bord en altre país estranger.

El senyor president de la Cambra es proposa donar a conèixer a les altres Cambres del litoral més directament interessades en la protecció de la marina mercant el dictamen aprovat sol·licitant la seva cooperació per a aconseguir del Govern que es preocupi de tan important problema.

CONTRA ELS PROJECTES

D'EN BERGAMIN

Al Foment es reuniren les societats mercantils per a tractar de la situació que els crea el conjunt de nous gravàmens continguts en els projectes tributaris pendents de discussió al Congrés.

Oberta la sessió pel president accidental del Foment senyor Allier, féu present a l'Assemblea l'objecte de la reunió i cedí la paraula al senyor Mús Yebra, el qual féu una exposició dels punts culminants dels projectes, en quant es refereix a les societats, assenyalant l'excessiu dels gravàmens i la confusió dels conceptes, que induïren als dubtes i errors, si no s'acarellexen.

A continuació el senyor Iborra féu una història detallada de l'actuació de la Junta de les Agrupacions de Societats Col·lectives i Comandàries, remarcant la necessitat de redoblar avui els esforços per aconseguir que es suavitzin i aclarin els conceptes de les lleis tributaris de què es tracta, i fent especial esment de la irritant injustícia que representa la imposició de la llei d'Utilitats als particulars que en el lliberim us del seu dret continuen negocis que havien correspost a societats dissoltes, o invitant, a tots sense distinció, a agrupar-se per aconseguir un esforç per a obtenir justícia.

El senyor Marfà féu també una ressenya dels punts culminants dels nous tributs.

Alguns dels concurrents feren ús de la paraula per a reclamar de l'Assemblea un ample vot de confiança a la Junta perquè obri amb tota llibertat, en defensa dels interessos dels contribuents, que fou aprovada per aclamació.

El senyor Puig particularitzà el seu pensament en l'aspiració a l'impost únic directe, que ha d'ésser la última paraula en matèria tributària.

El senyor Iborra resumí el sentit general de l'Assemblea, proposant la circulació de telegrames a totes les entitats econòmiques d'Espanya, perquè secundin el moviment, i als caps de grup parlamentaris, recabant el seu ajut a la justa causa dels contribuents, vexats amb excés, les quals conclusions foren aprovades per aclamació i amb entusiasme, havent regnat durant tota l'Assemblea gran esperit d'adhesió, que es revelà en els aplaudiments tributs a tots els que feren ús de la paraula.

BORSA DE LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA

Otització de terrenys, segons dades autèntiques particulars i oficials. Preu demanat per metre quadrat: Carrer de la Providència, a 4620 pessetes.

Carrer de Fluvia, S. A., a 1537 pessetes.

Carrer de Provençals, S. M., a 1719 pessetes.

Carrer de l'Aurora, S. A., a 1323 pessetes.

Operacions realitzades: Preu pagat per metre quadrat: Terreny, carrer d'Al-Bey. Escripura del primer de maig de 1922, a 1984 pessetes.

Terreny, lloc anomenat Terrassa. Sarrià. Escripura del 20 d'abril de 1922, a 1984 pessetes.

Vendes de finques urbanes: Sis cases, carrer d'Alcolea, Sana, 13142 metres quadrats cada una. Escripura del 31 de març de 1922. En conjunt, 45.000 pessetes.

Edifici-fàbrica i terreny. Passeig del Cementiri. 2.646 metres quadrats. Escripura dels 15 d'abril de 1922, 33.300 pessetes.

Noves construccions: Permisos concedits per l'Ajuntament: Casa de cinc pisos, carrer de Mallorca.

Casa de dos pisos, carrer de Pallars, xamfrà Independència.

Baixos, carrer de Lepant.

BORSA DE BARCELONA

8 de maig de 1922

Otització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 84'10 a 63'60, Alacants de 63'80 a 63'60, Andalusos de 49'50 a 49'10, Filipines a 172'00. A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 63'70 a 63'30, Alacants de 63'50 a 63'20 i a 63'35, Andalusos de 49'00 a 49'30, Orenses a 16'90, Cáceres variable a 33'65, Colonials de 60'25 a 59'75, Plates de 42'70 a 42'80, i Filipines de 172'00 a 171'00.

Otització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6%, a 98'50.
Barcelona Traction and Light Power 7%, a 107'50.
Barcelonesa de Navegació 6%, a 78'75.
Obligacions Espanyola Colonització 6%, a 97'00.
Elèctrica del Cinca 6%, a 79'00.
Grans Molins Bascos 6%, a 89'50.
Acers Sant Martí 7%, a 97'50.
Mines de Potassa «Súria» 7%, a 99'50.

Canvis estrangers

París, rec. publicat 58'80
Londres, rec. publicat 28'63
Berlín, rec. 2'25
Viena, 0'10
Roma, rec. 34'50
Gènova, rec. 00'00
Zurich, rec. 121'50
Nova York, rec. 8'45
Corones sueques, París, 303'50
Corones sueques, Londr. 168'15

Dèntes Estat

Interior: A. 69'10
B. 69'10
C. 69'10
D. 69'10
E. 69'10
F. 69'10
G. 69'10
H. 69'10
I. 69'10
J. 69'10
K. 69'10
L. 69'10
M. 69'10
N. 69'10
O. 69'10
P. 69'10
Q. 69'10
R. 69'10
S. 69'10
T. 69'10
U. 69'10
V. 69'10
W. 69'10
X. 69'10
Y. 69'10
Z. 69'10

Amortit. 5%

A. 69'10
B. 69'10
C. 69'10
D. 69'10
E. 69'10
F. 69'10
G. 69'10
H. 69'10
I. 69'10
J. 69'10
K. 69'10
L. 69'10
M. 69'10
N. 69'10
O. 69'10
P. 69'10
Q. 69'10
R. 69'10
S. 69'10
T. 69'10
U. 69'10
V. 69'10
W. 69'10
X. 69'10
Y. 69'10
Z. 69'10

Tresor v. 5% juliol 1922 a 600'00

A. 69'10
B. 69'10
C. 69'10
D. 69'10
E. 69'10
F. 69'10
G. 69'10
H. 69'10
I. 69'10
J. 69'10
K. 69'10
L. 69'10
M. 69'10
N. 69'10
O. 69'10
P. 69'10
Q. 69'10
R. 69'10
S. 69'10
T. 69'10
U. 69'10
V. 69'10
W. 69'10
X. 69'10
Y. 69'10
Z. 69'10

Tresor v. 5% gener 1924 a 101'80

A. 69'10
B. 69'10
C. 69'10
D. 69'10
E. 69'10
F. 69'10
G. 69'10
H. 69'10
I. 69'10
J. 69'10
K. 69'10
L. 69'10
M. 69'10
N. 69'10
O. 69'10
P. 69'10
Q. 69'10
R. 69'10
S. 69'10
T. 69'10
U. 69'10
V. 69'10
W. 69'10
X. 69'10
Y. 69'10
Z. 69'10

Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut otització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Otització: França, 58'60; Suïssa, 124'50; Bèlgica, 53'75; Lluïres, 28'63; Lira, 34'50; Dòlars, 6'44; Marcs, 2'25

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'45 de Nords i 0'25 d'Alacants.

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'10 de Nords.

Ajuntaments i Diputacions

Municipi 1900 00'00
1904 00'00
1908 78'50
1912 00'00
1916 78'50
1920 78'50
1924 78'50
1928 78'50
1932 78'50
1936 78'50
1940 78'50
1944 78'50
1948 78'50
1952 78'50
1956 78'50
1960 78'50
1964 78'50
1968 78'50
1972 78'50
1976 78'50
1980 78'50
1984 78'50
1988 78'50
1992 78'50
1996 78'50
2000 78'50

Bonos Reformes

Diputació A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V. 00'00
W. 00'00
X. 00'00
Y. 00'00
Z. 00'00

Mancomunitat U.

A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V. 00'00
W. 00'00
X. 00'00
Y. 00'00
Z. 00'00

Calixa Crèdit Com.

A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V. 00'00
W. 00'00
X. 00'00
Y. 00'00
Z. 00'00

Obligacions

Forido Barc 1900 00'00
1904 00'00
1908 00'00
1912 00'00
1916 00'00
1920 00'00
1924 00'00
1928 00'00
1932 00'00
1936 00'00
1940 00'00
1944 00'00
1948 00'00
1952 00'00
1956 00'00
1960 00'00
1964 00'00
1968 00'00
1972 00'00
1976 00'00
1980 00'00
1984 00'00
1988 00'00
1992 00'00
1996 00'00
2000 00'00

Segovia

A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V. 00'00
W. 00'00
X. 00'00
Y. 00'00
Z. 00'00

Alacant 1. hipot.

A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V. 00'00
W. 00'00
X. 00'00
Y. 00'00
Z. 00'00

Orense A. B. C.

A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V. 00'00
W. 00'00
X. 00'00
Y. 00'00
Z. 00'00

Alacant 1. hipot.

A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V. 00'00
W. 00'00
X. 00'00
Y. 00'00
Z. 00'00

Alacant 1. hipot.

A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V. 00'00
W. 00'00
X. 00'00
Y. 00'00
Z. 00'00

Bonos E.

A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V. 00'00
W. 00'00
X. 00'00
Y. 00'00
Z. 00'00

Transatlàntica

A. 00'00
B. 00'00
C. 00'00
D. 00'00
E. 00'00
F. 00'00
G. 00'00
H. 00'00
I. 00'00
J. 00'00
K. 00'00
L. 00'00
M. 00'00
N. 00'00
O. 00'00
P. 00'00
Q. 00'00
R. 00'00
S. 00'00
T. 00'00
U. 00'00
V.

INFORMACIÓ TELEGRÁFICA
TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Nova Orleans	Tauxes antérieures	Obriment actual	Regon telegramma	TANFOS
Disponibile . . .	18.12			00.00
Futurs:				
Maig	18.16			00.00
Juillol	18.23			00.00
Octubre	18.29			00.00
Deseembre	18.24			00.00
Gener	18.24			00.00

De la cotització dels anys fins als nous, sense mercat.
Cebes, de 050 a 175 pessetes el for.

Olls, de 168'40 a 177'45 pessetes el hectòlitre.

Aviram. — Gallines, de 17 a 20 pessetes el parell; pollastres, de 13 a 20 pessetes el parell; conills, de 9 a 11 pessetes el parell; anecs, de 16 a 18 pessetes el parell; oques, de 16 a 18 pessetes una; oves, de 2'20 a 2'25 pessetes la dotzena; 30 dotzenes d'oves, de 67 a 68 pessetes.

Frutes. — Ben assortit en les del temps, però cares.

Verdures i hortalisses. — Moltes piles i a preus ben regulars.

Planter. — Força existència, i més aviat car.

MERCAT DE GIRONA

Dia 6 de maig de 1922

Blat, a 50 pessetes el 100 quilos.

Farina de blat, a 65 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 38 pessetes els 100 quilos.

Civada, a 37 pessetes els 100 quilos.

Garrofas, a 22'50 pessetes els 100 quilos.

Moresco, a 34'50 pessetes el 100 quilos.

Mill, a 32 pessetes els 100 quilos.

País, de 65 a 70 pessetes els 100 quilos.

Mongetes, de 65 a 75 pessetes els 100 quilos.

Faves, a 52 pessetes els 100 quilos.

Pèsols, de 35 a 40 pessetes els 100 quilos.

Cigrans, de 65 a 110 pessetes els 100 quilos.

Arros, de 85 a 110 pessetes els 100 quilos.

Pèsols, de 90 a 105 pessetes els 100 quilos.

Avellaners, de 65 a 70 pessetes els 100 quilos.

Patates, a 50 pessetes els 100 quilos.

Frutes seques, de 120 a 200 pessetes els 100 quilos.

Palla, de 18 a 19 pessetes els 100 quilos.

Carbó vegetal, de 22'50 a 27'50 pessetes els 100 quilos.

Llana blanca, de 140 a 150 pessetes els 100 quilos; idem de negra, a 140 pessetes.

Vins, de 50 a 60 pessetes els 100 quilos.

Olls, de 200 a 230 pessetes els 100 quilos.

Formatges, de 5 a 10 pessetes el quilo.

Mantegues, de 4 a 4'50 pessetes el quilo.

Sucres, de 1'70 a 2'75 pessetes el quilo.

Bestiar. — Vaques, de 350 a 1,100 pessetes una; bous, de 350 a 1,100 pessetes una.

Aviram. — Gallines, de 9 a 13 pessetes; pollastres, de 3'50 a 9 pessetes; conills, de 3'50 a 8 pessetes; oves, de 2'30 a 2'40 pessetes la dotzena.

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa **SULER I TORRA GERMANS**, Rambla de l'Estadís, 13, i Bonassuà, 1.

PREUS DE COMPRA:

Bitllets: Francesos, 58'20

» Anglesos, 28'50

» Italians, 34'25

» Belgues, 53'25

» Suïssos, 124'10

» Portuguesos, 0'40

» Alemanys, 2'05

» Austriacs, 0'08

» Holandesos, 2'35

» Russos, 0'00

» Grecs, 00'00

» Suecs, 1'52

» Noruegs, 1'00

» Dinamarquesos, 1'20

» Romanes, 4'25

» Turques, 0'00

» Estats Units, 6'36

» Canadès, 5'00

» Argentins, 2'26

» Uruguais, 4'95

» Xilens, 0'50

» Brasilers, 0'65

» Bolivians, 1'35

» Peruanos, 2'00

» Paraguais, 0'10

» Venezuelans, 00'00

» Japonesos, 3'00

» Algerins, 5'00

» Egiptes, 2'10

» Filipines, 2'70

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Marcano, S. A.

Barcelona 8 de maig de 1922.

4 per 100 Interior, comptat 69'25

» 100 Exterior 00'00

» 100 Exterior 00'00

» 100 Exterior 00'00

Amortitzable 5 per 100 (1920).. 95'25

Banc d'Espanya 542'00

Arrendatària de Tabacs 244'00

Stat. Gral. Sucr. - Obligacions 00'00

» » » Ac. preferides 66'00

» » » ordinaries 32'50

Francs 58'50

Llures 28'53

Banc Espanyol Rio Plata 214'00

Cedules Hipotecaries 100'10

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol 000'00

4 » 100 Exterior » 000'00

Accions Nord d'Espanya 000'00

» Alacant 000'00

» Andalusos 000'00

Renda russa 5 per 100 000'00

» 4 1/2 per 100 000'00

Brasil 4 per 100 000'00

Banc Espanyol Rio Plata 362'00

Renda francesa 3 per 100 53'95

Accions Rio Tinto 1,263

Musicals

Avui, dimarts, al vespre, donarà al Palau de la Música Catalana, el tercer i últim concert d'abonament el famós pianista Artur Schnabel, amb el següent programa:

I. — Preludi, coral i fuga, Franck; Intermezzo, op. 119; «Capriccio», op. 76, i «Rhapsodie», op. 114, Brahms.

II. — «Corpus Christi in Sevilla», «Rondeña», «El Albaicín» i «Triana», Albéniz.

III. — «Hommage a Rameau», «Undine» (de preludes), «Terrace des Audiences au clair de lune» (de preludes), «Poissons d'or», «L'île joyeuse», Debussy.

Gran Teatre del Liceu

EL GENIO ALEGRE

(Anima alegre)

El dissabte va tenir lloc l'estrena entre nosaltres d'aquesta òpera en tres actes del mestre Vittadini, sobre un llibre dels germans Quintero, després de prop d'un any d'haver-se donat a Roma.

L'interès i la finalitat primordial del músic en escriure aquesta obra és veu prou clar que fou la l'exploració del nomenat gènere espanyol amb el seu color, el seu moviment i totes aquelles característiques pròpies per a l'exportació. Temem que el mestre Vittadini, aquesta vegada, no ha estat afortunat en aconseguir ço que es proposava.

El llibre dels germans Quintero no l'havien de trobar musical, i sense el llenguatge i els acudits característics d'aquests populars autors, que la música del mestre Vittadini, certament, no compensa, l'obra és d'una manca d'interès i d'una llargueses d'acció ben enutjosa.

Després, tota l'obra és escrita a l'italiana i les pinzellades de gènere espanyol que apareixen de tant en tant, són d'allò més dissortat i vulgar que es pugui imaginar. No val la pena d'entrar en detall de l'obra.

«Anima alegre» no assoleix altra categoria que la d'òpera a l'ús corrent, orquestrada amb certa traca, però sense una idea personal, sense ambient, sense caràcter, sense res que pugui vivament interessar. És tota ella igual i monòtona.

Escriure una obra andalusa, d'Itàlia estant, sota la influència nefasta de Puccini, no és, en veritat, un gran ideal per un compositor, i no podem comprendre com a una obra així li han estat obertes les portes del Liceu. Sentim no poder aquesta vegada, com ho havem tantes vegades ablat i aplaudit la iniciativa de l'empresa.

Creiem, primerament, que Barcelona és la ciutat menys indicada per a intentar fer la «reclama» d'obres així, mancades de sinceritat i en absolut de les més elementals qualitats que tota veritable obra d'art ha de posseir.

L'obra fou molt ben concertada i dirigida pel mestre Pietro Fabboni, qui portà briosa i forquiestra i l'enguatge en donar a la partitura del mestre Vittadini tot l'interès i tota la vida possibles.

En la interpretació es distingiren notablement la senyora Caracciolo (Consol), la qual cantà amb veu fàcil i ben timbrada i sapigué moure otosament el personatge; la senyora Lucet, molt justa en el seu paper de «Marquesa Sacramento», i els senyors Govoni (Eligio), Torres de Luna (don Pedro) i Girardi (Lucio).

La primera ballarina, senyora Boronat, junt amb les seves companyes, assolí un èxit en les danses del

segon acte, a les quals sapigué donar força caràcter, venint-se obligada a repetir-les.

La presentació, força deficient, i el vestuari, del tot impropis.

L'obra no complagué ni poc ni molt al públic, qui la rebé amb marcada indiferència.

J. LI.

De Societat

Ha estat concedida la mà de la senyora senyora Antonieta Alguersuari Guitart, filla del fabricant de Sabadell, En Gabriel Alguersuari, amb el jove En Jaume Pont Rodríguez.

Ahí, a les deu del matí, a l'Institut Frenopàtic de Les Coris, va tenir lloc la solemne cerimònia dels vots religiosos perpetus de la germana carmelita descalça, Maria del Socors de Sant Joan de la Creu, actuant de padrins el reverend P. Ferran Puig Codina i la distingida dama Na Maria de Montserrat Sostres de Maynés, acompanyant-la la seva família.

Va assistir-hi nombrosa i selecta concurrència, es va dir un ofici solemne, acabat el qual el P. Puig va pendre els vots de la nova religiosa, fent després una sentidíssima plática.

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, seixena de propietat i abonament, a un quart de deu: DARRERA REPRESENTACIÓ de la comèdia lírica **EL GENIO ALEGRE**, i comiat dels celebrats artistes senyora Caracciolo i senyor Govoni. — Demà: **ULTIMA FUNCIO DE LA TEMPORADA**: Serata d'Onore del celebrat mestre Fritz Reiner i comiat dels celebrats artistes Dahmen, Leider, Schubert, Schlusnus. Acte tercer: Quadros primer i segon, de LOHENGRIIN. Preludi dels MESTRES CANTAIRES; «Adeu de Fotan i encisament del foc» pel senyor Schlusnus i orquestra, de LA WALKYRIA; acte primer de TRISTANY I ISOLDA. A les nou en punt.

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Tels. 5125 i 4738 A.

DARRERA SETMANA

PREUS POPULARS

Avui, dimarts, a les deu de la nit.

178

representació del famós espectacle

LA REVUE EN ZIG-ZAG

amb els grans exitassos

ADAM I EVA, CORTINA FEMINA, EL LLenguatge DELS PETONS i els notabilíssims artistes

Edmond GUY, Ernest VAN DUREN

PREUS POPULARS

DARRERA SETMANA

Teatre Català ROMEO

GRAN COMPANYIA CATALANA

DIRECCIÓ: E. GIMENEZ

Avui, dimarts, tarda, a les cinc: A preus populars. L'èxit del dia, la pel·lícula extravagant en tres actes i nou quadros, original del popular Joaquim Montero.

UN MIRACLE A BARCELONA, O LA QUESTIO ES PASSAR L'ESTONA present-hi part tota la Companyia. Quadros: I. El xampany d'honor. — II. La proposició. — III. Metamorfosi. — IV. Les inspiradores. — V. A 80 per hora. — VI. Ja la ballem. — VII. El fons del mar. — VIII. El jardí de les fonts. — IX. El nou Pygmalion. — Nou decoracions noves de Batlle, Amigó i Colmenero, vestits, agençament, etcètera, etc., tant express per a l'obra; Il·lustracions musicals de Na Candi Pérez Martínez.

Nit: Grup Montero: El popular drama en tres actes, d'En Frederic Collet.

EL FERRER DE TALL

A l'èxit d'En Folch i Torres, en un acte, EL MENUT DEL SAC.

Demà, tarda: El grandios espectacle UN MIRACLE A BARCELONA O LA QUESTIO ES PASSAR L'ESTONA. — Preus populars. — Nit: Jovenut Jordana: La famosa obra en tres actes i en vers, d'En Josep M. de Sagarra, DIOUS SANT, i la famosa comèdia en dos actes LA SENYORA MARIETA, de N'ignesi Igleia.

El dijous, tarda: ESPECTACLES PER A INFANTS: La rondalla LA FILLA DEL MOLINER i l'èxit EL MENUT DEL SAC, originals d'En Josep M. Folch i Torres. Nit: Tertúlia Catalana, amb un programa trist. — El

divendres, funció en honor i benefici de l'eminent actor En Joaquim Montero, amb dues estrenes:

PARE NOSTRE...! (tres actes), d'En Ramon Serra Teneu, i CANÇO DE TAVERNA (un acte), d'En Josep M. de Sagarra. — Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela

Direcció: Josep Llimona

Mestres directores i concertadors:

Francesc Palos i Antoni Capdevila

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc: Colossal vermut. Butaca, 2 pessetes. General, 0'50. Per única vegada a preus populars, el grandios èxit.

LOS BUSCADORES DE ORO

pels eminents artistes LLUISA VELA i EMILI SAGI-BARBA i restants artistes. Segon: la joguina lírica en un acte.

EL ESTUQUE DE MONERIAS

Creació de la senyora Calzado i restants artistes. Nit, a dos quarts de deu, esplèndid programa per la Companyia italiana d'òperes, d'Enrico Pannani. Per única vegada a preus econòmics.

Butaca, 4 pessetes. General, 0'50

Estrena de l'òpera en tres actes, música del mestre Giuseppe Pietri.

ACQUA CHETA

Creació d'aquesta Companyia, i acte primer de la preciosa òpera

DOVE CANTA L'ALLODOLA

Triomf d'aquesta Companyia. — Demà, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc, estupend vermut a preus populars.

LAS GOLONDRINAS I LA ALSACIANA

Nit, grandiosa funció.

Divendres, 12 de maig, benefici del primer

BAIX CANTANT PAU GORGE

amb magnífics i grandiosos programes. — Es despatxa a comptaduria.

Aviat, la preciosa òpera en tres actes, de Leo Fall.

LA PRIMERA TIPLE

Gran Café Restaurant Tivoli

Gran concert cada dia, tarda i nit pel renomnat QUINTET VILA. Econòmic i asserat servei a la carta.

Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.

Teatre Novetats

Companyia Còmico-Dramàtica

ENRIC BORRAS

Avui dimarts, nit, a les deu: El poema dramàtic en quatre actes,

LA CENA DE LAS BURLAS

èxit sorprenent d'Enric Borrás. — Demà, darrera representació del drama trágic ESCLAVITUD, creació de Enric Borrás. — Dijous: ESTRENA A

ESPANYA del drama trágic de Josep López Pinillos (Parmeno), EM-BRUJAMIENTO.

ELDORADO

Companyia de Sarsuela

TEATRE APOLO DE MADRID

Avui, dimarts, tarda, a les cinc.

Matinée selecta. Formós programa.

La sarsuela en un acte, dividit en tres quadros, en prosa, original de Josep Fernández del Villar, música del mestre Pau Luna, que porta per títol.

Trini, la clavellina

i l'èxit del dia a Barcelona, el sarsuet en sis quadros, disposats en dos actes, de Muñoz Seca i Pérez Fernández, amb il·lustracions musicals del mestre Guerrero.

EL NUMERO 15

Estrena de l'entremès de Josep Fernández del Villar, que porta per títol.

EL CAPRICHITO

La sarsuela en un acte, dividit en dos quadros, en prosa, original de Josep Ramos Martín, música del mestre Jacint Guerrero, el títol de la qual és

LA ALSACIANA

Reestrena de la sarsuela en un acte, dividit en tres quadros, original i en prosa, de Carles Arniches i Josep Jackson Veyan, música dels mestres Valverde (fill), i Torregrossa, qual títol és

LOS CHICOS DE LA ESCUELA

Demà, dimecres, tarda: EL CAPRICHITO, LA ALSACIANA, LOS CHICOS DE LA ESCUELA. — Nit: LA ALSACIANA i EL NUMERO 15.

Teatre Victòria

Direcció: VALLEJO

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. Primer: «Bohemios»; segon: «Maruxa», per Emilia Iglesias, Clara Panach, Rosal, Cortis i Gorgé. Nit, a tres quarts de deu. «El tróbol», «Carceleras», «El Remolino» i «Juegos malabares». — Demà, dimecres, colossal vermut i represa de «La edad de hierro» i «Sandias y melones».

TEATRE COMIO

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. L'òpera en tres actes «S. M. el Dollar». Nit, a les deu. Primer: la joia musical en tres actes, «La tempestad»; segon: la nova sarsuela en un acte, «La rosa del Albaicín». — Demà, dimecres, tarda, «La holandesa». Nit, «La tempestad» i «La rosa del Albaicín».

Teatre Poliorama

Avui, dimarts, tarda, a les cinc.

Matinée popular. Butaca platea amb entrada, una pesseta. L'èxit d'execució, en tres actes, «El multimillario». Nit, a les deu. Popular. Butaca platea amb entrada, dues pessetes.

El grandios i creixent èxit en tres actes, «Los pollos bien». — Demà, dimecres, tarda, a les cinc: Matinée popular. «Los monigotes» i «Como hormigas». Nit, a les deu. Popular. «Los pollos bien». — Cada dia, «Los pollos bien».

Es despatxa a Comptaduria.

Telèfon 4134 A.

TEATRE GOYA

Telèfon 5112 A.

Comiat del GRAN RAYMOND

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de sis. Última matinee. Nous i sensacionals experiments d'il·lusionisme.

El gran tru del seu ENTERRAMENT A LA VISTA DEL PUBLIC. Té una aposta que està en peu, a propòsit d'aquest experiment de tan gran efecte.

SALO ESLAVA

ANTIC LOCAL DEL CINE - DORÉ

EMPRESA DE ELDORADO

Temporada popular de varietats

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. Programes extraordinaris. Projectió de grandiosos pel·lícules. Èxit del notable quadre d'atraccions: THE OBSON FLORY, ciclistes còmics: NORBERT i el seu Groom, musicals: GRAN OLIVARES, rei del cigarret. ORIGINAL VARADY TROUPE, cants i balls hongaresos, Triomf indiscutible de

OFELIA DE ARAGÓN

sobirana dels cants regionals. — Demà, dimecres, esdeveniment cinematogràfic. Estrena del colossal film

LA MA DEL MORT

prolongació de la immortal obra EL COMTE DE MONTECRISTO.

PALACE CINE

Avui, dimarts. Colossals programes. Projectió dels formosos films de gran èxit: REVISTA PATHE: LA LLIGA DELS CAVALLS VERMELLS; LA MEVA DONA QUE RABII; ELS CAVALLERS DE LA ROSA, i la d'emocionant argument, LI-HANG EL CRUEL.

— Demà, dimecres. Colossal estrena. La magnífica pel·lícula de gran argument, dividida en dues èpoques (Projectant-se tota), LA MA DEL MORT, prolongació de la famosa obra EL COMTE DE MONTECRISTO.

Teatre Goya

Dimecres, 10 de maig Nit: DEBUT de la companyia de sarsuela i vers dirigida per

ENRIC CHICOTE

en la qual figura

LORETO PRADO

Funció a benefici de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, amb la famosa creació de LORETO PRADO

Los granujas

i l'estrena del divertit espectacle còmico-líric

Que te crees tu eso!

Estrenat amb gran èxit per aquesta companyia a Madrid,

EDEN CONCERT

Asalto, 12. LA ROSINE, la reina dels brillants. Cada dia Aperitif i

ner Tango.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jordà-Molló — Avui, dimarts, gran èxit de l'emocionant pel·lícula «Li-Hang el cruel», d'intensitat excepcional; revista de les estrelles de cinema, entre elles Mary Miles Minter i Douglas Fairbanks, impressionant una escena de llurs pel·lícules «L'ajudant del Scherif», «Castell per a dos», i la còmica «Es guanya una estrella». — Demà, gran estrena del Programa Ajuria: «Pimentilla», per la graciosa artista Dorothy Gull. «Pimentilla» és una comèdia preciosa, una veritable filigrana d'art que ningú deixarà de veure. — Dilluns vinent el més gran esdeveniment artístic de la temporada; una veritable joia del Programa Ajuria Especial «Toda dona». És un dissavall de magnificència, art, luxe i riquesa. Mai la Paramount ha presentat una pel·lícula amb tanta ostentació. En «Toda dona» es pot dir que s'ha llançat al carrer.

Es l'assumpte més gran de la cinematografia.

Palau de la Música Catalana

ORQUESTRA PAU CASALS
Concerts de primavera. Sis grans audicions simfòniques dirigides pel mestre Pau Casals, amb la cooperació de altres mestres directors i concertistes estrangers.

Seguix obert l'abonament a l'Administració del Palau de la Música Catalana. Programats detallats en tots els magatzems de música.

Palau de la Música Catalana

CONCERT DANIEL

Ultim concert del famós pianista

Rubinstein

Avui, dimarts, a tres quarts de deu del vespre. Programa: C. FRANCK: «Preludi, coral i fuga». — BRAHMS: «Intermezzo, Capriccio i Rapsòdia». — ALBENIZ: «Iberia», «Corpus Christi a Sevilla», «Rondeña», «El Albaicín».

«TRIANA». — DEBUSSY: «Homage a Ravel», «Ordine», «Terrace des Audiences», «Poissons d'or», «L'île joyeuse». Localitats a taquilla.

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, tarda, a tres quarts de cinc, dos escollits partits. Nit, a un quart d'onze, extraordinari partit a pistola. ELOY contra CLAUDIO. CLAUDIO i BERRONDO gran contra ELOY i SALAZAR.

Esdeveniment futbolístic per als dies 13 i 14 maig, 430 tarda

Durham City A. F. C. Ltd.

famós equip professional anglès

C. D. EUROPA

al camp de l'Europa

La tarda del diumenge es rebran notícies de la final que se celebrarà a Vigo entre el BARCELONA i THIRUN.

Per entrades i localitats a l'estatge social, Sant Domingo, 7 (Teatre Principal, Gràcia) i Federació Catalana de Clubs de Futbol, Portal de l'Angel, 1 i 3, primer.

FUTBOL

Camp nou del F. C. BARCELONA (carrers Gerard Píera-Travassera, Les Corts)

Solemnitats futbolístiques per als dies 20 i 21

ST. MIRREN

de la Primera Divisió de la Lliga Escocesa de professionals contra F. C. BARCELONA

Dia 25

PARTIT SENSACIONAL

ST. MIRREN, escocès

contra

NOTTS COUNTY, anglès

Dies 27 i 28:

NOTTS COUNTY

semi finalista de la Copa Anglesa de Professionals contra

F. C. BARCELONA

a dos quarts de cinc de la tarda. Ha quedat obert l'abonament per aquests partits. Dirigiu-vos per escrit a les oficines del Club, Píntor Fortuny, núm. 1, pis primer.

DIVERSIONS PARTICULARS

Grup Montero

TEATRE CATALA ROMEA.—Avui, dimarts:

EL FERRER DE TALL

i EL MENUT DEL SAC

Vals a J. Pinera, Argenteria, 41 (corbateria); C. Fitó, Jaume I, 11 (camiseria); F. Pujol, Boqueria, 41 (pat); A. Ribas, Boqueria, 31 (camiseria); J. Cunill, Plaça de Sant Josep Oriol, número 10 (perruqueria).

Juventut Jordiana

TEATRE CATALA ROMEA.—Demà, dimecres, repetició del programa del benefici a Maria Morera.

DINOS SANT I

LA SENYORA MARIETA

Vals: Casa Vinyolas, Portaferrissa, 18.

Es l'edat en què la dona s'ha d'inclinar!

40 anys

Edat crítica

Epoca perillosa per a les Dones

En molts casos la persona sofreix calor a la cara, sufocament, migreses repetides, estrenyiment, debilitat, angúnia o neurastènia. Les pèrdues són irregulars, blanquinoses, de vegades molt abundants, podent arribar fins a l'hemorragia. Quan s'acosta el moment de la seva aparició els fenòmens congestius augmenten d'intensitat i originen greus inquietuds. La sang pertorbada demana que se l'ajudi, i s'ha d'escollir el seu prec. S'imposa un regulador de les funcions uterines i a aquest efecte el cos mèdic recomana sempre l'empleu del

DEPURATIU RICHELET

L'ós regular del qual durant aquest període crític restableix normalment les regles fins al moment que aquestes cessin a poc a poc, desapareixent totalment a la fi i sense deixar cap perturbació ni malestar. L'eficàcia d'aquest medicament s'exerceix encara amb més rapidesa i amb seguretat absoluta en el tractament de les crisis reumàtiques i gotoses, manifestacions varicoses (varices, úlceres varicoses i flebítis), malalties de la pell, impetig, granallades, herpes, eczema, psoriasis, etc.) que constitueixen el trist acompanyament de les dones en aquestes moments crítics.

Cada flascó va acompanyat d'un fascicle il·lustrat. Es ven a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França).

Resultat segur

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORDONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de totes les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'Antor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTA FIERME

P. DE SATRUSTEQUI

El vapor sortirà el 25 de maig de Barcelona, el 28 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana i Veracruz.

El vapor sortirà el 17 de maig de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costa Fierme i Pacífic amb trasbord a Havana.

El vapor sortirà el 10 de maig de Barcelona, el 11 de València, el 12 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanailla, Curacao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

El vapor sortirà el 4 de maig de Barcelona, el 5 de València i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor sortirà el 4 de maig de Cadix el 9 de Barcelona, cap a Port-Saïd, Colombo, Singapur i Manila.

El vapor sortirà el 5 de maig de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el 10 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermèdies i Fernando Póo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Canàries Nova York i la Línia de Barcelona i Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'annunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fils.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 3 de maig de Bilbao; el 4 de Santander; el 5 de Gijón; el 6 de Coruña i el 7 de Vigo, cap a Nova York i Havana, admetent càrrega i passatgers.

Professor de piano i solfège

«Ofertor»: Consell de Gent, 39

Lloguers

Pianos de lloguer de ràpida

n.º 73, entresol. C. BIEGER

Vendes

PIANOS

DE CORDES CREUADES

AMB MARC DE FERRO

Sublim marca

R. MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT

PLASSOS I LLOGUER

18, Plaça Catalunya, 18

Bones Oficines

Brodatores en seda, a dues

cares, fan falta. Escudellers, 17

GANGA

Taller complet de reparació

de pneumàtics, venç a meitat

del seu valor. — Dirigir-se a

LA VEU, n.º 88

TORRE

especial per a vendre amb

gran profit, aigua, gas i

electricitat, a 4 minuts

tramvia, llum de càrrega

grua i disponible. 25.000

pèsetes. R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via, R50 a la mateixa

via,